

2011

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

περιεχόμενα

Μήνυμα του προέδρου	02
Αποστολή ΣΜΕ	04
Εθνική Πολιτική Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών	06
Εξορυκτική Βιομηχανία & Βιώσιμη Ανάπτυξη	09
Εταιρείες μέλη ΣΜΕ & καλές πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης	10
Υγιεινή & Ασφάλεια	20
Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης ΣΜΕ	22
Δραστηριότητες ΣΜΕ	23
Τακτική Γενική Συνέλευση - Εκλογή νέου Προέδρου & Δ.Σ. Σ.Μ.Ε.	25
Επικοινωνία	26
ΣΜΕ & Πολιτική Ηγεσία - Δημόσια Διοίκηση	29
ΣΜΕ & Ευρωπαϊκά θέματα	33
ΣΜΕ & ΜΜΕ	35
Δραστηριότητες Επιχειρήσεων ΣΜΕ εκτός Ελλάδος	36
Προϊόντα των Επιχειρήσεων μελών	38
Πίνακες Παραγωγών - Πωλήσεων - Εξαγωγών	46
Εταιρείες μέλη του ΣΜΕ	48

Μήνυμα του Προέδρου

Το 2011 απετέλεσε για τον τόπο μία αρνητική χρονιά που όμοιά της δύσκολα μπορεί κανείς να βρεί γυρίζοντας τον χρόνο αρκετές δεκαετίες πίσω. Η οικονομία βρίσκεται σε βαθιά ύφεση ενώ έντονα δοκιμάζεται το πολιτικό σύστημα και η κοινωνική συνοχή της χώρας.

Φαινόμενα κρίσης όμως υπάρχουν ή διαφαίνονται αλλού εντονότερα, αλλού με μικρότερη ένταση σε πολλά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επηρεάζοντας και τη συνοχή όπως και τις λαμβανόμενες αποφάσεις, ιδιαίτερα σε οικονομικό επίπεδο.

Σ' ότι αφορά τον κλάδο μας η βαθιά ύφεση έχει επηρεάσει τραγικά τις εταιρείες που παράγουν προϊόντα τα οποία απευθύνονται στην εσωτερική αγορά (αδρανή, μάρμαρα, τσιμέντο, ένα τμήμα βιομηχανικών ορυκτών) ενώ τα προϊόντα που απευθύνονται στη διεθνή αγορά εμφάνισαν καλά αποτελέσματα. Οι εξαγωγές του κλάδου το 2011 είχαν μία καλή χρονιά, με σχετικές αυξήσεις τιμών και ζήτησης έναντι του 2010, κάτι το οποίο όμως αντιστράφηκε το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Παρά την καλή ζήτηση των προϊόντων του κλάδου οι εξαγωγικές επιχειρήσεις αντιμετώπισαν έντονα προβλήματα

ρευστότητας λόγω της κρίσης που επηρεάζει το τραπεζικό σύστημα της χώρας. Οι απαιτούμενες τραπεζιτικές εγγυήσεις για εμπορική εξαγωγική δραστηριότητα ήταν το κυρίαρχο πρόβλημα γιατί οι εγγυήσεις ελληνικών τραπεζών δεν γίνονται εύκολα αποδεκτές στο εξωτερικό.

Οι προοπτικές για το 2012 σ' ότι αφορά την ελληνική οικονομία δεν φαίνεται να αλλάζουν τις συνθήκες σε σχέση με το 2011, παρατεταμένη βαθιά ύφεση, ανασφάλεια στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και όλα τα συναφή με ότι αυτά συνεπάγονται.

Σ' ότι αφορά τις διεθνείς αγορές πρώτων υλών, λόγω της διαφαινόμενης ύφεσης στην Ε.Ε., της συνεχιζόμενης κρίσης στις ΗΠΑ και την αποθέρμανση πολλών ταχύτατα αναπτυσσόμενων οικονομιών όπως π.χ. της Κίνας, οδηγεί σε συγκρατημένες εκτιμήσεις για το 2012 και σε σχετική αβεβαιότητα.

Οι εταιρείες μέλη του Συνδέσμου επιδεικνύουν αξιοθαύμαστη προσαρμοστικότητα στις αβεβαιότητες των καιρών συνεχίζοντας το δημιουργικό τους έργο, με κατάλληλες οργανωτικές και διοικητικές προσαρμογές και επαναπροσανατολισμούς στις αγορές των προϊόντων τους όπου αυτό είναι δυνατόν.

Δεν σταματάμε να τονίζουμε προς σ' όλους και ιδιαίτερα προς την πολιτική ηγεσία ότι είμαστε ένας από τους λίγους κλάδους της ελληνικής οικονομίας που διαθέτει δυναμική και ισχυρό μέλλον και που μπορεί να αποτελέσει σημαντικό άξονα ανάπτυξης της χώρας

Δεν σταματάμε να τονίζουμε προς σ' όλους και ιδιαίτερα προς την πολιτική ηγεσία ότι είμαστε ένας από τους λίγους κλάδους της ελληνικής οικονομίας που διαθέτει δυναμική και ισχυρό μέλλον και που μπορεί να αποτελέσει σημαντικό άξονα ανάπτυξης της χώρας και παράγοντα ουσιαστικού ξεπεράσματος της δεινής οικονομικής κρίσης που τη μαστίζει.

Για να επιτευχθεί αυτό απαιτείται μία συγκεκριμένη, στοχευμένη εθνική πολιτική αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας η οποία με τις εξειδικεύσεις της και την πολύπλευρη εφαρμογή της θα δώσει τη δυνατότητα να ξεπεραστούν τα χρόνια προβλήματα και οι αγκυλώσεις του κλάδου. Η επιτυχία μιας τέτοιας εφαρμοζόμενης πολιτικής και όχι πολιτικής «στα χαρτιά» απαιτεί προπάντων τη συστράτευση όλων, επιχειρήσεων, πολιτειακών αρχών, δημόσιας διοίκησης, πανεπιστημιακών φορέων, ΜΚΟ και τοπικών κοινωνιών για αλλαγή νοοτροπιών, πρακτικών και μεθοδεύσεων ώστε να αξιοποιηθεί ο ορυκτός πλούτος της χώρας, με πλήρη σεβασμό στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, στα πλαίσια αυτά, τη χρονιά που πέρασε, εργάστηκε έντονα προς την κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της

απαιτούμενης εργασίας για την ανάπτυξη Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών της Χώρας, με την ουσιώδη συμβολή του στην ομάδα εργασίας που συστήθηκε για τον σκοπό αυτό από το ΥΠΕΚΑ όπου συμμετείχαν και άλλοι φορείς εκτός από το ΣΜΕ όπως ΓΕΩΤΕΕ, ΤΕΕ, ΙΓΜΕΜ και στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης όπως και με συνεχείς συνεργασίες με στελέχη του Υπουργείου για τη διαμόρφωση των αντίστοιχων κειμένων.

Επίσης διατύπωσε τις θέσεις του προτείνοντας συγκεκριμένες βελτιώσεις σε επιμέρους σχέδια νόμων όπως περί Διατήρησης Βιοποικιλότητας (ψηφίστηκε ως Ν. 3937/2011), στις διατάξεις για την παράταση αδειών εκμετάλλευσης και μισθώσεων λατομείων που τέθηκαν εμβόλιμα στο Ν. 4001/2011, στο σχέδιο νόμου περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης (Ν. 4014/2011), στην κατηγοριοποίηση των έργων με βάση το Ν. 4014 και στο σχέδιο Π.Δ. για το χειρισμό και συντήρηση μηχανημάτων έργου. Τέλος κατέθεσε εκτεταμένες απόψεις στην προσπάθεια αναμόρφωσης από το ΥΠΕΚΑ του παλαιού σχεδίου για την δημιουργία ενιαίου νόμου για την λατομική δραστηριότητα.

Η πολιτική ηγεσία όπως και η αντίστοι-

χη Δημόσια Διοίκηση αποδέχθηκε πολλές από τις απόψεις που κατατέθηκαν.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ο ΣΜΕ ασχολήθηκε έντονα με τη διαμόρφωση και προώθηση συγκεκριμένων θέσεων του κλάδου στη νέα πολιτική της Ε.Ε. περί αποδοτικότητας πόρων (resource efficiency) και για την προσπάθεια της Commission για υιοθέτηση δεικτών που θα αποτυπώνουν την πορεία υλοποίησης του δεύτερου πυλώνα της Raw Materials, Initiative από τα κράτη μέλη.

Η επικοινωνιακή δράση του Συνδέσμου κινήθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις (πολιτική ηγεσία, κόμματα, βουλευτές, Δημόσια Διοίκηση, Περιφέρειες, ΜΜΕ) προβάλλοντας τις θέσεις του Συνδέσμου σ' όλα τα επίμαχα θέματα.

Τέλος έγινε ιδιαίτερη προσπάθεια για την προσέγγιση του θέματος των σχέσεων εξορυκτικής βιομηχανίας με τοπικές κοινωνίες, με στόχο την δημιουργία πλαισίου κοινών θέσεων και μεθόδων ανάλυσης όλων των παραμέτρων που καθορίζουν τις σχέσεις αυτές.

Ελευθέριος Φαίδρος

Αποστολή του ΣΜΕ

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) είναι το επαγγελματικό σωματείο των ελληνικών εξορυκτικών επιχειρήσεων από το 1924, με έδρα την Αθήνα.

Βασικός σκοπός του είναι η ισχυροποίηση και η προώθηση του ελληνικού εξορυκτικού κλάδου, ως πυρήνα περιφερειακής και εθνικής ανάπτυξης και διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητας και η καλλιέργεια σχέσεων με τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις - μέλη του.

Για την υλοποίηση των στόχων του επεξεργάζεται και προωθεί θέσεις και απόψεις επί θεμάτων που άπτονται της εξορυκτικής δραστηριότητας, προτείνει λύσεις ή μεθοδεύει την επίλυση προβλημάτων του κλάδου, μεταφέροντας τις απόψεις του στα ευρωπαϊκά όργανα, στην πολιτεία και την δημόσια διοίκηση, στις τοπικές κοινωνίες και γενικότερα στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Για το σκοπό αυτό έχει συνεχή διάλογο και συνεργασίες με τους εκπροσώπους της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και των ευρωπαϊκών οργάνων, με κοινωνικούς φορείς που σχετίζονται με τον κλάδο καθώς και με τους φορείς εκπροσώπησης των εργαζόμενων σ' αυτόν.

Ο ΣΜΕ στην παραπάνω στόχευση έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο πληροφόρησης και κοινών δράσεων μεταξύ των επιχειρήσεων - μελών του, και παράλληλα αναπτύσσει συνεργασίες με άλλους φορείς τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενώ υποστηρίζεται από ένα επιτελείο μόνιμων στελεχών (Υπηρεσίες ΣΜΕ) και ομάδων εργασίας που αποτελούνται από εξειδικευμένα στελέχη των επιχειρήσεων - μελών του.

Σχεδόν δύο αιώνες τώρα, από το ξεκίνημα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα ο ορυκτός πλούτος της Χώρας μετατρέπεται σε οικονομικό πλούτο πολύτιμο για την εθνική οικονομία, την ανάπτυξη της Περιφέρειας και τη διασφάλιση βασικών υλικών πόρων για την ελληνική κοινωνία

Η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία έχει και δυναμική και ισχυρό μέλλον. Μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά για το ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης της χώρας. Βασική προϋπόθεση η εφαρμογή κατάλληλης Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου με παράλληλη αλλαγή νοοτροπίας και πρακτικών όλων των εμπλεκόμενων

Θέσεις & βασικά αιτήματα του ΣΜΕ

- Εξαγγελία και εφαρμογή Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου της Χώρας. Η πολιτική αυτή να αποτελεί βασικό συστατικό της ευρύτερης αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας, να προβλέπει κατάλληλο χωροταξικό σχεδιασμό που να διασφαλίζει την δυνατότητα πρόσβασης στα κοιτάσματα των ορυκτών πρώτων υλών και να επιλύει τα θέματα ανταγωνισμού των χρήσεων, να θέτει κατευθύνσεις εκσυγχρονισμού της λατομικής νομοθεσίας, να βάζει τις γραμμές για απλούστερη και αποτελεσματικότερη αδειοδοτική διαδικασία, να θέτει τις βάσεις για την απόκτηση ενιαίου πνεύματος αντιμετώπισης των εξορυκτικών έργων από τη Πολιτική Ηγεσία, τη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τέλος να συμβάλει στην προώθηση διάλογου και εδραίωσης εμπιστοσύνης μεταξύ Πολιτείας, εξορυκτικής βιομηχανίας και τοπικών κοινωνιών.
- Να εξειδικευτεί το ταχύτερο δυνατό με τις απαραίτητες Υ.Α ο νέος νόμος 4014/2011 περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων.
- Να αρθούν οι πολλαπλές προσκομματικές δυσκολίες ή τα προβλήματα που δημιουργούνται στην διαδικασία εγκατάστασης ερευνητικών ή εξορυκτικών έργων εντός δασικών εκτάσεων.
- Ενίσχυση του κλάδου του μαρμάρου για την εφαρμογή νεωτερισμών στην εξόρυξη και την κατεργασία, στην καλύτερη αξιοποίηση παραπροϊόντων και στην αποκατάσταση του περιβάλλοντος, στην ανάπτυξη υπογείων εκμεταλλεύσεων εκεί όπου το επιτρέπουν οι τεχνοοικονομικές συνθήκες και στην ανάπτυξη των εξαγωγών του.
- Ενίσχυση των μέτρων και των ελεγκτικών μηχανισμών στα πλαίσια της υγιεινής και της ασφάλειας εργασίας στους χώρους δραστηριότητας του κλάδου.
- Ανάπτυξη των κοιτασμάτων χρυσού, που έχουν σημαντική προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων για τη χώρα με εφαρμογή των ευρωπαϊκών βέλτιστων τεχνικών ως προς την εκμετάλλευση και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Πάταξη της παράνομης λατόμευσης.
- Ανάλυση πρωτοβουλιών από τη Πολιτεία για ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τη σημασία του ορυκτού πλούτου της Χώρας στη Περιφερειακή Ανάπτυξη και την Εθνική Οικονομία.

Εθνική Πολιτική Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών

Ο Σύνδεσμος στις συναντήσεις του με την πολιτική ηγεσία έβαζε μόνιμα το θέμα να προωθηθεί και από τη χώρα μας Εθνική Πολιτική για την Αξιοποίηση του Ορυκτού μας Πλούτου, στα πλαίσια της εξειδίκευσης της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες (RMI).

Με απόφαση του Υφυπουργού ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη συστήνεται Επιτροπή με σκοπό την υποβολή εισήγησης για μία ολοκληρωμένη πολιτική αξιοποίησης των ορυκτών πόρων της χώρας. Στην Επιτροπή αυτή μετείχαν οι φορείς ΣΜΕ, ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΙΓΜΕ και στελέχη του ΥΠΕΚΑ. Η Επιτροπή ασχολήθηκε αναλύοντας τις επιμέρους ενότητες που κατά την γνώμη της καθορίζουν μία τέτοια πολιτική. Αποφασίστηκε οι ενότητες της πολιτικής να είναι:

Προσδιορισμός βασικών αρχών, χωροταξικός σχεδιασμός και βιώσιμη εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, εξορυκτική δραστηριότητα και προστασία περιβάλλοντος, αναμόρφωση κανονιστικού πλαισίου αδειοδότησης και λειτουργίας εξορυκτικών δραστηριοτήτων, επεξεργασία προτάσεων με σκοπό την απλούστευση, τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματικότητά του, εστίαση στη περιβαλλοντική αδειοδότηση, γνώση του μεταλλευτικού – κοιτασματολογικού δυναμικού της χώρας ως βασική προϋπόθεση άσκησης μεταλλευτικής πολιτικής, καθορισμός των ορυκτών πόρων με μεγάλη σημασία για τη χώρα – εξασφάλιση και προώθηση της βιωσιμότητάς τους, εκπαίδευση – έρευνα – καινοτομία, αποδοτικότητα στη χρήση των πρώτων υλών, τοπικές κοινωνίες και εκμετάλλευση πρώτων υλών, εξειδίκευση των προηγούμενων στην εξόρυξη – παραγωγή αδρανών υλικών και τέλος ενσωμάτωση στη μεταλλευτική πολιτική των διακυμάνσεων και των προοπτικών της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας αγοράς ΟΠΥ.

Αποφασίσθηκε οι βασικές αρχές της Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών να είναι:

- Η Εθνική Πολιτική (ΕΠ) για το στρατηγικό σχεδιασμό και την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου αναγνωρίζει την σημασία των Ορυκτών Πρώτων Υλών (ΟΠΥ) για την πρόοδο και την ανάπτυξη, την διασφάλιση ενός υψηλού βιοτικού επιπέδου, τη δημιουργία ανταγωνιστικής εθνικής και περιφερειακής οικονομίας και νέων θέσεων απασχόλησης. Παράλληλα πρέπει να διασφαλίζει με συνέπεια ότι η παραγωγή και η διάθεση των ΟΠΥ στην κοινωνία διενεργείται σύμφωνα με τους όρους της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αιεφόρου ανάπτυξης.
- Η ΕΠ οφείλει να είναι σταθερή και διαφανής, αλλά και με δυνατότητα αναπροσαρμογής, σύμφωνα με τις εκάστοτε κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες ή για λόγους προστασίας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Πρέπει επίσης να δένει αρμονικά με τις υπόλοιπες Εθνικές Πολιτικές, αμβλύνοντας διενέξεις που αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας. Μια τέτοια πολιτική, αλλά και όλες οι εκφάνσεις εφαρμογής της, δεν μπορεί παρά να είναι αποτέλεσμα ενημέρωσης και διαλόγου όσο το δυνατόν ευρύτερου, τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Επιπλέον, η πολιτική αυτή απαιτεί ως βασικό εργαλείο ένα απλοποιημένο, κωδικοποιημένο και εκσυγχρονισμένο κανονιστικό (θεσμικό) πλαίσιο.
- Η Ε.Π. πρέπει να εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη ενός εγχώριου εξορυκτικού κλάδου, ώστε αυτός να είναι υγιής, δυναμικός, να καλύπτει τις εγχώριες ανάγκες σε πρώτες ύλες, να είναι παγκόσμια ανταγωνιστικός με αύξηση των εξαγωγών, να στηρίζει την Εθνική και Περιφερειακή ανάπτυξη, να εκμε-

ταλλεύεται ορθολογικά τους διαθέσιμους φυσικούς πόρους, να περιορίζει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και το έργο να απολαμβάνει της κοινωνικής αποδοχής.

Η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις εργασίες της προτείνοντας ένα κείμενο με τη μορφή πίνακα που περιείχε βασικά σημεία πολιτικής, απαιτούμενες επιμέρους πολιτικές και ενέργειες και εξειδικεύσεις αναγκαίες για την υλοποίηση των επιμέρους πολιτικών. Το κείμενο αυτό τέθηκε υπόψη της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ. Η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ το έθεσε σε δημόσια διαβούλευση.

Επίσης η Επιτροπή συμφώνησε στη δημιουργία συνοδευτικού κειμένου της Ε.Π. όπου θα αναφέρεται στη σημασία του ορυκτού πλούτου για την εθνική οικονομία, στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τις ΟΠΥ, στο υπάρχον δυναμικό της χώρας και στα δυνατά όπως και στα αδύνατα σημεία της σημερινής εξορυκτικής βιομηχανίας καθώς και στις προοπτικές του κλάδου σε συνδυασμό με την εξαγγελλόμενη εθνική μεταλλευτική πολιτική.

Το κείμενο αυτό ανέλαβε να το διαμορφώσει ο ΣΜΕ σε συνεργασία με στελέχη του ΥΠΕΚΑ. Μετά την ολοκλήρωσή του τέθηκε και αυτό υπόψη της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ.

Η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ αποδέχθηκε το σύνολο της εργασίας της επιτροπής και του συνοδευτικού κειμένου για την εξορυκτική βιομηχανία κάνοντας επιμέρους παρεμβάσεις οι οποίες ενσωματώθηκαν στα αρχικώς προταθέντα κείμενα.

Αξίζει να αναφέρουμε τους επιμέρους στόχους της Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών, όπως καταγράφηκαν τελικά από την Επιτροπή, μετά από τις παρεμβάσεις και της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΚΑ.

Αυτοί είναι:

- Η επαρκής και σταθερή διάθεση ΟΠΥ στην κοινωνία με οικονομικά

Ο ιστορικός κλάδος της εξορυκτικής βιομηχανίας όπως και των μεταλλουργιών της χώρας που καθετοποιούν ελληνικές ΟΠΥ πιστεύουν ότι με την υλοποίηση μιας Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου της Χώρας μπορεί να μπει φραγμός στην υπανάπτυξη, στη συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας και στον αφανισμό της περιφέρειας

βιώσιμο τρόπο, εναρμονισμένο με τις εθνικές τομεακές πολιτικές ανάπτυξης άλλων δραστηριοτήτων

- Η ανάδειξη και εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών που προλαμβάνουν ή μειώνουν και τελικά αποκαθιστούν, στο μέτρο του δυνατού, τις επιπτώσεις της εξόρυξης και των συναφών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και στη ανθρώπινη υγεία.
- Η εξοικονόμηση των ΟΠΥ μέσα από βέλτιστες οικο-αποδοτικές πρακτικές παραγωγής.
- Η αναβάθμιση και στήριξη όλων των Πανεπιστημιακών Τμημάτων και Σχολών που σχετίζονται με την αξιοποίηση των Ο.Π.Υ. με παράλληλη αναπροσαρμογή των χρηματοδοτικών ροών που διατίθενται από τα κάθε είδους προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας, της Γ.Γ.Ε.Τ. του ΕΣΠΑ κ.λ.π.
- Η διασφάλιση της χρήσης των ΟΠΥ για όσο το δυνατόν περισσότερο χρονικό διάστημα μέσα από κατάλληλες πρακτικές αποτελεσματικής χρήσης, αύξησης του κύκλου ζωής τους και ανακύκλωσης.
- Η μεγιστοποίηση του αναπτυξιακού οφέλους και η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της εξορυκτικής δραστηριότητας.
- Η εναρμόνιση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών των τοπικών κοινωνιών με τις αναπτυξιακές δυνατότητες που δημιουργούν οι εκμεταλλεύσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η διαμόρφωση πολιτικών και μέτρων που θα μεγιστοποιούν την ωφελιμότητα των

δράσεων στις τοπικές κοινωνίες με πολλαπλούς (και όχι μόνο οικονομικούς ή απασχόλησης) τρόπους.

- Η διαμόρφωση των χώρων των λατομείων και μεταλλείων, ώστε να είναι αυτοί δεκτικοί άλλων προγραμματισμένων χρήσεων, μετά την ολοκλήρωση των εκμεταλλεύσεων.
- Η χωροταξική οργάνωση της μεταποίησης πρώτων υλών, όταν αυτή συντελείται εκτός των μεταλλευτικών ή λατομικών χώρων.

Επίσης η ΕΠ για την αξιοποίηση των ΟΠΥ πρέπει:

- Να στηρίζεται στη γνώση του αποθεματικού δυναμικού των ορυκτών της χώρας. Η γνώση αυτή προϋποθέτει ότι όλα τα κοιτάσματα ΟΠΥ είναι καταγεγραμμένα με τεκμηριωμένο τρόπο και ότι τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα σε ένα λειτουργικό γεωχωρικό πληροφοριακό σύστημα, συμβατό με την πανευρωπαϊκή βάση γεωχωρικών δεδομένων ΟΠΥ.
- Να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εξορυκτικής δραστηριότητας, που επηρεάζουν καθοριστικά τη χωροθέτηση και τη «βιώσιμη» διαχείρισή της απαιτώντας ειδικές παρεμβάσεις, που προκύπτουν από α) τον γεωγραφικό εντοπισμό τους σε θέσεις που έχει επιλέξει η ίδια η Φύση β) το γεγονός ότι οι ΟΠΥ δεν είναι «ανανεώσιμες» παρά μόνον σε κλίμακα γεωλογικού χρόνου και γ) το γεγονός ότι η εκμετάλλευση των ΟΠΥ οδηγεί σε ορατό αποτύπωμα, οι επιπτώσεις του οποίου πρέπει να ελαχιστοποιούνται.

Περισσότερες
πληροφορίες
www.sme.gr

- Να λαμβάνει υπόψη ότι η εξορυκτική βιομηχανία είναι ευάλωτη και άρρηκτα συνδεδεμένη με τις εθνικές και διεθνείς οικονομικοπολιτικές συγκυρίες και συνεπώς να συνεκτιμά τις τάσεις και διακυμάνσεις της παγκόσμιας αγοράς πρώτων υλών.
- Να παρακολουθεί τις ευρωπαϊκές εξελίξεις σε θέματα που αφορούν στις κατευθύνσεις και όρους στρατηγικής ανάπτυξης των ΟΠΥ.
- Να δημιουργεί αξιόπιστο και κατάλληλο κλίμα για την προσέλκυση και πραγματοποίηση παραγωγικών επενδύσεων αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας.

Μετά από συνεννόηση του Υφυπουργού κ. Ι. Μανιάτη με τους μετέχοντες στην επιτροπή φορείς αποφασίστηκε η διοργάνωση ημερίδας στην οποία θα προσκαλούντο να τοποθετηθούν εκπρόσωποι κομμάτων, επιτροπών Βουλής, της Commission, εκπρόσωποι των επιχειρηματικών και επαγγελματικών συνδέσμων του κλάδου, των γεωεπιστημονικών σχολών, εκπροσώπων εργαζομένων και Μ.Κ.Ο.

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων, όταν το κείμενο της Ε.Π. τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση κυκλοφόρησε δελτίο τύπου που έτυχε ευρείας δημοσίευσης και στο οποίο στα βασικά του σημεία επισήμανε:

«Το μεγάλο διακύβευμα είναι το πως και το πότε θα υλοποιηθεί η πολιτική που θα εξαγγελθεί. Θα γίνουν οι απαραίτητες τομές, θα υπάρξουν οι απαιτούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις, (π.χ. χωροταξικό σχέδιο) και μάλιστα σε εύθετο χρονικό διάστημα ή για μία ακόμη φορά αυτά που εξαγγέλλονται θα μείνουν στα χαρτιά, σύνθηρες φαινόμενο της ελληνικής πολιτείας;

Ο ιστορικός κλάδος της εξορυκτικής – μεταλλουργικής βιομηχανίας που επί πολλές δεκαετίες έχει προσφέρει πολλά και σημαντικά στην ελληνική οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη, θα περιμένει την υλοποίηση των όσων εξαγγέλλονται ώστε να ξεδιπλώσει όλο τον παραγωγικό δυναμισμό του, θέτοντας φραγμό στην υπανάπτυξη, τη συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας και τον αφανισμό της περιφέρειας.

Ο ελληνικός εξορυκτικός τομέας, αποτελεί σημαντικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας του τόπου μας, ο οποίος διαχρονικά τροφοδοτεί με τις απαραίτητες πρώτες ύλες μία σειρά ζωτικών για την εθνική οικονομία κλάδων όπως της παραγωγής ενέργειας, της τσιμεντοβιομηχανίας, των κατασκευών, της βιομηχανίας αλουμινίου, των οικοδομικών υλικών κ.ά. Παράλληλα, έχει έντονο εξωστρεφή χαρακτήρα, αφού οι εξαγωγές του αντιπροσωπεύουν πάνω από το 65% των πωλήσεών του, διαμορφώνοντας ένα σημαντικό

παραγωγικό κρίκο στην Ευρωπαϊκή αλλά και στην παγκόσμια αγορά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η βιώσιμη κάλυψη των αναγκών κάθε κοινωνίας σε Ορυκτές Πρώτες Ύλες (ΟΠΥ) είναι πλέον σαφές ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς συγκεκριμένη στρατηγική που θα υλοποιείται μέσω μιας στοχευμένης πολιτικής αξιοποίησης του ορυκτού της πλούτου.

Η εξορυκτική βιομηχανία καλείται να καλύψει ένα μεγάλο μέρος από τις ανάγκες αυτές που αυξάνουν με ταχύτατους ρυθμούς. Ωστόσο, η τεράστια ζήτηση σε ορυκτά, οι ιδιαιτερότητες της εξορυκτικής δραστηριότητας η οποία υποχρεούται να λειτουργήσει εκεί που η φύση τοποθέτησε το κοίτασμα, τα περιβαλλοντικά ζητήματα που εγείρονται διεθνώς επιδρώντας άμεσα στον κοινωνικό αντίκτυπο της δραστηριότητας, τα πολλαπλά εμπόδια που τίθενται στη πρόσβασή τους κι επιτείνονται από τον ανταγωνισμό με άλλες χρήσεις γης, καθώς και η εμφάνιση περιοριστικών μέτρων ή στρεβλώσεων στο επίπεδο του διεθνούς εμπορίου σε συνάρτηση με γεωπολιτικά συμφέροντα, αναδεικνύουν την αναγκαιότητα εφαρμογής βέλτιστων, βιώσιμων πρακτικών έρευνας κι εκμετάλλευσης των ΟΠΥ καθώς και στρατηγικών για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης και ανακύκλωσής τους αλλά και πολιτικών χωροταξικού σχεδιασμού για τα ορυκτά».

Εξορυκτική Βιομηχανία & Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η εναρμόνιση της εξορυκτικής δραστηριότητας με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, οδήγησε τις επιχειρήσεις μέλη του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων στην υιοθέτηση Κώδικα Δέκα (10) Αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης, ο οποίος προβλέπει τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεών τους στον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό τομέα με παράλληλη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων μέσω μετρήσιμων δεικτών σε κάθε ετήσιο απολογισμό του Συνδέσμου.

Επίσης στον ετήσιο απολογισμό του ο Σύνδεσμος δημοσιοποιεί «καλές πρακτικές» εφαρμογής των αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης από τα μέλη του, πρακτικές διαφορετικές από τις συνήθειες που εντάσσονται στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

// S&B, Αχιβαδόλιμνη - Μήλος, πριν

// S&B, Αχιβαδόλιμνη - Μήλος, μετά την αποκατάσταση

Η Εθνική Πολιτική Αξιοποίησης των Ορυκτών Πρώτων Υλών πρέπει να είναι συμβατή με τις Αρχές Βιώσιμης Ανάπτυξης και την αντίστοιχη στρατηγική που έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε. Βασικά στοιχεία η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ΟΠΥ, ελαχιστοποίηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ασφάλεια εργαζομένων και «κοινωνική άδεια»

Εταιρείες - μέλη ΣΜΕ

& «καλές πρακτικές» βιώσιμης ανάπτυξης

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

// Περιβάλλον

Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση και ετέθη σε λειτουργία πλήρως το σύστημα φιλτροπρεσσών αφυδάτωσης των αδρανών καταλοίπων του βωξίτη, κάτι το οποίο αποτελεί και βέλτιστη διαθέσιμη τεχνική επειδή αυτό επιτρέπει την εύκολη διαχείριση των καταλοίπων στη ξηρά. Έτσι από 1-1-2012 σταματά η απόρριψη των καταλοίπων στη θάλασσα.

// Ασφάλεια

Οι τομείς αλούμινας και αλουμινίου είχαν πολύ καλά αποτελέσματα ασφαλείας. Συμπλήρωσαν δύο χρόνια χωρίς ατύχημα χάρις στις έντονες προσπάθειες ευαισθητοποίησης όλου του προσωπικού.

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

// Περιβάλλον

• Περιβαλλοντική επένδυση

10εκατ. ευρώ στη Μήλο από την S&B
Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. εγκαινίασε τον Οκτώβριο του 2011 στη Μήλο νέα κλειστή αποθήκη επεξεργασμένου μπεντονίτη, μια επένδυση €10 εκατ. Πρόκειται για ένα μοναδικό έργο, το οποίο μελετήθηκε και κατασκευάστηκε ειδικά για τις εγκαταστάσεις της S&B στα Βούδια της Μήλου και αποσκοπεί στην περιβαλλοντικά βέλτιστη διαχείριση (μεταφορά-αποθήκευση) του επεξεργασμένου μπεντονίτη, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα και μια σειρά από λειτουργικά οφέλη. Με τη λειτουργία της νέας αποθήκης, η αποθήκευση και η διακίνησή του προς τη γέφυρα φόρτωσης γίνεται με κλειστά κυκλώματα ταινιών και κλειστούς αποθηκευτικούς χώρους, με αποτέλεσμα σημαντική μείωση στις εκπομπές σκόνης, καλύπτοντας απαιτήσεις κατά πολύ υψηλότερες των προβλεπόμενων από τη

νομοθεσία και των όρων λειτουργίας και αδειοδότησης της εγκατάστασης.

Η κατασκευή της κλειστής αποθήκης συνολικής χωρητικότητας 40.000 τόνων ξεκίνησε με την ολοκλήρωση της μελέτης, το 2007, η οποία επελέγη μετά από ενδελεχή διερεύνηση πολλών εναλλακτικών λύσεων, ώστε να υλοποιηθεί η βέλτιστη περιβαλλοντικά και λειτουργικά λύση. Διαθέτει φίλτρα για την κατακράτηση της σκόνης σε όλες τις θέσεις που απαιτείται, ενώ πλήρως αυτοματοποιημένα συστήματα διασφαλίζουν βέλτιστες συνθήκες αποθήκευσης και διαχείρισης του προϊόντος και μέγιστη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, του εργασιακού χώρου και των εργαζομένων.

// Τοπικές Κοινωνίες

• Υποστήριξη πολιτιστικών υποδομών

Μόνιμη έκθεση της συλλογής οψιδιανού του Ζαφείρη Βάου στο Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου

Στο Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου εγκαινιάστηκε το Σεπτέμβριο του 2011 και εκτίθεται για πρώτη φορά η «Συλλογή Οψιδιανού Ζαφείρη Βάου», Μηνιού λαογράφου και συλλέκτη, που αποτελείται από εργαλεία και άλλα χρηστικά αντικείμενα από οψιδιανό του προϊστορικού ανθρώπου, αναδεικνύοντας τη μακραίωνη πολιτιστική και γεωλογική κληρονομιά του νησιού. Τα αντικείμενα της συλλογής συγκεντρώθηκαν σταδιακά από το συλλέκτη από διάφορες θέσεις της Μήλου, κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης από το Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το 1959. Χορηγός της έκθεσης και των εκδηλώσεων των

εγκαινίων ήταν η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

ΓΕΩΕΛΛΑΣ

Συνεχίστηκαν τα προγράμματα αποκατάστασης περιβάλλοντος, επικοινωνίας με τη τοπική κοινωνία, επισκέψεων ανωτάτων σχολών και τοπικών σχολείων στο εργοστάσιο και στα λατομεία. Επίσης υπήρξε σημαντική υποστήριξη τοπικών συλλόγων και συμμετοχή της εταιρείας σε δημοτικά και κοινοτικά έργα.

ΔΕΗ

// Περιβάλλον

Το Νοέμβριο του 2011, εκδόθηκε Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τη λειτουργία του συνόλου των ορυχείων της περιοχής Πτολεμαΐδας (ορυχείο Νοτίου Πεδίου, ορυχείο Νοτιοδυτικού Πεδίου και ορυχείο Μαυροπηγής), τα οποία αναπτύσσονται σε μια έκταση περίπου 150.000 στρεμμάτων. Για πρώτη φορά, μέσα από μια ενιαία Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τα παραπάνω ορυχεία αντιμετωπίζονται ως ένα σύνολο ενώ προτείνονται αντίστοιχα και συνολικά μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων.

Σημειώνεται ότι για την ανάπτυξη προς τα δυτικά του ορυχείου Νοτιοδυτικού Πεδίου, το οποίο θα τροφοδοτήσει με λιγνίτη το νέο ΑΗΣ Πτολεμαΐδας V, θίγονται κάποια έργα υποδομής, όπως τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Κοζάνης - Πτολεμαΐδας, τμήμα της εθνικής οδού Κοζάνης- Πτολεμαΐδας, ο αγωγός

υδροδότησης του ΑΗΣ Αμυνταίου και τμήμα της τάφρου Σουλού. Για τα τρία πρώτα έργα έχουν εκπονηθεί και κατατεθεί στο ΥΠΕΚΑ μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης και δημόσιας διαβούλευσης. Για την εκτροπή του Σουλού, που είναι και το πιο ώριμο έργο, μέσα στο 2011 εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και ολοκληρώθηκαν και οι εργασίες διαμόρφωσης της νέας κοίτης.

Επίσης, μέσα στο 2011 επεκτάθηκε το μόνιμο σύστημα διαβροχής για τον περιορισμό της εκπεμπόμενης σκόνης του ταινιοδρόμου μεταφοράς τέφρας του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, σε άλλα 2 km. Στο σύστημα αυτό, έχουν εγκατασταθεί ανά 20 μέτρα μπεκ και επιπλέον ανά 350 μέτρα έχουν τοποθετηθεί οριζόντιοι βραχιόνες διαβροχής τόσο στη μεταφορά όσο και στην επιστροφή. Μετά από αυτή την επέκταση, το σύστημα λειτουργεί με εξαιρετική αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα σε μήκος 8 km από το συνολικό μήκος των 12 km του ταινιοδρόμου.

Τέλος, συνεχίζονται τα έργα αποκατάστασης και δένδροφύτευσης στις περιοχές, όπου έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εξόρυξης και απόθεσης υλικών για πλήρωση των κενών.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η ΔΕΗ στο πνεύμα καλής συνεργασίας, που επιθυμεί να έχει με τις τοπικές κοινωνίες, ανταποκρίνεται άμεσα σε κάθε αίτημά τους, υλοποιώντας εκτεταμένα

έργα υποστήριξης στους Δήμους των περιοχών, στους οποίους δραστηριοποιείται. Συγκεκριμένα, και το 2011 υλοποίησε έργα αγροτικής οδοποιίας, εξυγίανσης χωματερών, κατασκευής αρδευτικών δικτύων, διαμόρφωσης ζωνών πυρασφάλειας, καθαρισμού υδατορευμάτων, δένδροφύτευσεων, διευθετήσεων κοίτης υδατορευμάτων και χωματοργικών έργων.

Η ΔΕΗ συνεχίζει να καταβάλλει, βάσει των διατάξεων του Ν.2446/1996, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 1997, το τέλος 0,4% επί του συνόλου των ακαθάριστων πωλήσεων της για την ανάπτυξη και την περιβαλλοντική προστασία των τριών Νομών (Κοζάνης, Φλώρινας και Αρκαδίας), στους οποίους λειτουργούν Ατμοπλεκτρικοί Σταθμοί με καύσιμο λιγνίτη.

ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟ Α.Μ.Ε.

// Ασφάλεια

Συμπληρώθηκε ένας χρόνος ακόμη χωρίς ατύχημα με διακοπή εργασίας (συνολικά 824 ημέρες).

Πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική επίσκεψη στο εργοστάσιο της EXTRACO, προμηθεύτρια εταιρεία εκρηκτικών υλών, του συνόλου του προσωπικού (μόνιμου και εργολαβικού) που ασχολείται με διακίνηση, αποθήκευση και χρήση εκρηκτικών υλών.

Το 2011 τέθηκε σε εκτεταμένη λειτουργία το εξειδικευμένο σύστημα ασύρματης τηλεπικοινωνίας σε υπόγεια εργοτάξια.

// Περιβάλλον

// Αποκατάσταση μεταλλευτικού χώρου Ροδιάς

Αυξήθηκε η συλλογή αποβλήτων ανά τόνο μικτού προϊόντος.

Θεσπίσθηκε ειδική βράβευση για το εργοτάξιο με τα καλύτερα περιβαλλοντικά αποτελέσματα.

Η εταιρεία συμμετείχε σε δράσεις πυροπροστασίας, πυρόσβεσης και αντιμετώπισης ακραίων καιρικών φαινομένων στο νομό Φωκίδας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ του ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΑΚΤΩΡ

// Περιβάλλον

Η εταιρεία αποβλέπει στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων εξοπλίζοντας κατάλληλα τα λατομεία της. Στο πλαίσιο αυτό σε όλα τα λατομεία της εταιρίας, καλύπτονται με μεταλλικά σκέπαστρα οι μεταφορικές ταινίες των συγκροτημάτων θραύσης - ταξινόμησης, ενώ εγκαταστάθηκαν συστήματα διαβροχής και σακόφιλτρα για την αντιμετώπιση της σκόνης.

// Αποκατάσταση λατομικής περιοχής Κύνκου

Για την ελαχιστοποίηση της αλλοίωσης του τοπίου εφαρμόζεται με συνέπεια το πρόγραμμα μορφολογικής και βλαστικής αποκατάστασης με ανακύκλωση των στεριών των εκσκαφών και δεντροφύτευση των εξοφλημένων τμημάτων.

Επίσης πραγματοποιείται διαχείριση των στερεών και άλλων αποβλήτων που προκύπτουν από την δραστηριότητα όπως τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια και τις συσκευασίες τους, τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες και τα φθαρμένα ελαστικά τα οποία διατίθενται για ανακύκλωση σε πιστοποιημένους φορείς.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία συνεισφέρει ενεργά στην ανάπτυξη και ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται.

Προσφέρει κορηγίες για την διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων, δωρεές ηλεκτρονικών υπολογιστών σε οικονομικά ασθενείς φορείς, οικονομική υποστήριξη αθλητικών δραστηριοτήτων, δωρεές σε δήμους και κοινότητες υλικών ή υπηρεσιών π.χ. αδρανή υλικά, υποστήριξη των κρατικών αρχών με παροχή μηχανολογικού εξοπλισμού και χειριστών σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, όπως κατάσβεση πυρκαγιών, αντιμετώπιση φαινομένων πλημμύρων, εκκιοτισμούς κ.λ.π.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

// Περιβάλλον

Στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης η εταιρία μέσα στο 2011 ολοκλήρωσε την επένδυση για την εκμετάλλευση των παλαιών αποθεμάτων κοκκομετρίας 4-10mm, γεγονός το οποίο θα συμβάλει στην ορθολογικότερη εκμετάλλευση του κοιτάσματος, θα επιμηκύνει σημαντικά την διάρκεια ζωής της εκμετάλλευσης και συμβάλει στη μείωση των αποθέσεων.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρία και το 2011 συνέχισε την κοινωνική της προσφορά:

Ενίσχυσε οικονομικά τοπικούς φορείς, συνέβαλε κατά το μέγιστο στην κατασκευή τριθέσιου Δημοτικού Σχολείου στο χωριό Καλύβες του Δήμου Πολυγύρου, διέθεσε σε κρατικούς φορείς μηχανολογικό εξοπλισμό και προσωπικό για την αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης, συνέβαλε στην κατασκευή δημοτικών έργων σε όλους σχεδόν τους δήμους της Χαλκιδικής και ενίσχυσε με προσφορά υλικών την Πολεμική Αεροπορία.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.

// Περιβάλλον

• Καθαρισμός της λίμνης της Ολυμπιάδας

Ο καθαρισμός της επιφάνειας στην περιοχή της Ολυμπιάδας θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης σε περιοχές ελληνικών μεταλλείων. Η λίμνη τελμάτων δημιουργήθηκε από το 1976 μέχρι το 1995. Σε μία έκταση 300 στρεμμάτων είχαν αποθεθεί 2.400.000 τόνοι κατάλοιπα εμπλουτισμού από την μεταλλευτική εταιρεία ΑΕΕΧΠ.

Σύμφωνα με την «Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την απομάκρυνση, καθαρισμό & αποκατάσταση του χώρου απόθεσης παλαιών τελμάτων Ολυμπιάδας», η οποία εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2011, τα τέλματα της λίμνης θα περάσουν από ειδική διαδικασία εμπλουτισμού, ώστε να παραχθεί συμπύκνωμα χρυσοφόρου πυρίτη με περιεκτικότητα 20 γρ./τόνο.

Συνολικά θα παραχθούν 300.000 τόνοι χρυσοφόρου πυρίτη μέχρι το 2015. Το κατάλοιπο που θα παράγεται από τη διαδικασία εμπλουτισμού, θα είναι καθαρή άμμος και θα χρησιμοποιηθεί σε κατασκευαστικά έργα καθώς και σε έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης στην περιοχή. Ένα μέρος θα πωλείται στις τιμεντοβιομηχανίες της περιοχής. Οι εργασίες προβλέπεται να ξεκινήσουν το δεύτερο ήμισυ του 2012. Μετά την αποπεράτωση του έργου, η περιοχή θα αποκατασταθεί

και θα αποδοθεί στο Δήμο Αριστοτέλη.

• Διάνοιξη Σήραγγας Μαντέμ Λάκκου Ολυμπιάδας

Ακολουθώντας την αρχή της ελαχίστης επιφανειακής επιβάρυνσης συμπεριλήφθη στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων η διάνοιξη μίας σήραγγας μήκους 9 χλμ., η οποία θα συνδέει το μεταλλευτικό κέντρο του Μαντέμ Λάκκου με το υπόγειο μεταλλείο της Ολυμπιάδας. Μετά την ολοκλήρωση αυτού του έργου το 2018 η μεταλλευτική δραστηριότητα θα συγκεντρώνεται στο Μαντέμ Λάκκο, όπου θα δημιουργηθεί ένα καινούργιο εργοστάσιο εμπλουτισμού καθώς και μία μονάδα μεταλλουργίας χαλκού, χρυσού και αργύρου. Με την υπόγεια σύνδεση του μεταλλείου της Ολυμπιάδας αποφεύγεται επιβάρυνση του οδικού δικτύου και η αύξηση εκπομπών καυσαερίων, η οποία θα προέκυπτε από την επιφανειακή μεταφορά του μεταλλεύματος. Επίσης καθαρίζει και αποκαθίσταται σταδιακά η επιφάνεια της ευρύτερης περιοχής της Ολυμπιάδας.

Προβλεπόμενη αξία επένδυσης ανέρχεται σε 70 εκ. δολάρια.

• Ελαχιστοποίηση κατάληψης του επιφανειακού χώρου στις Σκουριές

Ο σχεδιασμός εκμετάλλευσης του κοιτάσματος των Σκουριών έχει επιλεγεί με γνώμονα την ελαχιστοποίηση κάλυψης επιφανειακού χώρου. Συγκεκριμένα πρόκειται για έναν συνδυασμό επιφανειακής και υπόγειας εκμετάλλευσης, ο οποίος επιτρέπει τη χρήση του επιφανειακού κρατήρα εξόρυξης σε δεύτερη φάση ως χώρου απόθεσης των τελμάτων εμπλουτισμού, του μεταλλεύματος που θα παράγεται από την υπόγεια εκμετάλλευση.

Το κοίτασμα των Σκουριών εκτείνεται κυλινδρικά από την επιφάνεια σ' ένα βάθος 800 περίπου μέτρων. Η διάμετρος του κοιτάσματος είναι περίπου 200 μέτρα. Το επιφανειακό κομμάτι θα εκτείνεται σ' ένα βάθος 220 μέτρων. Το υπόλοιπο κοίτασμα θα αξιοποιηθεί με υπόγεια εκμετάλλευση.

// Οι μεταλλωρύχοι από τη Χιλή στο μεταλλείο της ΕΛΜΙΝ στα Δύο Βουνά Φθιώτιδας

Το σημαντικότερο πλεονέκτημα του σχεδιασμού αυτού είναι, ότι η περιβαλλοντική αποκατάσταση θα πραγματοποιείται παράλληλα με τις εργασίες εξόρυξης. Μετά από 27 χρόνια, όταν το κοιτάσμα θα έχει εξαντληθεί, θα έχει ολοκληρωθεί και η περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου και η περιοχή θα παραδοθεί στις δημοτικές αρχές πλήρως αποκατεστημένη.

ΕΛΜΙΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

// Ασφάλεια - Εκπαίδευση

Για δεύτερη συνεχή χρονιά με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ασφάλειας στην Εργασία, διακόπηκαν όλες οι παραγωγικές εργασίες στα εργοτάξια της εταιρείας και όλοι οι εργαζόμενοι, συμμετείχαν σε δράσεις σχετικές με θέματα ασφάλειας, ενώ μεταξύ των τμημάτων ανταλλάχθηκαν καλές πρακτικές ασφάλειας.

Η ποσότητα της τράπεζας αίματος της ΕΛΜΙΝ αυξήθηκε και το Γ. Ν. Λαμίας ευχαρίστησε για την προσπάθεια.

// Περιβάλλον

Η επαγρύπνηση σε θέματα πυροπροστασίας ιδιαίτερα καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού συνεχίστηκε και το 2011. Υπήρξε άμεση παρέμβαση με την παρο-

χή μηχανημάτων και προσωπικό για την κατάσβεση πυρκαγιών όταν ζητήθηκε. Η ΕΛΜΙΝ εντός του έτους 2011 πιστοποιήθηκε κατά EN ISO 14001:2004 σε όλες τις εγκαταστάσεις της.

// Κοινωνία

Οι εργαζόμενοι της ΕΛΜΙΝ υποδέχθηκαν τους συναδέλφους τους μεταλλωρύχους από το μεταλλείο στο Κορίαρο της Χιλής στην Αθήνα μαζί με τα συγγενικά τους πρόσωπα, κατόπιν πρόσκλησης που τους είχαν απευθύνει.

Η φιλοξενία ξεκίνησε από την Αθήνα περιλαμβάνοντας επίσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο και το Μουσείο της Ακρόπολης όπου τους παρέθεσε γεύμα ο Υπουργός Πολιτισμού.

Ακολούθησε μία εβδομάδα διακοπών των μεταλλωρύχων μαζί με τους συγγενείς τους στο νησί της Κρήτης. Οι μεταλλωρύχοι της Χιλής επισκέφθηκαν το υπόγειο μεταλλείο της ΕΛΜΙΝ στα Δύο Βουνά Φθιώτιδας.

Η ΕΛΜΙΝ διέθεσε μηχανολογικό εξοπλισμό και προσωπικό για την εξυπηρέτηση αναγκών των Τοπικών Δημοτικών Διαμερισμάτων στα οποία δραστηριοποιείται (καθαρισμούς ακτών, πλατειών, δημοτικών χώρων κλπ).

ΘΕΡΜΟΛΙΘ ΑΕ

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία στα πλαίσια των καλών της σχέσεων με τους κοντινούς δήμους (Αιανής και Δεσκάτης) συμβάλει σε συντηρήσεις δρόμων και άλλα επιβλητικά τοπικά έργα όπως επίσης εξυπηρετεί με διάφορες εργασίες κτηνοτρόφους της περιοχής.

ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ. Α.Ε.

// Περιβάλλον

Κατά τη διάρκεια του 2011 η ΛΑΡΚΟ επέτυχε σημαντικές εξελίξεις στην κατεύθυνση της ευθυγράμμισης με την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία, υιοθέτησε σημαντικές περιβαλλοντικές δράσεις, στοχεύοντας στην καλύτερη περιβαλλοντική της απόδοση και έβαλε τα θεμέλια για

αναπτυξιακές και περιβαλλοντικές πολιτικές που θα επιλύσουν χρόνια προβλήματα.

Η εταιρεία εφαρμόζει πλέον ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα επενδύσεων και παρεμβάσεων, με απόλυτα ιεραρχημένες ενέργειες και σαφή χρονοδιαγράμματα, με στόχο τον δραστικό περιορισμό των ατμοσφαιρικών εκπομπών, την ορθολογική διαχείριση υγρών και στερεών της αποβλήτων.

Πλέον των ανωτέρω, εντός του 2011 δόθηκε έμφαση στην αδειοδότηση σημαντικών δραστηριοτήτων για την εξέλιξη της εταιρείας, με αποτέλεσμα την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. που αφορά στην επέκταση του υφιστάμενου λιμένα του μεταλλουργικού εργοστασίου της ΛΑΡΚΟ στη Λάρυμνα (το έργο αυτό δεν συνιστά μόνο ένα μεγάλο τεχνικό έργο υποδομής, αλλά επί πλέον αποτελεί παρέμβαση με προφανή και ουσιαστικά περιβαλλοντικά οφέλη), της Α.Ε.Π.Ο. που αφορά στο έργο της χερσαίας διάθεσης της σκωρίας ηλεκτροκαμίνων στη θέση Λιάβδα (πρόκειται για "έργο πνοής" της εταιρείας, ένα σημαντικότατο και πρωτοποριακό έργο για τα ελληνικά και όχι μόνο δεδομένα, σχεδιασμένο με τις πλέον αυστηρές προδιαγραφές ασφάλειας και περιβαλλοντικής προστασίας, με το οποίο δίδεται επιτέλους οριστική λύση στο θέμα της θαλάσσιας απόρριψης της σκωρίας στον Βόρειο Ευβοϊκό) και τέλος μιας σειράς από σημαντικές Α.Ε.Π.Ο. εκμετάλλευσης μεταλλείων και συνοδών έργων.

Επιπλέον, συνεχίστηκαν οι περιβαλλοντικές παρεμβάσεις της εταιρείας με την εφαρμογή συστηματικού προγράμματος παρακολούθησης αερίων εκπομπών και ποιότητας ατμόσφαιρας τόσο στα όρια των δραστηριοτήτων της όσο και σε γειτονικές με αυτές περιοχές. Στα πλαίσια του παραπάνω προγράμματος εντάσσεται τόσο η αναβάθμιση του μετεωρολογικού σταθμού του οικισμού της ΛΑΡΚΟ στη Λάρυμνα με μετρητή SO₂ όσο και η αγορά αυτόματου φορητού δειγματολήπτη για τη μέτρηση των PM10 και PM2,5. Επίσης

στα πλαίσια των παρεμβάσεων αυτών η εταιρεία εφαρμόζει πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας των υγρών αποβλήτων και των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στις περιοχές δραστηριοτήτων της, καθώς και σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων για όλες τις εγκαταστάσεις της.

Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση αξιολόγησης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001) από τον φορέα πιστοποίησης για όλα τα μεταλλεία.

Η ΛΑΡΚΟ ενστερνιζόμενη τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης προωθεί, πέραν των περιβαλλοντικών δράσεων, και την αξιοποίηση μέρους των χώρων δραστηριοποίησής της με αναπτυξιακά έργα ΑΠΕ. Η υλοποίηση του προγράμματος γίνεται μέσω της θυγατρικής της ΛΑΡΚΟ Ενεργειακή ΑΕ.

Ήδη εντός του 2011 υπεβλήθησαν στην ΡΑΕ αιτήσεις για άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με Φ/Β συστήματα συνολικής ισχύος 57,5 MW σε χώρους που διαθέτει η Εταιρεία.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η ΛΑΡΚΟ θέτει σαν βασική της αξία το σεβασμό προς τις τοπικές κοινωνίες, επιδιώκει να συνυπάρχει μαζί τους σε σχέσεις καλής γειτονίας και να συμβάλλει θετικά στην κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών που δραστηριοποιείται. Στα πλαίσια αυτά διέθεσε κατά το 2011 σημαντικούς πόρους, εστιάζοντας κυρίως την προσφορά της σε τομείς του αθλητισμού, του πολιτισμού, των επιστημών και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Επιπλέον, διατήρησε έναν ανοιχτό και εποικοδομητικό διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες και τους εκλεγμένους τοπικούς φορείς, συμβάλλοντας με μέσα και ανθρώπινο δυναμικό στην επίλυση τοπικών προβλημάτων.

ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ

// Ασφάλεια

Η εταιρεία ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ, η οποία έχει ενταχθεί στο όμιλο SIBELCO EUROPE

Minerals Plus συνεχίζει να εφαρμόζει το πρόγραμμα ασφάλειας του Ομίλου με την επωνυμία "SWITCH" (Small Changes Big Differences) όπου μετέχουν ενεργά όλοι οι εργαζόμενοί της. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα είναι πολύ καλά.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία ενίσχυσε οικονομικά τις τοπικές κοινότητες και τον τοπικό Δήμο.

ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

// Περιβάλλον

Έγινε μελέτη αναδάσωσης της περιοχής Διονυσοβουνίου στον Διόνυσο Αττικής, συνολικής έκτασης 1.060 στρεμμάτων η οποία εγκρίθηκε και πρόκειται να υλοποιηθεί σε διάστημα 3 ετών. Η περιοχή είχε καταστραφεί ολοσχερώς κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε τον Αύγουστο του 2009.

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία είναι βασικός χορηγός των πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΔΙΟΝΥΣΙΑ» που διοργανώνονται ετησίως από τη κοινότητα Διονύσου. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες και εκθέσεις έργων τέχνης.

Η εταιρεία προσέλαβε δύο φοιτητές για χρονικό διάστημα έξι μηνών, προκειμένου να συμβάλλει στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας του μελλοντικού στελεχιακού δυναμικού της ελληνικής αγοράς, ενώ παράλληλα το επιστημονικό προσωπικό της εταιρείας συνδράμει στην εκπόνηση διπλωματικών εργασιών τελειόφοιτων φοιτητών. Στη διάρκεια του έτους πλήθος ελληνικών και ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων επισκέπτονται για εκπαιδευτικούς λόγους τις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Η εταιρεία συνδράμει σε μηνιαία βάση στην οικονομική ενίσχυση του φιλόπτωχου ταμείου Διονύσου, ενώ χρηματοδοτεί εξωραϊστικούς συλλόγους, μονές, σχολεία και τον τοπικό αθλητικό σύλλογο.

ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.

// Περιβάλλον

Ολοκληρώθηκαν σχεδόν, τα χωματουργικά έργα αποκατάστασης στο παλιό μεταλλείο αστρίων στην περιοχή Καρτερών και αναμένεται η εκκίνηση των φυτεύσεων εντός του 2012.

// Υγιεινή και Ασφάλεια

Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό πέρασε από ιατρικές εξετάσεις με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα, ενώ συνεχίστηκε η καμπάνια ελέγχου της εισπνεόμενης σκόνης με ειδικό εξοπλισμό μετρήσεων και αναλύσεις στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις προδιαγραφές NEPSI.

// Τοπικές Κοινωνίες

Χορηγήθηκε υλικό στις γειτονικές Τοπικές Κοινότητες και σε παρακείμενη στρατιωτική μονάδα, για διαμόρφωση και επιστροφή αγροτικών δρόμων. Επίσης διατέθηκαν μηχανήματα της εταιρείας με εξειδικευμένο προσωπικό, για τη συντήρηση του τοπικού επαρχιακού και αγροτικού οδικού δικτύου. Τέλος δόθηκε χορηγία χρηματικού ποσού σε τοπικό πολιτιστικό σύλλογο για διεξαγωγή χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης.

ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ

// Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία συνεισφέρει σε πάγιες ανάγκες και σε εξοπλισμό του Δημοσίου σχολείου και του Γυμνασίου Κιμώλου. Επίσης προσφέρει μηχανήματα και έργο για τη διάνοιξη και συντήρηση δρόμων, για αναπλάσεις, δενδροφυτεύσεις χώρων, για συντήρηση των ζωνών πυρασφάλειας και τέλος για κάλυψη αναγκών των τοπικών κοινωνιών (παροχή υδροφόρων οχημάτων, φορτηγών κλπ).

ΟΜΙΛΟΣ TITAN

// Περιβάλλον

• Αξιοποίηση επιστροφών σκυροδέματος στην παραγωγή τσιμέντου

Η ανακύκλωση υλικών κατεδάφισης στην παραγωγή τσιμέντου είναι μια καινοτόμος λύση που αναπτύσσει και εφαρμόζει ο TITAN τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο αυτό όλη η ποσότητα επιστρεφόμενου σκυροδέματος από τα εργοστάσια της INTERBETON (θυγατρικής του Ομίλου, στις περιοχές Αττικής, Θεσσαλονίκης και Αχαΐας) χρησιμοποιείται ως εναλλακτική πρώτη ύλη στην παραγωγή τσιμέντου, με πολλαπλά οφέλη όπως εξοικονόμηση μη ανανεώσιμων ορυκτών πρώτων υλών για την παραγωγή τσιμέντου, μείωση του χώρου που απαιτείται για την ταφή τους, μείωση των εκπομπών CO₂ κατά τη διαδικασία παραγωγής, δεδομένου ότι ένα μέρος του παραγόμενου σκυροδέματος αποτελείται από τσιμέντο, το οποίο είναι ελεύθερο από CO₂.

Μόνο το 2010, με τη χρήση περισσότερων από 50.000τον. ενισχυμένου σκυροδέματος εξοικονομήθηκαν περισσότεροι από 2.000τον. CO₂.

Στόχος είναι η εταιρία μας να προσφέρει λύση στο πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων από την παραγωγή σκυροδέματος και στους πελάτες της.

Στο μέλλον, τα εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου θα μπορέσουν να ανακυκλώνουν και υλικά κατεδάψεων, επιλύοντας με αυτό τον τρόπο το πρόβλημα διαχείρισης και αυτού του είδους των αποβλήτων.

• Ανακύκλωση αποβλήτων κατεδάψεως εργοστασίου Ελευσίνας

Με αφορμή την ανάγκη κατεδάφισης παλαιών ανενεργών κτιρίων στο εργοστάσιο Ελευσίνας σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε η ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων αυτών μέσω της θραύσης τους και της απομάκρυνσης ξένων σωμάτων και στη συνέχεια της μεταφοράς τους στο εργοστάσιο Καμαρίου όπου χρησιμοποιήθηκαν σαν Α' ύλες για τη παραγωγή κλίνκερ. Οι εργασίες κατεδάφισης διήρκεσαν

περίπου 3 μήνες και ξεκίνησαν μετά τη λήψη όλων των απαραίτητων αδειών.

Από την εργασία κατεδάφισης προέκυψαν σταδιακά περίπου 6.000 τόνοι υλικών. Τα απόβλητα της κατεδάφισης επεξεργάστηκαν σε ειδική κινητή μονάδα που τοποθετήθηκε εντός του εργοστασίου Ελευσίνας ώστε στο τέλος να προκύψει πρώτη ύλη για αξιοποίηση στο εργοστάσιο Καμαρίου. Μετά τον τεμαχισμό των υλικών απομακρύνθηκαν τα σίδερα με μαγνήτη τα οποία προωθήθηκαν προς ανακύκλωση.

Έτσι κλείνει ένας ολόκληρος κύκλος ζωής κτιρίων που κατασκευάστηκαν πριν από περίπου 100 χρόνια και τώρα αποτέλεσαν και πάλι Α' ύλη για τη παραγωγή νέων κτιρίων από σκυροδέμα δίνοντας το σύνθημα για αύξηση της ανακύκλωσης και στροφή στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.

// Ασφάλεια

• Ημερίδα με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στα Τεχνικά Έργα»

Η Εταιρία INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., θυγατρική του ΟΜΙΛΟΥ TITAN, διοργάνωσε στα Ιωάννινα Ημερίδα με θέμα «Υγεία και Ασφάλεια στα Τεχνικά Έργα», για να ενημερώσει και ευαισθητοποιήσει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για την ασφαλή εργασία και την πρόληψη ατυχημάτων.

Ύψιστη προτεραιότητα του Ομίλου TITAN είναι η εξασφάλιση ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος για το ανθρώπινο δυναμικό του και το εργολαβικό προσωπικό σε όλους τους χώρους

εργασίας και τις δραστηριότητές του. Το όραμα του Ομίλου είναι ένα περιβάλλον εργασίας χωρίς ανεπιθύμητα συμβάντα, τραυματισμούς και ατυχήματα. Η πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας του Ομίλου TITAN στοχεύει στη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων στον τομέα αυτόν, με σκοπό το «μηδέν ατύχημα».

Η ημερίδα απευθύνθηκε σε Μηχανικούς, Τεχνικές Εταιρείες, Εργολάβους, Εργολήπτες και Φορείς που ασχολούνται με τα τεχνικά έργα.

Παρόμοιες δράσεις πραγματοποιήθηκαν ήδη και σε άλλες περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, στοχεύοντας πάντα στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών σε θέματα Ασφαλούς Εργασίας.

// Κοινωνία

• Συνεργασία TITAN - «Χαμόγελο του Παιδιού»

Ο TITAN, πρωτοπόρος σε θέματα εθελοντικής προσφοράς και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, υπέγραψε στις 14/01/2011 διμερή προγραμματική σύμβαση συνεργασίας με την οποία δεσμεύτηκε να ενισχύσει τη δράση του Εθνικού προγράμματος ανεύρεσης εξαφανισμένων παιδιών "AMBER ALERT" του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Η διμερής προγραμματική σύμβαση αφορά, τόσο την Α.Ε. Τσιμέντων TITAN, όσο και το σύνολο των θυγατρικών της που εδρεύουν στην Ελλάδα.

Με δεδομένο ότι σε περιπτώσεις απαγωγής ή εξαφάνισης παιδιών, κρίσιμότητα ρόλο διαδραματίζει η άμεση και έγκυρη ενημέρωση όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων(κυρίως σε απομακρυσμένες περιοχές της χώρας), ο TITAN ανέλαβε, για κάθε περιστατικό "AMBER ALERT" να προωθεί τη σχετική πληροφόρηση έγκαιρα και σε όσο το δυνατόν περισσότερα σημεία-αποδέκτες.

Στο πλαίσιο αυτής της δέσμευσης, ο TITAN θα ενημερώνει άμεσα και θα συντονίζει τη δράση όλων των Κέντρων Δραστηριότητας που διαθέτει στην

Ελλάδα (4 εργοστάσια τσιμέντου, περισσότερες από 30 μονάδες σκυροδέματος, περισσότερα από 15 λατομεία-ορυχεία, 4 σταθμούς διανομής/αποθήκες τσιμέντου, τα κεντρικά γραφεία κ.τ.λ.). Στην κοινή αυτή δράση θα κληθούν να συμμετάσχουν πάνω από 600 συνεργάτες-αυτοκινητιστές της Εταιρίας στην ελληνική επικράτεια, καθώς και το σύνολο των συναδέλφων που κινούνται οδικά κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

• Διάθεση ρουχισμού, παιχνιδιών, βιβλίων, οικιακού εξοπλισμού, μέσω της Μ.Κ.Ο. ΕΔΡΑ, για να μοιραστούν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες

Πάνω από 4 κάδοι γεμάτοι με είδη ρουχισμού, παιχνίδια, βιβλία, οικιακό εξοπλισμό, συγκεντρώθηκαν από τους εργαζομένους των κεντρικών γραφείων της Α.Ε. Τσιμέντων TITAN και παραδόθηκαν στην Μ.Κ.Ο. ΕΔΡΑ, για να μοιραστούν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. Η δωρεά κατευθύνθηκε στους ενταγμένους στο πρόγραμμα από-ασυλοποίησης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ», τους υποστηριζόμενους από τη Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, τους εξυπηρετούμενους από τα Κοινωνικά Παντοπωλεία του Δήμου Αγ. Αναργύρων-Καματερού και Ηλιούπολης και τέλος προς τα παιδιά της Παιδικής Πολιτιστικής Λέσχης «ΕΚΦΡΑΣΗ» και τα 9 ψυχοπαιδαγωγικά της κέντρα.

// Επιχειρηματικότητα Νέων

Το Σωματείο «Επιχειρηματικότητα Νέων»/Junior Achievement Greece (ΣΕΝ/JA Greece) είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 2005 με πρωτοβουλία του ΣΕΒ και σήμερα απαρτίζεται από 74 μέλη προερχόμενα από τον επιχειρηματικό κόσμο. Επίσης είναι μέλος του Junior Achievement – Young Enterprise Europe (JA-YE Europe), του μεγαλύτερου οργανισμού στην Ευρώπη, με συμμετοχή 3,1 εκατομμυρίων μαθητών από 41 ευρωπαϊκές χώρες, ο οποίος υλοποιεί επιχειρηματικά προγράμματα στα σχολεία.

Στην Ελλάδα, στα προγράμματα αυτά

μετέχουν μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από ιδιωτικά και δημόσια σχολεία σε όλη την Ελλάδα, καθώς έχει υπογραφεί σχετικό μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα στο ΣΕΝ με το Υπουργείο Παιδείας. Στόχος του Σωματείου είναι να εκπαιδευτούν οι νέοι μαθητές στην επιτυχή ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Στο πλαίσιο αυτό, οι Εταιρίες TITAN και INTERMPETON στηρίζουν την προσπάθεια του Σωματείου, με τη συμμετοχή στα εκπαιδευτικά προγράμματα στελεχών τους, από διάφορα Κέντρα Δραστηριότητας σε όλη την Ελλάδα, συσφίγγοντας τις σχέσεις της Εταιρείας με τις τοπικές κοινωνίες και προσφέροντας ταυτόχρονα την ευκαιρία στους εθελοντές/ εργαζομένους της να αναπτύξουν τις δεξιότητες της επικοινωνίας, καθώς και της μετάδοσης γνώσεων και εμπειρίας.

Το 2011 συμμετείχαν 3 στελέχη (από το εργοστάσιο τσιμέντου Πατρών, το Κέντρο Δραστηριότητας Ρόδου και τα Κεντρικά Γραφεία) στα προγράμματα: «Μία Επιχείρηση σε Δράση» και «Παγκόσμια Αγορά», που αφορούν μαθητές Γυμνασίου και στα προγράμματα: «Εικονική Επιχείρηση» και «European Creativity & Innovation Challenge», που αφορούν μαθητές Λυκείου. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον πανελλήνιο διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε, στο πρόγραμμα «Εικονική Επιχείρηση» δόθηκε ο έπαινος του «Ευ Αγωνίζεσθαι».

Η Εταιρία συνεχίζει να υποστηρίζει θερμά το εκπαιδευτικό έργο του ΣΕΝ/JA GREECE και να προωθεί τη δράση του στα στελέχη της.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΗΣ - LAFARGE

Οι σχέσεις με τους κοινωνικούς εταίρους είναι βασικός παράγοντας για την εξέλιξη και για την αειφορία της επιχείρησης. Η διαχείριση σχέσεων με τους

// Αποκατάσταση λατομείου Αγριάς

κοινωνικούς εταίρους είναι ένας από τους στόχους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαβούλευση και η κατανόηση των προσδοκιών τους έχουν ενσωματωθεί στις λειτουργίες των εγκαταστάσεων του ομίλου.

// Περιβάλλον

• Αποκαταστάσεις

Ο όμιλος LAFARGE έχει μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, λειτουργώντας 200 εξορμητικές δραστηριότητες, σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης, εντός προστατευόμενων περιοχών από τις οποίες οι 25 εντός ζωνών Natura 2000.

Με ιδιαίτερη ευαισθησία στη προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας και δίνοντας μεγάλη βαρύτητα στην ορθολογική περιβαλλοντική διαχείριση, ο όμιλος, εφαρμόζοντας στην πράξη την αρχή: 'THINK GLOBAL - ACT LOCAL' συνεργάζεται με επιστημονικούς φορείς και πανεπιστημιακά ιδρύματα, όσο αφορά υλοποίηση πιλοτικών ερευνητικών προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη βέλτιστων μεθοδολογιών που στηρίζουν την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας με επίκεντρο τους χώρους των δραστηριοτήτων της στα λατομεία του Αράξου, της Σύρου, της Ανάβρας και της Αγριάς. Το λατομείο αδρανών υλικών

Αράξου, βρίσκεται εντός ζώνης Natura 2000.

Στο λατομείο αυτό, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πατρών (Τομέας Βιολογίας Φυτών, Τμήμα Βιολογίας), το διεθνούς κύρους ινστιτούτο φυτολογίας του Βοτανικού Κήπου της Βρέστης (CBNB) και την Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN), υλοποιείται επιστημονικό πρόγραμμα τριετούς διάρκειας (2010 -2012) το οποίο στοχεύει αφενός στην περιβαλλοντική αναβάθμιση και ανασυγκρότηση του λατομείου με χρήση φυτών του ευρύτερου περιβάλλοντος έτσι ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα εισβολής ξενικών ειδών και αφετέρου, στα πλαίσια της διατήρησης της βιοποικιλότητας, στην προστασία και διατήρηση του φυτού CENTAURIA NIEDERI το οποίο είναι απειλούμενο, φύτεται μόνο στη περιοχή των 'Μαύρων Βουνών' Αράξου και στο φαράγγι της Κλεισούρας στο Μεσολόγγι και συμπεριλαμβάνεται στην Κόκκινη Λίστα απειλούμενων ειδών της IUCN.

Μετά από διάφορα βήματα (συλλογή σπόρων, προστατευόμενη φύτευση σε φυτώρια, εγκλιματισμός φυτών και τελική φύτευση σε βαθμίδες του λατομείου) το φυτό αυτό αναπτύσσεται και πολλαπλασιάζεται στο χώρο του λατομείου.

Έχει ήδη ξεκινήσει και η υλοποίηση του δεύτερου σκέλους του προγράμματος

που αφορά στην περιβαλλοντική ανασυγκρότηση του λατομείου με επιλογή και χρήση των πλέον κατάλληλων ενδημικών φυτικών ειδών.

Το λατομείο αδρανών υλικών της Σύρου βρίσκεται στη θέση 'Βούλια' στο Κίνι και συνορεύει με ζώνη Natura 2000.

Εξαιτίας της γεωγραφικής θέσης και του προσανατολισμού του λατομείου οι οικολογικές συνθήκες στις διαταρασμένες επιφάνειες είναι εξαιρετικά δυσμενείς για την ανάπτυξη της βλάστησης. Η έλλειψη εδάφους, η απουσία θρεπτικών συστατικών στο υπό διάστρωση υλικό και οι υψηλές θερμοκρασίες τους θερινούς μήνες σε συνδυασμό με τους ισχυρούς ανέμους προσδίδουν ιδιαίτερα αυξημένο βαθμό δυσκολίας στην αποκατάσταση.

Το 2011 εκπονήθηκε μελέτη από το Πανεπιστήμιο Πατρών (Τομέας Βιολογίας Φυτών, Τμήμα Βιολογίας) με στόχο αφενός την αναβάθμιση των ήδη αποκατεστημένων χώρων του λατομείου, και αφετέρου την περιβαλλοντική ανασυγκρότηση των υπό αποκατάσταση βαθμίδων.

Η εταιρεία μας κάτω από την επιστημονική εποπτεία του Πανεπιστημίου Πατρών, προχώρησε στην επιλογή των κατάλληλων φυτικών ειδών, επέλεξε τη χρήση των αναγκαίων υλικών για βελτίωση των εδαφικών συνθηκών όπως και τις βέλτιστες μεθόδους εγκατάστασης της βλάστησης. Στο διάστημα Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2011 φυτεύτηκαν περίπου 800 φυτά στους χώρους του λατομείου. Η πορεία της ανάπτυξης των φυτών είναι 100% επιτυχής ενώ παράλληλα συντελείται και η διατήρηση της χλωρίδας στις αντίξοες συνθήκες της Κυκλαδίτικης γής.

// Αποκατάσταση λατομείου Ανάβρας

Η εταιρία προχώρησε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας στο σχεδιασμό προγράμματος βιοποικιλότητας στα λατομεία Ανάβρας και Αγριάς στο Βόλο. Αυτή η συνεργασία έχει ως στόχο την καταγραφή και παρακολούθηση της βιοποικιλότητας ώστε να προχωρήσει σε προτάσεις με σχέδια αποκατάστασης - βελτίωσης της τοπικής βιοποικιλότητας. Συγκεκριμένα στο πλαίσιο της μελέτης, η επιστημονική ομάδα του εργαστηρίου Διαχείρισης Οικοσυστημάτων και Βιοποικιλότητας του Τμήματος Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ) και το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών θα αξιολογήσει την υπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα στα δύο λατομεία και σε μία ζώνη 500 μέτρων γύρω από αυτά. Η ΑΓΕΤ Ηρακλής σκοπεύει να αξιοποιήσει τις γνώσεις που θα αποκομίσει από το πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας και να τις επεκτείνει στα υπόλοιπα λατομεία της, αναβαθμίζοντας περαιτέρω τα πρότυπα που ακολουθεί.

• Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων στο εργοστάσιο της Χαλκίδας

Το εργοστάσιο Χαλκίδας ακολουθεί μια συστηματική πολιτική και ένα ολοκληρωμένο σύστημα Διαχείρισης αποβλήτων και ανακύκλωσης. Αναλαμβάνουν δράσεις και προγράμματα ευαισθητοποίησης των εργαζομένων για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση δημιουργίας αποβλήτων, όπως και την ανακύκλωσή τους. Με αδειοδοτημένους συνεργάτες υλοποιεί την ασφαλή διαχείρισή τους σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Ο επιβλέπων των εργασιών είναι υπεύθυνος για την επιθεώρηση της καθαριότητας και της ευταξίας του χώρου, το διαχωρισμό των απορριμμάτων και τη μεταφορά τους σε επιλεγμένα σημεία του εργοστασίου μετά το τέλος των εργασιών.

• Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την βιοποικιλότητα στη Νίσυρο

Με πρωτοβουλία της ΛΑΒΑ διοργανώθηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα στα σχολεία της Νισύρου με θέμα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της βιοποικιλότητας στη Νίσυρο και το Γυαλί και την ασφάλεια όσον αφορά τις Πρώτες Βοήθειες. Συγκεκριμένα ομάδα από 10 παιδιά, μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου ενημερώθηκαν για τα βασικά χαρακτηριστικά των φυτών και για τον τρόπο που εργάζονται οι ερευνητές βοτανολόγοι. Επίσης ειδικός εκπαιδευτής μίλησε στους μαθητές για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια φροντίδα, ενώ τους διανεμήθηκε έντυπο υλικό με βασικές συμβουλές Πρώτων Βοηθειών για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης. Τα παιδιά επίσης συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό παιχνίδι «Μικροί Οικολόγοι» με θέμα το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα.

// Ασφάλεια

Στο πλαίσιο της εκστρατείας «Κυκλοφορώ με ασφάλεια στην πόλη μου» διοργανώθηκε τον Σεπτέμβριο 2010 εκπαιδευτικό σεμινάριο στους σχολικούς τροχονόμους της ευρύτερης περιοχής Χαλκίδας (περισσότερα από 20 σχολεία) σε συνεργασία με το Τμήμα Τροχαίας Χαλκίδας και τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Εύβοιας. Η εκπαίδευση εστίασε σε θέματα που αφορούν στον εξοπλισμό, τις σχετικές διατάξεις που προβλέπει η νομοθεσία και ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, τις τεχνικές για τη βέλτιστη διαχείριση της κυκλοφορίας των οχημάτων και της ασφαλούς διέλευσης των παιδιών, τις ιδιαιτερότητες των παιδιών ως πεζοί, καθώς και την αντίστοιχη υποδομή των σχολείων, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες συνθήκες ασφάλειας. Η ΑΓΕΤ Ηρακλής εκδήλωσε το ενδιαφέρον της προς το Δήμο Χαλκίδας, ώστε να υλοποιήσει τις εργασίες βελτίωσης ή κατασκευής των σχετικών υποδομών. Ο Δήμος ανταποκρίθηκε θετικά και η εταιρία σε συνεργασία με την τεχνική υπηρεσία και τους αρμόδιους

αντιδημάρχους κατέγραψαν, σχεδίασαν και ενέκριναν τις απαραίτητες βελτιώσεις ασφαλούς πρόσβασης στα σχολεία (σημάνσεις, πεζοδρόμια, κιγκλιδώματα, φωτισμός, κ.λπ.). Τον Ιούλιο 2011 ξεκίνησε η πιλοτική υλοποίηση των έργων στο 25ο Δημοτικό και το 2ο Γυμνάσιο - Λύκειο Χαλκίδας. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν τον Σεπτέμβριο 2011 και στο πρόγραμμα είναι να γίνουν αντίστοιχες παρεμβάσεις σε τρία ακόμη σχολεία. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος αναμένεται να φθάσει τα 100.000 ευρώ.

Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα με γενικό τίτλο «Χιλιάδες Δρόμοι αλλά μια Ζωή» διοργανώθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο Γιώργος Ηλιόπουλος της Μήλου, στις 17 και 18 Οκτωβρίου από την εταιρία ΛΑΒΑ σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Οδικής Ασφάλειας Πάνος Μυλωνάς, υπό την αιγίδα του Δήμου Μήλου. Το πρόγραμμα παρακολούθησαν 128 παιδιά από το γυμνάσιο της Μήλου και στόχο είχε την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των παιδιών σε θέματα οδικής ασφάλειας.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ITALCEMENTI - ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΧΑΛΥΨ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

// Περιβάλλον

• Αποκατάσταση

Η εταιρία προχώρησε σε εκτεταμένες αποκαταστάσεις λατομικού χώρου 52 εκταρίων. Πέραν των υποχρεώσεων της εγκριμένης μελέτης αποκατάστασης η εταιρία εφαρμόζει ένα πρόγραμμα ώστε η εικόνα του λατομικού χώρου να είναι περιβαλλοντικά συμβατή με το ευρύτερο περιβάλλον και να ενσωματωθεί σταδιακά με ομαλό τρόπο σ' αυτό, με διαμόρφωση του τελικού αναγλύφου, σταδιακή αποκατάσταση χλωρίδας και ενίσχυση της πανίδας της περιοχής.

• **12ο Μαθητικό συνέδριο για το περιβάλλον**

Η Περιβαλλοντική Οργάνωση 'Ελλάδα Καθαρή' έχει καθιερώσει από το 2000 τη διοργάνωση του Ετήσιου Περιβαλλοντικού Μαθητικού Συνεδρίου με σκοπό την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση και τη συμμετοχή νέων ανθρώπων σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Μέχρι σήμερα, έχουν διοργανωθεί επιτυχώς έντεκα μαθητικά συνέδρια.

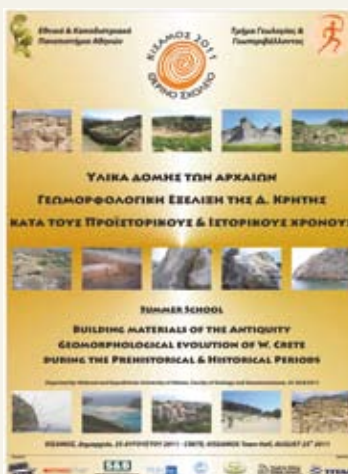
Σε κάθε Συνέδριο, συμμετέχουν 300-350 μαθητές από διάφορα σχολεία, δημόσια και ιδιωτικά. Μέχρι σήμερα, περίπου 8300 μαθητές έχουν συμμετάσχει συνολικά στα Ετήσια Μαθητικά Περιβαλλοντικά Συνέδρια. Το 12ο Μαθητικό Συνέδριο διοργανώθηκε με επιτυχία στην Αθήνα, την 1η Μαρτίου 2011 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων. Οι επίσημοι καλεσμένοι του οργανισμού 'Καθαρή Ελλάδα' ήταν ο Αντιδήμαρχος του Δήμου Αθηναίων για θέματα Περιβάλλοντος και Πράσινων Χώρων, ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Αθηναίων και ο Γενικός Γραμματέας Νέας Γενιάς που υποδέχθηκαν τους συμμετέχοντες μαθητές με έναν σύντομο χαιρετισμό. Τα Τιμέντα Χάλυψ ήταν από τους χορηγούς αυτής της εκδήλωσης. Τα θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές ήταν μεταξύ άλλων: Διατροφή και Υγεία του Παιδιού, Ατμοσφαιρική Ρύπανση και Αυτοκίνητο, 'Πράσινοι χώροι και Τοξικά.

// **Κοινωνία**

• **Συνεργασία με τη Σχολή Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών**

Το Πανεπιστήμιο των Αθηνών, Σχολή Γεωλογίας και Γεωλογικού Περιβάλλοντος διοργάνωσε το 2011 για τους φοιτητές του καλοκαιρινά τμήματα διδασκαλίας στην Κρήτη, με θέμα: 'Οικοδομικά Υλικά της αρχαιότητας - γεωμορφολογική εξέλιξη της Δ. Κρήτης κατά την προϊστορική και ιστορική εποχή'. Τα Τιμέντα Χάλυψ ήταν ένας από τους χορηγούς του συγκεκριμένου προγράμματος. Η συνεργασία των Τιμέντων Χάλυψ με το Πανεπιστήμιο των Αθηνών διαρκεί ήδη 14 χρόνια με τη διεξαγωγή μελετών και ερευνών, πρακτικές ασκήσεις φοιτητών στις εγκαταστάσεις του ή συνέδρια σχετικά με τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Στην παρούσα δύσκολη περίοδο την οποία αντιμετωπίζει η Ελλάδα θεωρείται πολύ σημαντική η συνέχιση της εν λόγω συνεργασίας μέσω της οποίας μπορεί να υπάρξει αμοιβαίο όφελος από τις διεξαγόμενες μελέτες και έρευνες, όπως επίσης και από τους νέους μηχανικούς.

Τα αποτελέσματα από την διεξαγωγή των καλοκαιρινών τμημάτων διδασκαλίας έγιναν γνωστά περί το τέλος Αυγούστου. Η τελετή λήξης των μαθημάτων αυτών έλαβε χώρα στο δημαρχείο της πόλης του Κισσάμου την 25η Αυγούστου, όπου συμμετείχαν σημαντικοί εκπρόσωποι από τον χώρο της Παιδείας, αλλά και από τις επαγγελματικές ενώσεις πολιτικών μηχανικών.

• **Χορηγία ΧΑΛΥΨ στα Βραβεία «Ελληνικά Πρότυπα Ρόλων για τη Νεολαία»**

Η εκτελεστική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την κινητικότητα των Νέων στην έρευνα και στην τεχνολογία, οργάνωσε εκδήλωση για την απονομή της βράβευσης «Ελληνικά Πρότυπα Ρόλου για τη Νεολαία» στην Αθήνα (5/2011).

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης, ένδεκα σημαντικοί Έλληνες βραβεύθηκαν ως πρότυπο ρόλων για η νέα γενιά.

ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΕ ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ

// **Περιβάλλον**

Κατά την διάρκεια του 2011 έγιναν μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αποκατάστασης σε λατομείο της εταιρείας συνολικής έκτασης 80 στρεμμάτων οι οποίες εγκρίθηκαν και πρόκειται να υλοποιηθούν την επόμενη Ζετία.

Στα πλαίσια της εναρμόνισης με την Οδηγία Διαχείρισης Εξορυκτικών Αποβλήτων η εταιρεία έχει προχωρήσει σε έρευνα αξιοποίησης των αποβλήτων που παράγονται και στην εξόρυξη και στην κατεργασία - μεταποίηση των μαρμάρων, με σκοπό την ουσιαστική μείωσή τους και την μετατροπή σημαντικού μέρους από αυτά σε παραπροϊόντα

// **Ασφάλεια**

Έγινε αναδιοργάνωση των τομέων εκπαίδευσης και ασφάλειας του προσωπικού με στόχο την καλύτερη εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας και την αποτελεσματικότερη παρέμβαση σε θέματα πρόληψης.

// **Τοπικές Κοινωνίες**

Η εταιρεία συνδράμει τις παραμεθόριες περιοχές Γρανίτη, Νευροκοπίου, Βώλακα τόσο με υλικότεχνική βοήθεια σε έκτακτες περιστάσεις (εκκιορισμοί, γεφυρώσεις, αποκατάσταση δρόμων), όσο και σε πολιτιστικά και αθλητικά δρώμενα με την μορφή χορηγιών.

Υγιεινή & Ασφάλεια

Στατιστικά στοιχεία ασφάλειας

Τα τελευταία έτη και για όλες τις εταιρείες μέλη του ΣΜΕ (εκτός Αλουμινίου Ελλάδος) τα στατιστικά στοιχεία των ατυχημάτων που αφορούν την παραγωγή και τις υποστηρικτικές προς αυτήν δραστηριότητες και για το σύνολο των απασχολουμένων έχουν ως εξής:

- **Για το 2007:** α) Δείκτης Συχνότητας 5,56 β) Δείκτης Σοβαρότητας 184,45 και γ) Δείκτης Θανατηφόρων 1/4.340 άτομα.
- **Για το 2008:** α) Δείκτης Συχνότητας 5,15 β) Δείκτης Σοβαρότητας 145,191 και γ) Δείκτης Θανατηφόρων 1/3.392 άτομα.
- **Για το 2009:** α) Δείκτης Συχνότητας 6,39 β) Δείκτης Σοβαρότητας 158,34 και γ) Δείκτης Θανατηφόρων 1/2.533 άτομα.
- **Για το 2010:** α) Δείκτης Συχνότητας 5,067 β) Δείκτης Σοβαρότητας 133,106 και γ) Δείκτης Θανατηφόρων μηδέν.
- **Για το 2011:** α) Δείκτης Συχνότητας 6,15 β) Δείκτης Σοβαρότητας 127,17 και γ) Δείκτης Θανατηφόρων 1/3.955.

(Οι δείκτες υπολογίζονται όπως προβλέπει ο ΚΜΛΕ)

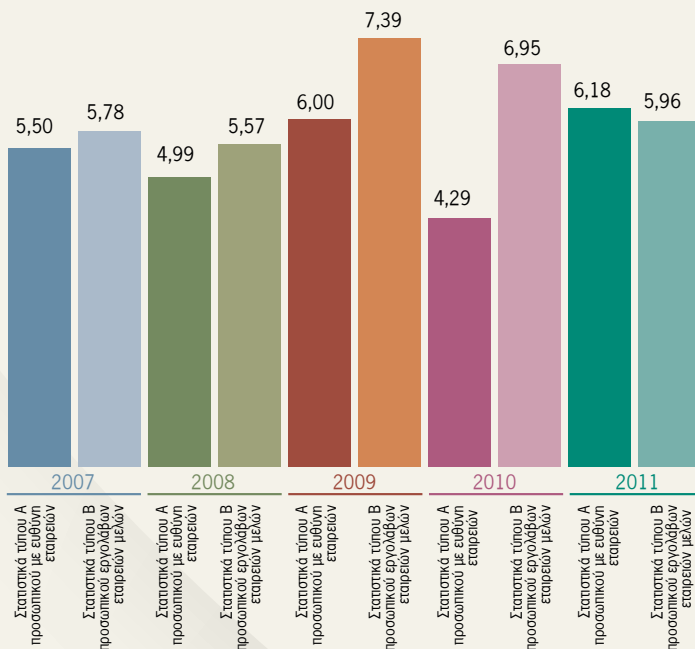
Συνολικά το 2011 συνέβησαν 134 ατυχήματα από τα οποία 3 θανατηφόρα. Από το σύνολο των ατυχημάτων το 30% αφορούσε εργολαβικό προσωπικό.

Δυστυχώς τα αποτελέσματα αυτά κρίνονται μη ικανοποιητικά, ιδιαίτερα λόγω της επανεμφάνισης των θανατηφόρων ατυχημάτων και του αυξημένου Δείκτης Συχνότητας.

Παρ' όλα αυτά, η ατυχηματικότητα του εργολαβικού προσωπικού φαίνεται να περιορίζεται. Η συνεχιζόμενη προσπάθεια από το 2005 μέχρι σήμερα για ουσιαστική ένταξη του εργολαβικού προσωπικού στα συστήματα ασφάλειας των εταιρειών μελών του Συνδέσμου δίνει αποτελέσματα.

Όλοι εμείς που υπηρετούμε την ασφάλεια από διάφορες θέσεις ευθύνης γνωρίζουμε ότι το έργο αυτό είναι η πλήρης ενσάρκωση του μύθου του Σισύφου. Με μεγαλύτερη ένταση προσπαθειών και με καθημερινές παρεμβάσεις στο συνεχή αγώνα για βελτίωση των συνθηκών εργασίας αλλά και συνεχή ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου παράγοντα σε θέματα ασφάλειας, θα κατορθώσουμε να εκπληρώσουμε το στόχο για μηδέν ατυχήματα.

Δείκτης Συχνότητας (Δ.Συ) (Αριθμός ατυχημάτων ανά εκ. Ω.Απ)

**Ο μηδενισμός των ατυχημάτων
είναι υποχρέωση όλων μας,
δεν είναι ουτοπία**

Νέος Κανονισμός Μεταλλευτικών & Λατομικών Εργασιών

Το πρώτο τρίμηνο του 2011, ο ΣΜΕ ήλθε πολλές φορές σε επαφή με τον Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη και στελέχη του Υπουργείου, συζητώντας τις βασικές διαφωνίες του με το προτεινόμενο σχέδιο κανονισμού, κύρια στα θέματα των εργολαβικών εργασιών, του οργανογράμματος και της υποχρεωτικής του έγκρισης από το ΥΠΕΚΑ, της ιεραρχίας του έργου και της χωροθέτησης μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών. Σε αρκετά θέματα υπήρξε συμφωνία και βελτίωση του σχεδίου.

Με ΥΑ 2223 ΦΕΚ 1227/14/06/11 ο νέος ΚΜΛΕ τέθηκε σε ισχύ ικανοποιώντας ένα χρόνιο αίτημα του ΣΜΕ για εκσυγχρονισμό του κανονισμού.

Ο Σύνδεσμος αποφάσισε να εκδώσει τον νέο ΚΜΛΕ προκειμένου να μοιραστεί στο εργαζόμενο προσωπικό και στους συνεργάτες των εταιρειών μελών, στο ΥΠΕΚΑ, στις Επιθεωρήσεις, στο Σύλλογο Μεταλλειολόγων, στις Ομοσπονδίες του κλάδου και στις σχολές Μεταλλειολόγων ΕΜΠ και Μηχανικών Ορυκτών Πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Η εκτύπωση του νέου κανονισμού, με τη μορφή σκληρόδετου μικρού βιβλίου έγινε τον Οκτώβριο του 2011, αφού ολοκληρώθηκε η δημιουργία από τον ΣΜΕ ευρετηρίου με λέξεις κλειδιά που παραπέμπουν σε αντίστοιχα άρθρα.

Επίσης με τη συμβολή της εταιρείας ΕΛΜΙΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ πραγματοποιήθηκε η ηλεκτρονική έκδοση του ΚΜΛΕ με τη μορφή e-book η οποία κυκλοφόρησε ευρύτατα σ' όλα τα στελέχη των εταιρειών μελών και στα στελέχη υπηρεσιών και φορέων που σχετίζονται με το αντικείμενο.

Ο ΣΜΕ αφιέρωσε την έκδοση του νέου ΚΜΛΕ «σ' όλους όσους πίστεψαν και με τον καθημερινό τους μόχθο το επιστημονικό τους έργο, τις πολιτικές τους αποφάσεις, υπηρέτησαν και υπηρετούν το όραμα της βιώσιμης αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου της χώρας μας, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου»

Συμμετοχή ΣΜΕ σε διεθνές συνέδριο H&S με θέμα:

«Strengthening OSH knowledge and Innovation as a driver of EU smart growth»

Στο συνέδριο αυτό μετείχε ο Γ.Δ. του ΣΜΕ ως εκπρόσωπος της ελληνικής αντιπροσωπείας στην Advisor Committee for H&S της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Εθίγησαν σημαντικά θέματα όπως: Προστασία περιβάλλοντος και H&S, ευρωπαϊκοί στόχοι για βελτίωση ατυχηματικότητας μέχρι το 2020, εκτίμηση επικινδυνότητας και αντιμετώπιση των επιμέρους παραγόντων, safety Innovation and risk reducing technologies, κουλτούρα H&S στους χώρους εργασίας, σημασία της εκπαίδευσης εργαζομένων στην H&S, ενεργότερη συμμετοχή εργαζομένων σε θέματα H&S, κουλτούρα H&S στην κοινωνία και αποτελέσματα στην εργασία, σύνδεση των στόχων H&S της Ε.Ε.

με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, κίνητρα και στοχευμένες ενέργειες για εξέλιξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε θέματα H&S, απλοποίηση κανονιστικού πλαισίου ασφάλειας και υγιεινής εργασίας ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του απ' όλους, ελεγκτικοί μηχανισμοί, δημιουργία οδηγιών εφαρμογής νομοθεσίας H&S με τη συμμετοχή υπουργείων, εργοδοτών και εργαζομένων, συγκεκριμενοποίηση στόχων ασφάλειας και πρόληψης ατυχημάτων ανά τομέα δραστηριότητας, συνεκτίμηση νέων παραγόντων στην ασφάλεια εργασίας όπως δημογραφικό, μεγαλύτερο πλήθος γυναικών στη δουλειά, νέες επικίνδυνες ουσίες, αλλαγές στο καθεστώς προσλήψεων και απασχόλησης, ψυχοσωματικά και μυοσκελετικά προβλήματα, νέες τεχνολογίες και νέες απαιτήσεις εργασίας, κοινωνικός διάλογος και νέες μορφές επικοινωνίας.

Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης ΣΜΕ

	2010	2011
1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ		
1α. Μέσος όρος άμεσα απασχολούμενου προσωπικού (άτομα)	10.166	9.729
1β. Μέσος όρος έμμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σε ισοδύναμο οκταώρου (άτομα) (περιλαμβάνει εργολάβους και ΔΧ)	4.769	5.446
1γ. Συνολικός αριθμός ωρών εργασίας (αφορά το 1α & 1β)	28.906.523	30.493.166
1δ. Ώρες εργασίας ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος	0,34	0,38
2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
2α. Συνολικός αριθμός ωρών εκπαίδευσης	124.154	129.906
2β. Ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο (2α / 1α +1β)	8,31	8,56
3. ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
3α. Συνολικός αριθμός απωλεσθεισών ωρών εργασίας λόγω ατυχημάτων	23.050	24.585
3β. Συνολικός αριθμός ωρών εκπαίδευσης σε «Ασφάλεια - Υγιεινή»	54.625	66.481
3γ. Ώρες εκπαίδευσης σε «Ασφάλεια - Υγιεινή» ανά εργαζόμενο (3β / 1α+1β)	3,66	4,38
3δ. Συνολικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	0	3
3ε. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων ανά εργαζόμενο (3δ / 1α+1β)	0	0,0002
3στ. Δείκτης συχνότητας (συντ.106) του συνολικά απασχολούμενου προσωπικού για το οποίο υπάρχει ευθύνη επιβλεψής	5	4,39
3ζ. Δείκτης σοβαρότητας (συντ.106) του συνολικά απασχολούμενου προσωπικού για το οποίο υπάρχει ευθύνη επιβλεψής	99,52	100,78
3η. Ποσοστό εργαζομένων που παρακολουθούνται περιοδικά με ιατρικές εξετάσεις (από το σύνολο των άμεσα απασχολούμενων)	85%	80%
4. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ		
4α. Συνολικός κύκλος εργασιών (€)	1.973.584.904	2.123.109.913
4β. Παραγωγή εμπορεύσιμου προϊόντος (τον.)	85.903.273	80.183.038
5. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ		
5α. Συνολικές δαπάνες έρευνας κοιτασμάτων (€)	12.338.690	6.611.262
5β. Δαπάνες έρευνας κοιτασμάτων ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (5α / 4β)	0,14	0,082
6. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΑ		
6α. Αριθμός ανοικτών εκδηλώσεων	38	56
6β. Αριθμός επισκέψεων σχολείων /Πανεπιστημίων	161	153
6γ. Αριθμός εκπαιδευομένων σπουδαστών	454	223
6δ. Πόροι (ευρώ) που διατίθενται στην τοπική κοινωνία (έργα, υποστήριξη συλλόγων, συμμετοχή σε αναπτυξιακές προσπάθειες, υποτροφίες, βραβεία κ.α.)	25.994.625	10.919.023
6ε. Πόροι (ευρώ) που διατίθενται στην ευρύτερη κοινωνία (έργα, χορηγίες, υποτροφίες, βραβεία κ.ά.)	706.076	497.430
7. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑ		
7α. Συνολική κατανάλωση ενέργειας (MJ)	24.330.412.035	30.965.763.365
7β. Κατανάλωση ενέργειας ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (7α /4β)	283,23	386,18
8. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΝΕΡΟ		
8α. Συνολική καθαρή κατανάλωση νερού. (m3) (νερό από δίκτυο, από γεωτρήσεις, από υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα, από επιφανειακό ταμειευτήρα).	17.809.519	16.936.337
8β. Συνολική κατανάλωση νερού από ανακύκλωση (m3).	8.667.330	9.494.971
8γ. Συνολική κατανάλωση νερού στην παραγωγική διαδικασία (m3).	10.745.469	18.119.550
8δ. Συνολική καθαρή κατανάλωση νερού ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (8α / 4β)	0,21	0,23
8ε. Κατανάλωση νερού στην αποκατάσταση περιβάλλοντος (m3)	582.814	311.054
9. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΓΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
9α. Συνολική επιφάνεια γης που χρησιμοποιείται για εκμετάλλευση, στο τέλος του ημερολογιακού έτους (στρέμματα).	154.779	164.001
9β. Συνολική επιφάνεια γης που αποκαθίσταται (αποκατάσταση μη ολοκληρωμένη) (στρέμματα)	1.682	3.688
9γ. Συνολική επιφάνεια γης που έχει αποκατασταθεί ή που έχει επαναφερθεί σε επωφελή χρήση, από την εφαρμογή του νόμου 998 (στρέμματα)	63.520	63.337
9δ. Αριθμός φυτευθέντων δενδρυλλίων και θάμνων το τρέχον έτος	506.193	169.024
9ε. Δαπάνες αποκατάστασης ορυχείων και προστασίας περιβάλλοντος (€) το τρέχον έτος	16.151.915	8.732.448
9στ. Δαπάνες αποκατάστασης και προστασίας περιβάλλοντος ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (9ε /4β)	0,19	0,11
10. ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ		
10α. Απόβλητα εξορυκτικής διαδικασίας και κατεργασιών το τρέχον έτος (τόνοι) (συμπεριλαμβάνονται και τα στείρα)	532.206.650	600.478.247
10β. Απόβλητα εξορυκτικής διαδικασίας και κατεργασιών το τρέχον έτος ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (10α/4β)	6,19	7,4
10γ. Εξορυκτικά απόβλητα που διοχετεύθηκαν το τρέχον έτος για πλήρωση εκσκαφών (τόνοι)	439.480.537	440.882.349
10δ. Παραγωγή παραπροϊόντων το τρέχον έτος από εξορυκτικά απόβλητα ή από απόβλητα κατεργασιών (τόνοι)	795.707	508.917
10ε. Μη εξορυκτικά απόβλητα που δόθηκαν σε ανακύκλωση (κιλά)	13.678.410	14.641.160
11. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ		
11α. Ποσότητα ταξινομημένων επικινδύνων ουσιών που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής (τα λιπαντικά δεν περιλαμβάνονται), σύμφωνα με την οδηγία 67/548/EEC (τον)	3.966,71	38.432,58
12. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕΛΩΝ		
12α. Πιστοποίηση κατά ISO 9001/2	66%	65%
12β. Πιστοποίηση κατά ISO 14001	33%	36%
12γ. Πιστοποίηση OHSAS 18001	24%	27%

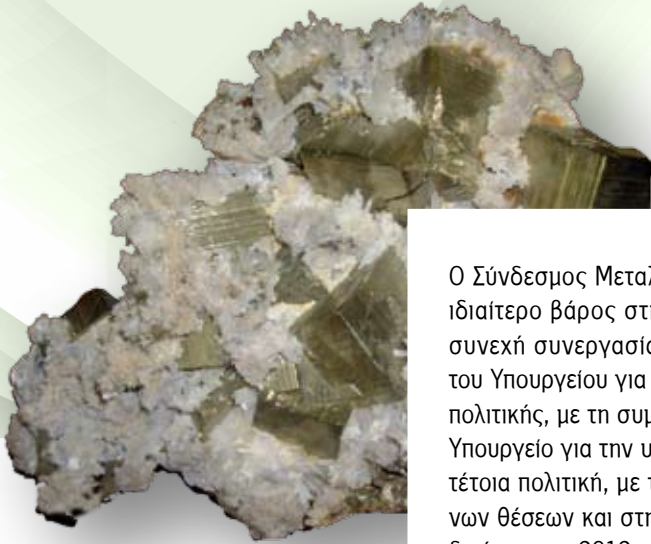
Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Οτι έχει ιστορία
έχει και μέλλον

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων τη χρονιά που πέρασε έδωσε ιδιαίτερο βάρος στην δημιουργία Εθνικής Μεταλλευτικής Πολιτικής. Με συνεχή συνεργασία με τον Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη και στελέχη του Υπουργείου για να ξεκαθαριστούν οι στόχοι και το περιεχόμενο τέτοιας πολιτικής, με τη συμμετοχή του ΣΜΕ στην Επιτροπή που συστήθηκε από το Υπουργείο για την υποβολή ολοκληρωμένης εισήγησης - πρότασης για μία τέτοια πολιτική, με την εμπλοκή του ΣΜΕ στη διαμόρφωση τελικών κειμένων θέσεων και στη διοργάνωση αντίστοιχης ημερίδας εντός του πρώτου διμήνου του 2012, ο Σύνδεσμος αφιέρωσε σημαντικά μέρη της δραστηριότητάς του ώστε να αποκτήσει η χώρα Εθνική Μεταλλευτική Πολιτική και ο κλάδος ουσιαστική προοπτική ανάπτυξης.

Επίσης ο σύνδεσμος προσπάθησε έντονα να προωθήσει συγκεκριμένες βελτιώσεις, απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία των εξορυκτικών έργων, στο νομοσχέδιο περί Διατήρησης Βιοποικιλότητας, στις διατάξεις για την παράταση αδειών εκμετάλλευσης και μισθώσεων λατομείων, στην τελική διαμόρφωση του νέου ΚΜΛΕ, στο νομοσχέδιο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την κατηγοριοποίηση των έργων όπως και στο προσχέδιο νέου ενιαίου νόμου για την έρευνα και εκμετάλλευση των λατομικών προϊόντων.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ο ΣΜΕ ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη διαμόρφωση θέσεων από τον κλάδο σχετικά με τη νέα ευρωπαϊκή πολιτική περί «αποδοτικότητας πόρων» (resource efficiency) και την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υιοθέτησης δεικτών που θα απεικονίζουν την υλοποίηση του δεύτερου πυλώνα της RMI από τα κράτη μέλη.

Σε επικοινωνιακό επίπεδο ο ΣΜΕ είχε στενή συνεργασία με την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ και με στελέχη του Υπουργείου πάνω στα επίμαχα θέματα που προαναφέρθηκαν, είχε επαφές με εκπροσώπους κομμάτων, με βουλευτές μέλη επιτροπών Βουλής που σχετίζονταν με το αντικείμενό μας όπως και με ορισμένους Γ.Γ. Περιφερειών, προωθώντας τις θέσεις και τα αιτήματα του κλάδου.

Επίσης ο ΣΜΕ πρόβαλε έντονα τις θέσεις του στα ΜΜΕ, οι οποίες έτυχαν εκτεταμένης δημοσιότητας σε όλα τα είδη του τύπου.

Τέλος ο Σύνδεσμος, με τη σύσταση και λειτουργία ειδικής ομάδας εργασίας, ασχολήθηκε με τη δημιουργία κοινού πλαισίου προσδιορισμού των παραμέτρων που καθορίζουν τις σχέσεις του εξορυκτικού κλάδου με τις τοπικές κοινωνίες.

// Τακτική Γενική Συνέλευση Εκλογή νέου Προέδρου και Δ.Σ. Σ.Μ.Ε.

Η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνδέσμου στις 11/5/2011. Εγκρίθηκαν ομόφωνα η έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. για το 2010, ο οικονομικός απολογισμός για το 2010, ο προϋπολογισμός για το 2011, η έκθεση της

Ελεγκτικής Επιτροπής επί του οικονομικού απολογισμού και η επικύρωση εκλογής νέων μελών του Δ.Σ. στην περίοδο 2010-2011.

Ακολούθησαν οι εκλογές νέου Προέδρου και μελών Δ.Σ. Εξελέγησαν: Ε. Φαίδρος Πρόεδρος, Θ. Ανδρουλάκης Α' Αντιπρόεδρος, Κ. Σάλτας Β' Αντιπρόεδρος, Μ. Κωνσταντινίδης Γεν. Γραμματέας, Γ. Αποστολόπουλος Αναπλ. Γεν. Γραμματέας, Π. Βετούλας Ταμίας, Β. Λάμπρος Αναπλ. Ταμίας, Γ. Γεωργιάδης Μέλος, Θ. Ζαμπετάκης Μέλος, Π. Νικολακάκος Μέλος, Λ. Πολυχρονόπουλος Μέλος, Μ. Στεφανάκης Μέλος, Π. Τάτσης Μέλος.

Στην απολογιστική ομιλία του απερχόμενου Προέδρου του ΣΜΕ κ. Σ. Μπαλτζή προς την Γ.Σ. μεταξύ άλλων τόνισε:

«Το απερχόμενο Δ.Σ., αναλαμβάνοντας πριν από 2 χρόνια την ευθύνη του Συνδέσμου, βρήκε συνθήκες στο εσωτερικό περιβάλλον της χώρας (πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, κλπ.) που διέφερε τα μέγιστα από το σημερινό. Οι αλλαγές δεν ήταν μόνο αυτές που συνεπάγονταν από τις έκτακτες συνθήκες της χώρας, αλλά και αλλαγές πολιτικής (κυβερνητική αλλαγή), αλλαγές στην οργάνωση του κεντρικού Κράτους (συγχωνεύσεις Υπουργείων, δημιουργία νέων), Καλλικράτης, κλπ. αλλά και σημαντική αύξηση της επιρροής Μ.Κ.Ο. στα κέντρα λήψεων αποφάσεων. Έτσι, η διαχείριση του τρίπτυχου: χάραξη μεταλλευτικής πολιτικής, αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο, επαναπροσέγγιση της κοινωνίας, κατέστη δυσκολότερη.

Παρ' όλα αυτά, οι προσπάθειες του Συνδέσμου δεν απέβησαν όλες μάταιες. Έτσι, ενώ πριν από 18-19 μήνες, στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης στη Βουλή, δεν υπήρχε καμία αναφορά για τον ορυκτό πλούτο και την μεταλλευτική πολιτική, σημειώθηκε σημαντική μεταστροφή και ο Σύνδεσμος εκλήθη από τον αρμόδιο Υφυπουργό, να συμμετάσχει μαζί με το ΙΓΜΕ, το ΤΕΕ, το ΓΕΩΤΕΕ και στελέχη του ΥΠΕΚΑ (προερχόμενα και από το παλαιό ΠΕΧΩΔΕ και το παλαιό Υπ. Ανάπτυξης) σε Ομάδα Εργασίας για την χάραξη μεταλλευτικής πολιτικής. Η ομάδα έχει διατυπώσει το κείμενο-εισήγηση και σύμφωνα με τη δέσμευση και τον προγραμματισμό του Υφυπουργού κ. Μανιάτη, θα εξαγγελθεί από τον ίδιο σε ημερίδα που θα οργανωθεί για το σκοπό αυτό. Ευχή όλων είναι η εξαγγελία αυτή να αποτελέσει αφετηρία για αναζωογόνηση του Κλάδου και να την ακολουθήσει το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης.

Σημαντική εργασία έγινε και για την αναθεώρηση του ΚΜΛΕ. Ο

ΣΜΕ πρωτοστάτησε στο να ανοίξει το θέμα και συμμετείχε ενεργά με προτάσεις εκσυγχρονισμού του. Αναμένεται σύντομα η έκδοσή του από τον αρμόδιο Υπουργό.

Αντίθετα, και παρά τις σχετικές διαβεβαιώσεις που μας δόθηκαν, δεν προωθήθηκε ο νέος λατομικός νόμος που αφορά τα λατομεία αδρανών υλικών και λατομεία μαρμάρων, δημιουργώντας τεράστια προβλήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεων του Κλάδου, και οδηγώντας τον χώρο σε οπισθοδρόμηση.

Αποτελούμε έναν ιστορικό Σύνδεσμο, με περιορισμένο αριθμό μελών και εξαιρετικά λιτή ίδια οργάνωση. Από την άλλη πλευρά, οι προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας τόσο σε Εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι τεράστιες. Τα θέματα που ανοίγουν στην Ευρώπη και αφορούν τον Κλάδο μας, είναι πολλά και οι ανατροπές τεράστιες. Οι δυνατότητες παρέμβασης του Συνδέσμου στις συζητήσεις-διαβουλεύσεις σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχουν και μας δίνονται.

Όμως για να ανταποκριθεί, ο Σύνδεσμος έχει ανάγκη ενίσχυσης από τα μέλη του. Το Δ.Σ. επέλεξε να καλύψει τις ανάγκες αυτές μέσω των ομάδων εργασίας που συστήνει με τη συμμετοχή στελεχών από τις εταιρείες-μέλη. Ευχαριστούμε όλους όσους συμμετείχαν, αλλά θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο Σύνδεσμος έχει ανάγκη πρόσθετων δυνάμεων και μεγαλύτερης συμμετοχής. Ενδεικτικά και μόνο, αναφέρω ότι η Commission προχωρεί στο Roadmap on Resources Efficiency θέτοντας σε διαβούλευση βασικά θέματα που εστιάζουν στην κατανάλωση α' υλών, σε νεωτερισμούς α' υλών, σε προσέγγιση του κύκλου ζωής τους, κλπ. Είναι φανερό ότι απαιτείται η γνώση επιστημονικού δυναμικού που να μπορεί να ασχοληθεί και να στηρίξει τον Σύνδεσμο στη διαμόρφωση θέσεων.

Σε ότι αφορά τις επιδόσεις των μελών του ΣΜΕ στα θέματα ασφάλειας θα πρέπει να σημειώσουμε ότι οι σχετικοί δείκτες του 2010 κινήθηκαν στα κάτω όρια της πενταετίας 2006-2010, πράγμα εξαιρετικά ευχάριστο μεν, αλλά θα πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι οι επιδόσεις μας σε θέματα ασφάλειας του ίδιου προσωπικού και κυρίως των εργολάβων, είναι στο στόχαστρο όσων αναλύουν τον Κλάδο, αποφασίζουν για αυτόν ή διαμορφώνουν κλίμα για αυτόν.

Σε όλες μας τις επαφές ως Προεδρείο με τα κέντρα λήψης αποφάσεων ή τους διαμορφωτές κοινής γνώμης, διακρίναμε το ενδιαφέρον τους και το πόσο τους επηρεάζουν οι επιδόσεις σε θέματα ασφάλειας και περιβάλλοντος. Γι' αυτό, όχι μόνο είναι αναγκαίο το να σημειώνουμε σημαντικά βήματα αυτοβελτίωσης, αλλά και να παρέχουμε έγκαιρα στον Σύνδεσμο τα στοιχεία εκείνα που δείχνουν τις επιδόσεις, ώστε να μπορεί ο Σύνδεσμος να τα προβάλλει κατάλληλα.

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Το 2011 και τα χρόνια που ακολουθούν μπορεί να αναμένονται δύσκολα για τον τόπο μας, όμως οι Επιχειρήσεις-μέλη του Συνδέσμου μας και ο Σ.Μ.Ε. ο ίδιος ως όργανο, μπορούν να συμβάλλουν μέσα από ένα εποικοδομητικό διάλογο στο να γίνει η κρίση ευκαιρία για δράση, ανάκαμψη, συνοχή και ευημερία».

Ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος κ. Ε. Φαίδρος απευθύνθηκε στη Γ. Συνέλευση λέγοντας ότι πρόκειται να συνεχίσει την πολιτική του

προηγούμενου Δ.Σ. μέχρι να κλείσουν επιτυχώς όλα τα σημαντικά θέματα που αφορούν τον κλάδο και βρίσκεται ακόμη σε εκκρεμότητα (μεταλλευτική πολιτική, τροπολογία για την παράταση μισθώσεων και αδειών λατομείων, νέος λατομικός νόμος, αδειοδοτήσεις έργων κτλ). Τόνισε ότι η διεκδίκηση των αιτημάτων του ΣΜΕ, θα πρέπει να γίνει εντονότερη και πιεστικότερη, εάν η πολιτεία αδρανή.

// Επικοινωνία

Συνέντευξη στο Έθνος του προέδρου του ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρου

Σε συνέντευξη που έδωσε στο «Έθνος» ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος του ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρος, τόνιστηκε:

«Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 2009 επηρέασε αναμφισβήτητα και τον τομέα των πρώτων υλών που έφτασε σε ιστορικά χαμηλά πωλήσεων και φυσικά τιμών λόγω χαμηλής ζήτησης.

Το 2010 ενώ η κρίση βάθαινε στην Ελλάδα η παγκόσμια οικονομία εμφάνισε έντονα σημάδια ανάκαμψης με αποτέλεσμα να αυξηθεί αισθητά η ζήτηση πρώτων υλών και φυσικό επακόλουθο και οι τιμές τους. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι εξαγωγικές δραστηριότητες των εξορυκτικών επιχειρήσεων να παρουσιάσουν σημαντική αύξηση, επιστρέφοντας σε αρκετά προϊόντα στη προ της διεθνούς κρίσης του 2009 κατάσταση.

Σε αντίθεση με αυτή την εικόνα ήταν οι δραστηριότητες των εξορυκτικών επιχειρήσεων που απευθύνονται στην εσωτερική αγορά (κύρια τα λατομικά προϊόντα όπως αδρανή, μάρμαρα και ένα μέρος των βιομηχανικών ορυκτών).

Η πολύμορφη μεγάλη οικονομική κρίση στη χώρα μας που έχει πλήξει βασικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας όπως οι οικοδομικές και κατασκευαστικές δραστηριότητες αναπόφευκτα οδήγησαν σε ραγδαία μείωση ζήτησης των προϊόντων της εξορυκτικής βιομηχανίας προξενώντας σημαντικούς κραδασμούς στο οικονομικό υπόβαθρο των εταιρειών του κλάδου.

Το 2011 η εικόνα δεν αλλάζει ιδιαίτερα, παρά το ότι φαίνεται ότι η Αμερική δεν ανακάμπτει και αρκετές χώρες της Ε.Ε. εμφανίζουν έντονα δημοσιονομικά προβλήματα.

Η ζήτηση κύρια για μεταλλεύματα και μέταλλα συνεχίζεται να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα σηματοδοτώντας σαφή εξαγωγικό προσανατολισμό στις επιχειρήσεις του κλάδου.

Αντίθετα, το βάθεμα της κρίσης στην Ελλάδα και η παρατεταμένη μεγάλη ύφεση στην εγχώρια αγορά οδηγεί τις εταιρείες του κλάδου που εξαρτώνται από την εσωτερική αγορά (π.χ. αδρανή) σε προβληματική πλέον οικονομική λειτουργία.

Χαρακτηριστική περίπτωση που περιγράφει ανάγλυφα την κρίση στην εσωτερική αγορά είναι τα αδρανή - δομικά υλικά που υποστηρίζουν την οικοδομική δραστηριότητα και τις κατασκευές.

Μετά το ανώτατο σημείο παραγωγής που ήταν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, το ύψος παραγωγής αδρανών της χώρας κυμαινόταν από 95 έως 80 εκ. τον. ετήσια για να φτάσει στο επίπεδο των 50 εκ. τον. το 2010 και οι εκτιμήσεις για το 2011 αναφέρονται σε 40 εκ. τον. γυρίζοντας το ρολόι πολλές δεκαετίες πίσω.

Σ' όλα αυτά τα скаμπανεβάσματα της διεθνούς οικονομίας και της σχεδόν μόνιμης, τα τελευταία χρόνια, ύφεσης της ελληνικής οικονομίας, οι εταιρείες μέλη του Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων προσαρμόστηκαν με σημαντική επιτυχία στις αυξομειώσεις ζήτησης των προϊόντων τους, κρατώντας στο ακέραιο μέχρι σήμερα τις παραγωγικές τους δομές και τους εργαζόμενούς τους.

Βέβαια η συνεχιζόμενη τρικυμία στην ελληνική πραγματικότητα έχει σκοτεινιάσει και το εργασιακό τοπίο με την εμφάνιση έντονων σύννεφων στους εργασιακούς χώρους. Ο ελληνικός εξορυκτικός τομέας, αποτελεί σημαντικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας του τόπου μας, ο οποίος διαχρονικά τροφοδοτεί με τις απαραίτητες πρώτες ύλες μία σειρά ζωτικών για την εθνική οικονομία κλάδων όπως της παραγωγής ενέργειας, της τσιμεντοβιομηχανίας, των κατασκευών, της βιομηχανίας αλουμινίου, των οικοδομικών υλικών κ.ά. Παράλληλα, έχει έντονο εξωστρεφή χαρακτήρα, αφού οι εξαγωγές του αντιπροσωπεύουν πάνω από το 65% των πωλήσεών του, διαμορφώνοντας ένα σημαντικό παραγωγικό κρίκο στην Ευρωπαϊκή αλλά και στην παγκόσμια αγορά.

Επί πολλές δεκαετίες ο ιστορικός κλάδος της εξορυκτικής - μεταλλουργικής βιομηχανίας προσφέρει πολλά και σημαντικά στην ελληνική οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη, ξεδιπλώνοντας όλο τον παραγωγικό δυναμισμό του, θέτοντας φραγμό στην υπανάπτυξη, τη συρρίκνωση της ελληνικής οικονομίας και τον αφανισμό της περιφέρειας.

Μέχρι και στο 4% του ΑΕΠ μπορεί να φθάσει η ελληνική μεταλλευτική δραστηριότητα εάν υποστηριχθεί σωστά από την ελληνική Πολιτεία καθώς έχει πολλές δυνατότητες, οι οποίες σήμερα, είναι εγκλωβισμένες σε ένα πλέγμα αντιτιθέμενων παραγόντων (ελλείψεις κανονιστικού πλαισίου, γραφειοκρατία, αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα, κοινωνικές αντιδράσεις, μη σωστή ενημέρωση κοινής γνώμης κλπ).

Τρεις είναι οι βασικές προϋποθέσεις που μπορούν να δώσουν λύση στα προβλήματα του κλάδου επαναφέροντάς τον σε έντονη αναπτυξιακή τροχιά.

- Πρώτη προϋπόθεση είναι η χάραξη από την Πολιτεία μεταλλευτικής πολιτικής που να λαμβάνει υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, τις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας και την αδήριτη ανάγκη για βιώσιμη - ισόρροπη ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον και τις κοινωνίες
- Δεύτερη προϋπόθεση, η δημιουργία ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου, με σαφείς αντιγραφειοκρατικούς κανόνες, αυστηρό μεν αλλά με κοινούς κανόνες προς όλους και με ένα σύγχρονο ελεγκτικό μηχανισμό που να διασφαλίζει την υλοποίησή του.
- Τρίτη προϋπόθεση να καταστεί κοινωνική συνείδηση ότι η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου δεν συνεπάγεται υποβάθμιση περιβάλλοντος και τοπικών κοινωνιών.

Σ' όλες τις προηγμένες θεσμικά και κοινωνικά χώρες περιβάλλον και ανάπτυξη συνυπάρχουν αρμονικά, παράγοντας ουσιαστικό πλούτο.

Ως αιτήματα του κλάδου για τα λατομικά προϊόντα που απευθύνονται στην ελληνική αγορά, προκειμένου να περιοριστεί η κρίση είναι:

- Αυστηρός έλεγχος της παράνομης λατόμευσης, μάλιστα ετών και ετών για μια χώρα που θέλει να λέγεται ευρωπαϊκή.
- Να δοθούν κίνητρα για την αναζωπύρωση της οικοδομικής δραστηριότητας.
- Να προωθηθούν άμεσα τα προγραμματισμένα δημόσια έργα.

Ας εκλάβουμε την σημερινή κρίση ως ευκαιρία αλλαγών, ως ευκαιρία για να χτίσουμε γερές βάσεις στη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας. Η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία, όπως ανέκαθεν έπραξε, θα συμβάλει ουσιαστικά στην κατεύθυνση αυτή».

Επεξεργασία πλαισίου δράσης για την αντιμετώπιση των σχέσεων με τις τοπικές κοινωνίες

Η εξορυκτική - μεταλλουργική βιομηχανία λόγω της φύσης της, αναπτύσσεται και δραστηριοποιείται εκεί όπου η φύση έχει δημιουργήσει και τοποθετήσει τα κοιτάσματα ή τα πετρώματά της.

Κατά κανόνα λειτουργεί στην περιφέρεια, προσπαθώντας να παράγει πλούτο πολλές φορές σε δύσκολες και απομακρυσμένες περιοχές, χωρίς υποδομές, χωρίς ανάλογο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, το οποίο το αναδεικνύει και το εξελίσει, επενδύοντας σημαντικούς πόρους στην κατεύθυνση της αξιοποίησης του ελληνικού ορυκτού πλούτου. Χωρίς αυτές τις επίμονες προσπάθειες ο ελληνικός ορυκτός πλούτος θα ήταν «πλούτος» μόνο για την θεωρητική γεωλογική βιβλιογραφία.

Πέραν του πασιφανούς οφέλους της συμβολής του κλάδου στην εθνική και περιφερειακή ανάπτυξη ή εξορυκτική δραστηριότητα όπως και η αξιοποίηση των Ο.Π. επηρεάζει το περιβάλλον, κυρίως μέσω της οπτικής αλλοίωσης που επιφέρει στο τοπίο και των επιπτώσεων στη χλωρίδα και πανίδα. Η τοπική κοινωνία και μη τοπικοί φορείς (σύλλογοι, περιβαλλοντικές οργανώσεις, επαγγελματικοί φορείς κλπ) συχνά αντιδρούν προκαλώντας σημαντικά προβλήματα στην εγκατάσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων του κλάδου. Αυτό συμβαίνει ανεξάρτητα από το μέγεθος των επιπτώσεων οι οποίες συχνά είναι περιορισμένες και σε σημαντικό βαθμό αντιμετώπισιμες και μη μόνιμες λόγω αποκατάστασης.

Το θέμα είναι πως προσδιορίζεται η έννοια της τοπικής κοινωνίας, πως προσδιορίζονται οι παράγοντες που την επηρεάζουν, με ποια εργαλεία και με ποιες μεθόδους αποτυπώνεται και προσεγγίζεται η επικρατούσα κατάσταση ή οι επικρατούσες τάσεις που σχετίζονται με το έργο μας, τι ρόλο διαδραματίζουν σε τοπικό επίπεδο και πως πρέπει να αντιμετωπίζονται MME και opinion makers;

Για την απάντηση σ' όλα αυτά τα ερωτήματα και προκειμένου να χαραχθεί πλαίσιο δράσης των εταιρειών μελών του ΣΜΕ, σε σχέση με τις τοπικές κοινωνίες, μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Συνδέσμου, συστήθηκε ομάδα εργασίας η οποία προσπάθησε να προσδιορίσει κωδικοποιημένα όλα τα θέματα που τέθηκαν προηγουμένως, δημιουργώντας ένα πλαίσιο μεθοδολογικής ανάλυσης και κατευθύνσεων αντιμετώπισης των σχέσεων με τις τοπικές κοινωνίες, που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί απ' όλους.

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Γεύμα εργασίας με δημοσιογράφους του ρεπορτάζ ΥΠΕΚΑ

Το Προεδρείο του Συνδέσμου παρέθεσε γεύμα εργασίας στους δημοσιογράφους που καλύπτουν το ρεπορτάζ του ΥΠΕΚΑ στις 14-7-2011.

Τονίστηκαν για μία ακόμη φορά οι δυνατότητες που έχει ο κλάδος για ανάπτυξη και στήριξη της

Εθνικής Οικονομίας, έγινε αναφορά στα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η εξορυκτική βιομηχανία όπως και στις προτάσεις του ΣΜΕ για την επίλυση των προβλημάτων αυτών και τέλος υπογραμμίστηκε η σημασία που έχει για τον κλάδο η ανάδειξη εστιασμένης και στοχευμένης Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου από την Πολιτεία.

Πέραν αυτών ο Πρόεδρος του ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρος σε απαντήσεις του προς τους δημοσιογράφους ξεκαθάρισε το θέμα πόσο αξιόπιστα είναι τα στοιχεία που ακούγονται τον τελευταίο καιρό για τον ορυκτό πλούτο της χώρας και εάν αυτά στηρίζονται σε αξιόπιστες μελέτες λέγοντας:

«Ο ΣΜΕ έχει αναφέρει πολλές φορές ότι δεν πρέπει εύκολα να δίνονται νούμερα που μπορεί να διαψευστούν ή να δημιουργούνται εικόνες λαθεμένες στη κοινή γνώμη που αγωνιά για ανάπτυξη. Δεν είμαστε ούτε El Dorado της παλιάς εποχής του πυρετού του χρυσού ούτε Σαουδική Αραβία, έχουμε σοβαρό ορυκτό πλούτο που μπορούμε να τον αναπτύξουμε ακόμη περισσότερο προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας. Αυτά προκύπτουν από τις υπάρχουσες εκμεταλλεύσεις ορυκτών πρώτων υλών, τις έρευνες και τις μελέτες ιδιωτικών και δημοσίων φορέων.

Όσον αφορά την έρευνα σαφώς και είναι αξιόπιστη. Υπάρχει η έρευνα του ΙΓΜΕ που έχει φέρει στο φως σημαντικά κοιτάσματα διαφόρων ορυκτών που για να περάσουν από την κατηγορία των πιθανώς εκμεταλλεύσιμων στη κατηγορία των εκμεταλλεύσιμων, αρκετά από αυτά χρήζουν περαιτέρω έρευνας.

Υπάρχει επίσης η έρευνα των ιδιωτικών επιχειρήσεων στις περιοχές όπου δραστηριοποιούνται οι οποίες επίσης έχουν εντοπίσει ελπιδοφόρα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα.

Εάν αφιερωθεί σοβαρός πολιτικός χρόνος για την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων του κλάδου της εξορυκτικής βιομηχανίας και εάν Πολιτεία και επιχειρήσεις από κοινού κατορθώσουν να πείσουν τη κοινή γνώμη για τις πραγματικές προθέσεις τους να εφαρμόζουν τις αρχές βιώσιμης ανάπτυξης, τότε το μέλλον του κλάδου προμηνύεται λαμπρό».

Συμμετοχή ΣΜΕ στη πρωτοβουλία ΣΕΒ για μείωση των διοικητικών εμποδίων στην επιχειρηματικότητα και στο ειδικό εργαστήριο για τις «διαδικασίες ελέγχου τήρησης περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε εξορυκτικές δραστηριότητες»

Κατά τη γνώμη του ΣΕΒ η επανεκκίνηση της ανάπτυξης προϋποθέτει την κατάργηση των εμποδίων που λειτουργούν ως αντισταθμιστικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της οικονομίας.

Καταγράφηκαν σημαντικά εμπόδια που συναντούν οι επιχειρήσεις στη καθημερινή τους επαφή με τη Δημόσια Διοίκηση και στη συνέχεια εκπονήθηκαν εκθέσεις που αφορούσαν την ανάλυση επιλεγμένων εμποδίων τα οποία απασχολούν επιχειρήσεις διαφόρων κλάδων. Οι εκθέσεις αυτές παρουσιάστηκαν σε ειδικούς «ειδικά εργαστήρια» με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων και εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης και στη συνέχεια τέθηκαν σε διάλογο με σκοπό την κοινή διαμόρφωση θέσεων.

Στη διαδικασία αυτή μετείχε και ο ΣΜΕ και ιδιαίτερα στο ειδικό εργαστήριο που συζητήθηκε η έκθεση για τις «διαδικασίες ελέγχου τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας σε εξορυκτικές δραστηριότητες». Με βάση τα κοινά σημεία συμφωνίας στα οποία κατέληξαν οι συμμετέχοντες προκύπτει ως βασικός σκοπός η κατάρτιση ενός ορθολογικά δομημένου και σταθερού συστήματος αδειοδότησης και ελέγχου τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας από τα εξορυκτικά έργα.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού απαιτούνται:

Ανάπτυξη ορθολογικού συστήματος τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στη βάση ενός απλοποιημένου και αποτελεσματικού πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης, χάραξη Εθνικής Μεταλλευτικής Πολιτικής, σύσταση Κεντρικού φορέα υπηρεσιών μίας στάσης, άρση των συναρμοδιοτήτων ώστε το ΥΠΕΚΑ να έχει συγκεκριμένο κεντρικό ρόλο τόσο κατά την έγκριση όσο και κατά την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, καθιέρωση κοινής μεθοδολογίας τακτικών ελέγχων, ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών, ανάδειξη του συμβουλευτικού και υποστηρικτικού ρόλου των ελεγκτών και επιθεωρητών, ανάπτυξη συστήματος επιβράβευσης των συνεπών επιχειρήσεων, αποτρεπτικός και όχι κατασταλτικός ο χαρακτήρας των προστίμων, υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με την περιβαλλοντική νομοθεσία και διασφάλιση της πληρότητας των μελετών Π.Ο., πρόωθηση συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και τοπικής κοινωνίας.

Το εργαστήριο κατέληξε ότι για την υλοποίηση αυτών απαιτείται κοινή προσπάθεια και συνεργασία τόσο από τη δημόσια διοίκηση όσο και από τις επιχειρήσεις του κλάδου αλλά και την τοπική κοινωνία.

Συναντήσεις ΣΜΕ με την Ορνιθολογική Εταιρεία

Ο ΣΜΕ συναντήθηκε με το Προεδρείο και στελέχη της Ορνιθολογικής Εταιρείας με σκοπό τη διερεύνηση των δυνατοτήτων σύμπραξης των δύο φορέων σε προγράμματα κοινού ενδιαφέροντος όπως η «χαρτογραφική ανάλυση ευαισθησίας» δηλαδή εντοπισμός των προβλημάτων από την εξορυκτική δραστηριότητα εντός ΖΕΠ σε σχέση με την υπάρχουσα ορνιθοπανίδα, ειδικά για την κλίμακα της έκτασης της δραστηριότητας.

Συνάντηση Προέδρου ΣΜΕ με τον Πρόεδρο του ΤΕΕ κ. Χ. Σπίρτζη

Στη συνάντηση αυτή συζητήθηκαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα η υποστήριξη του ΤΕΕ στην ανάπτυξη και αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου.

Καθιέρωση νέας ιστοσελίδας του ΣΜΕ www.orykta.gr για το ευρύτερο κοινό

Αποφασίστηκε η δημιουργία νέας ιστοσελίδας με την ονομασία [orykta.gr](http://www.orykta.gr) με σκοπό την ενημέρωση ενός ευρέος κοινού σε θέματα ορυκτών, ελληνικού ορυκτού πλούτου, χρήσεων ορυκτών στην καθημερινή ζωή κλπ.

Στο βασικό του menu θα έχει την ιστορία του ελληνικού ορυκτού πλούτου, πως δημιουργούνται τα ορυκτά, που χρησιμοποιούνται, πως εξορύσσονται, πως κατεργάζονται, ελληνική μεταλλεία και περιβάλλον και διάφορα απλά video σχετικά με το αντικείμενο

// ΣΜΕ & Πολιτική Ηγεσία - Δημόσια Διοίκηση

Ο ΣΜΕ συνεργάστηκε στενά με την πολιτική ηγεσία και τα στελέχη του ΥΠΕΚΑ σ' όλα τα θέματα που αφορούσαν τον κλάδο όπως στο νόμο περί βιοποικιλότητας, στη διαμόρφωση Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου, στον ΚΜΛΕ, στο νόμο 4001 για το θέμα της παράτασης αδειών εκμετάλλευσης και μισθώσεων λατομείων, στη προσπάθεια δημιουργίας νέου λατομικού νομοσχεδίου, στο νέο νόμο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης, στην ΥΑ κατηγοριοποίησης των έργων και τέλος στο νέο νόμο για την ποινική προστασία του περιβάλλοντος.

Συνεργασία ΣΜΕ με Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη

Η συνεργασία του ΣΜΕ με τον καθ' ύλην αρμόδιο Υφυπουργό υπήρξε στενή και ιδιαίτερα εποικοδομητική.

Κατέστη δυνατό να προσεγγιστούν πολλά θέματα που αφορούσαν τον κλάδο με ενιαίο πνεύμα αντιμετώπισης. Θέματα όπως η Εθνική Μεταλλευτική Πολιτική, ο νέος ΚΜΛΕ, η παράταση αδειών εκμετάλλευσης και μίσθωσης λατομείων, η προετοιμασία νέου λατομικού

νομοσχεδίου κυριάρχησαν στη συνεργασία αυτή δίνοντας θετικά αποτελέσματα. Υπήρξαν φυσικά και διαφωνίες. Ο ΣΜΕ θα ήθελε ένα ΚΜΛΕ πιο ρηξικέλευθο, ιδιαίτερα στα θέματα εργολαβιών, οργάνωσης, ιεραρχίας, χωροταξικών διευθετήσεων και επαγγελματικών αδειών. Επίσης σημαντική διαφορά καταγράφηκε στην απαίτηση για αύξηση των μισθωμάτων των δημόσιων μεταλλευτικών παραχωρήσεων και στην ταχύτερη προώθηση του λατομικού νομοσχεδίου.

Νόμος περί Διατήρησης της Βιοποικιλότητας

Το σχέδιο νόμου που κατατέθηκε από το ΥΠΕΚΑ στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής είχε σημαντικά θέματα που αφορούσαν και επηρέαζαν έντονα την εξορυκτική δραστηριότητα όπως η επέκταση προστασίας στα καταφύγια άγριας ζωής (ΚΑΖ), οι οικολογικοί διάδρομοι, η αλλαγή καθεστώτος των δρυμών και η ένταξή τους στα φυσικά πάρκα, η κατάργηση του άρθρου 19 του Ν. 1650/1986 με το οποίο επιτρέπονταν βιομηχανικές δραστηριότητες εντός περιφερειακών πάρκων εάν δεν προκαλούσαν υποβάθμιση του περιβάλλοντος, ασυμβίβαστη με τον χαρακτήρα των περιοχών αυτών και τέλος στο ότι στο νομοσχέδιο αυτό δεν γινόταν αναφορά της πρόβλεψης του Ν. 2837/2000 που θεωρούσε ότι «κοίτασμα μεταλλευτικών, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων θεωρείται χωροθετημένο μεταλλείο ή λατομείο αντίστοιχα».

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

// Αποκατάσταση μεταλλευτικού χώρου Αχλάδων της ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟ ΑΜΕ

Ιδιαίτερα σ' ότι αφορά τα καταφύγια άγριας ζωής με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε εντάσσονταν σε ανώτερη κλίμακα προστασίας, όπου «απαγορεύεται η καταστροφή ζώνης με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο και η απόρριψη αποβλήτων».

Επισημαίνουμε ότι εντός των υπάρχοντων κηρυγμένων καταφυγίων άγριας ζωής υπάρχει σημαντικός ορυκτός πλούτος που με τη διάταξη αυτή γινόταν ανενεργός.

Πέραν αυτού το νομοσχέδιο θεσμοθετούσε για πρώτη φορά «οικολογικούς διαδρόμους αυξάνοντας, ακόμη περισσότερο το ήδη υψηλό ποσοστό της χώρας σε προστατευόμενες περιοχές με αντίστοιχο εκτοπισμό της εξορυκτικής δραστηριότητας».

Ο Σύνδεσμος έστειλε επιστολές κοινοποιώντας τις αντιρρήσεις του προς την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ, και τους βουλευτές όλων των κομμάτων που μετείχαν στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Έγιναν επανειλημμένες συναντήσεις με το ΥΠΕΚΑ όπως επίσης πραγματοποιήθηκε συνάντηση και με τον Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής κ. Κ. Καρτάλη.

Τελικώς με το διάλογο που αναπτύχθηκε πάνω στα επίμαχα θέματα που έθεσε ο ΣΜΕ, το νομοσχέδιο περί διατήρησης της βιοποικιλότητας που τελικώς ψηφίστηκε από τη Βουλή (Ν. 3937) είχε σημαντικές βελτιώσεις συγκριτικά με αυτό που αρχικά κατατέθηκε.

Διάταξη για παράταση αδειών εκμετάλλευσης και μισθωμάτων λατομείων

Μετά από συνεχή προσπάθεια τριών ετών του ΣΜΕ και συνεχών πιέσεων προς τις πολιτικές ηγεσίες τις αρμόδιες για τον κλάδο, το ΥΠΕΚΑ συμπεριέλαβε διάταξη στο Ν. 4001/22-8-2011 που αφορούσε την παράταση αδειών λειτουργίας και μισθώσεων λατομείων αδρανών και μαρμάρων.

Η παράταση έχει διάρκεια μέχρι τέλους του 2013 και αφορά τα λατομεία τα οποία έχουν σε ισχύ περιβαλλοντικούς όρους.

Γ' αυτά των οποίων οι όροι έχουν λήξει δίνεται η δυνατότητα εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου να υποβληθεί πλήρης φάκελος ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων με σχετική αίτηση για τη χορήγηση νέων εγκρίσεων.

Γ' αυτά που στο διάστημα της παράτασης λήγει η ισχύς των περιβαλλοντικών τους όρων δίνεται η δυνατότητα πριν τη λήξη τους να κατατεθεί μελέτη και αίτηση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων.

Σημειώνεται ότι μέχρι τη λήξη των νέων εγκρίσεων δεν θα πρέπει να μεταβάλλεται η έκταση για την οποία έχουν χορηγηθεί οι περιβαλλοντικοί όροι και να τροποποιείται η διαδικασία εκμετάλλευσης.

Επίσης για τις περιπτώσεις που εντάσσονται στην τροπολογία αυτή υπάρχει υποχρέωση καταβολής «πράσινου τέλους» ύψους 1% επί της αξίας των πωλούμενων προϊόντων.

Νόμος 4014 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων»

Μετά από έντονες διαβουλεύσεις στις οποίες, είτε αυτοδύναμα είτε μέσω ΣΕΒ, μετείχε και ο ΣΜΕ, κατατέθηκε από το ΥΠΕΚΑ στη Βουλή νέο σχέδιο νόμου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση το οποίο και υπερψηφίστηκε (Νόμος 4014/21-9-2011).

Στο νέο νόμο γίνεται σημαντική προσπάθεια βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θεσμοθετείται πλέον ευέλικτη κατηγοριοποίηση έργων (τα έργα του κλάδου είναι κατηγορίας Α1 και Α2 βάση των οποίων έχουν υποχρέωση υποβολής ΜΠΕ και έκδοσης ΑΕΠΟ (απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων), γίνεται προσπάθεια σημαντικής μείωσης των απαιτούμενων χρόνων ανά φάση αδειοδότησης, απλουστεύονται διαδικασίες, εκσυγχρονίζεται η όλη διαδικασία αδειοδότησης (ηλεκτρονικές υποβολές, ηλεκτρονική παρακολούθηση τήρησης Π.Ο. από τα έργα, διαδικασίες έκδοσης, ανανέωσης, τροποποίησης των ΑΕΠΟ κλπ), προσδιορίζεται το περιεχόμενο των ΜΠΕ, γίνεται αποτελεσματικότερη αναδιάρθρωση των αδειοδοτικών υπηρεσιών, ενσωματώνονται όλες οι επιμέρους άδειες και οι εγκρίσεις επέμβασης κατά την έννοια του Ν. 998/1979 στην ΑΕΠΟ, συστήνεται κεντρική Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ΥΠΕΚΑ, συστήνεται σώμα πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ προς αποσυμφόρηση της κεντρικής υπηρεσίας, οι γνωμοδοτικές αρχές γνωμοδοτούν με βάση τυποποιημένο έντυπο, ενισχύεται ο ρόλος των Περιβαλλοντικών Επιθεωρήσεων ακόμη και κατά τη φάση της αξιολόγησης της ΜΠΕ.

Περισσότερες πληροφορίες www.sme.gr

Κατά τον ΣΜΕ πέραν των θετικών στοιχείων του νέου νόμου υπάρχουν αρκετά «ανοικτά» θέματα που θα κρίνουν ιδιαίτερα την επιτυχημένη ή μη εφαρμογή του νόμου στην πράξη όπως: εάν και κατά πόσο θα τηρηθούν οι προβλεπόμενοι χρόνοι ανά

φάση αδειοδότησης (απαιτείται ιδιαίτερα καλή στελέχωση των αδειοδοτικών υπηρεσιών), εάν θα εκδοθούν εντός των προθεσμιών που προβλέπει ο νόμος όλες οι κανονιστικές αποφάσεις, ΚΥΑ και ΠΔ που χρειάζονται για την εξειδικευμένη λειτουργία του νόμου και εάν αυτές όντως θα είναι μέσα στο ίδιο πνεύμα του κυρίως νόμου περί απλοποίησης διαδικασιών, εάν στη πράξη θα επιλύονται οι εμπλοκές με τις αρχαιολογικές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του νόμου, εάν και κατά πόσο θα στηθεί, οργανωθεί και στελεχωθεί σωστά το ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και τέλος εάν το πιστοποιημένο σύστημα αξιολογητών θα δώσει στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων το ανάλογο κύρος και αποτελεσματικότητα.

// Αποκατάσταση παλιών λατομείων Πεντελικού Όρους (ΑΚΤΩΡ)

Σχέδιο ΥΑ για την κατηγοριοποίηση έργων με βάση το νόμο 4014

Στη διαβούλευση που προηγήθηκε με τη Δημόσια Διοίκηση ο ΣΜΕ υποστήριξε τις εξής βασικές απόψεις για τα έργα του κλάδου: Οι εξορυκτικές γεωτρήσεις για ανεύρεση ενεργειακών ορυκτών όπως και αυτές για την ανεύρεση μεταλλευμάτων να ενταχθούν στην υποκατηγορία Α1 ώστε να αδειοδοτούνται από την κεντρική υπηρεσία, η εξόρυξη αδρανών υλικών σε λατομικές περιοχές για τις οποίες έχει διεξαχθεί ΣΠΕ (δηλαδή υπάρχει έγκριση στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων), ανεξαρτήτως έκτασης δραστηριότητας να εντάσσεται στην υποκατηγορία Α2, οι ερευνητικές εργασίες εκτός γεωτρήσεων που συνιστούν επέμβαση στο έδαφος να εντάσσονται στην κατηγορία Β1, οι εγκαταστάσεις διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων σε περιπτώσεις απλών φορέων διαχείρισης (με βάση τον ορισμό της ΚΥΑ 19624/2209/103/09) το σύνολο να εντάσσεται στην υποκατηγορία Α1 ενώ σε περιπτώσεις μικτών φορέων διαχείρισης (με βάση την ίδια ΚΥΑ) τότε εάν οι εγκαταστάσεις είναι κατηγορίας Α

το σύνολο να εντάσσεται στην υποκατηγορία Α1 ενώ εάν δεν είναι Α τότε στην υποκατηγορία Α2, οι εγκαταστάσεις επιφάνειας (επεξεργασίας, υποστήριξης κλπ) θα θεωρούνται συνοδά έργα της εξόρυξης, τα μη συνοδά έργα να εντάσσονται στις ανάλογες κατηγορίες των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, και όλα τα υπόλοιπα έργα πέραν των προαναφερθέντων να παραμείνουν όπως και στην παλιά κατηγοριοποίηση του Ν. 3010.

Οι απόψεις του ΣΜΕ έγιναν αποδεικτικές και το σχέδιο ΥΑ τέθηκε προς υπογραφή.

Σχέδιο Νόμου για την ποινική προστασία του περιβάλλοντος – εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ

Κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο, προς έγκριση, σχέδιο νόμου που αφορά την ποινική προστασία του περιβάλλοντος, ενσωματώνοντας την οδηγία 2008/99/ΕΚ της 17-11-2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (L 328/28/6.12.2008).

Στη φάση της διαβούλευσης απόψεις εξέφρασε και ο ΣΜΕ.

Με το νομοσχέδιο αυτό δημιουργείται ένας κατάλογος σοβαρών περιβαλλοντικών αδικημάτων που εντάσσεται στο ενιαίο καθεστώς τιμωρίας του άρθρου 28 του Ν. 1150/1986, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 7 του νομοσχεδίου. Επίσης με το νομοσχέδιο αυτό διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του ποινικού κώδικα και άλλης ποινικής νομοθεσίας με διατάξεις περιβαλλοντικής προστασίας και εξοπλίζονται οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος με προανακριτικές αρμοδιότητες στο στάδιο της δίωξης του περιβαλλοντικού εγκλήματος.

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Σχέδιο νόμου πλαισίου για την παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων, εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ

Με τον νόμο αυτό ενσωματώνεται η γνωστή οδηγία πλαίσιο περί αποβλήτων (Waste Framework Directive) της Ε.Ε. στην οποία οι ευρωπαϊκοί σύνδεσμοι της βιομηχανίας όπως και ο ΣΕΒ και ο ΣΜΕ, είχαν έντονα συμμετάσχει σ' όλες τις φάσεις διαλόγου και διαβουλεύσεων. (Λεπτομέρειες στο www.sme.gr έκθεση δραστηριοτήτων 2008).

Θυμίζουμε τα βασικά σημεία «κλειδιά» της οδηγίας που εκφράζονται και στο σχέδιο νόμου που κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο:

Προσδιορίζει με σαφήνεια τον ορισμό του αποβλήτου, δίνει μεγαλύτερη έμφαση και επεκτείνει την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», εφαρμόζει μία «αναθεωρημένη» ιεράρχηση ως προς τις προτεραιότητες στη διαχείριση των αποβλήτων, θέτει αυστηρότερες απαιτήσεις ώστε να επιτευχθούν «προκαθορισμένοι στόχοι μείωσης» των παραγόμενων αποβλήτων, θεσμοθετεί την κατάρτιση, εφαρμογή και υλοποίηση περιεκτικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων από πλευράς πολιτείας.

Βασικό νέο στοιχείο που εισάγεται στην ελληνική νομοθεσία, μέσω της ενσωμάτωσης της οδηγίας πλαίσιο για τα απόβλητα (2008/98/ΕΚ) είναι η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού. Γίνεται καθολική επιταγή πλέον για όλα τα ρεύματα παραγωγής αποβλήτων η ανάληψη της οικονομικής ευθύνης από τις επιχειρήσεις που παράγουν και διαθέτουν προϊόντα στην αγορά σχετικά με την πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση ή άλλες μορφές ανάκτησης των αποβλήτων που παράγονται από τη χρήση των προϊόντων τους.

Όπως είναι γνωστό από την οδηγία 2008/98/ΕΚ (Waste Framework Directive) εξαιρούνται τα εξορυκτικά απόβλητα. Δημιουργείται το εξής νομικό παράδοξο κατά την γνώμη μας, ο νόμος-οδηγία πλαίσιο να έχει σημαντική ευελιξία και να τοποθετείται επί θεμάτων όπως ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, ιεράρχηση αποβλήτων κ.ά. ενώ ο νόμος-οδηγία περί εξορυκτικών αποβλήτων να είναι ιδιαίτερα άκαμπος και ατελής σε πολλά θέματα όπως π.χ. τα θέματα της ιεράρχησης και διαχείρισης των αποβλήτων.

Σχέδιο νόμου για την έρευνα και εκμετάλλευση των λατομικών προϊόντων

Για αρκετά χρόνια η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός της υπάρχουσας λατομικής νομοθεσίας με την δημιουργία ενός ενιαίου νόμου για την έρευνα και εκμετάλλευση όλων των λατομικών προϊόντων, αποτελούσε πάγιο αίτημα του ΣΜΕ. Από το 2005 έγιναν διάφορες προσπάθειες δημιουργίας νέου λατομικού νόμου που όμως δεν τελεσφόρησαν.

Οι προσπάθειες αυτές εντάθηκαν όταν ξεκίνησε από το ΥΠΕΚΑ η διαδικασία διαμόρφωσης Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης των ΟΠΥ, οπότε το Υπουργείο αποφάσισε να συστήσει επιτροπή η οποία με βάση και τις απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων να εισηγηθεί στην πολιτική ηγεσία ένα ολοκληρωμένο νέο λατομικό νομοσχέδιο, με στόχο να ψηφιστεί από την Βουλή τέλος του 2011.

Ο ΣΜΕ ανταποκρινόμενος στην προσπάθεια αυτή συνέστησε ομάδα εργασίας προκειμένου να προταθούν διορθώσεις ή προσθήκες επί του παλιού σχεδίου που είχε ολοκληρωθεί το 2006 και απετέλεσε την βάση εργασίας και του Υπουργείου και του ΣΜΕ.

Η προσπάθεια του ΣΜΕ επικεντρώθηκε στα εξής βασικά θέματα: να εκσυγχρονισθεί το σχέδιο του 2006 με τις νέες νομοθετικές περιβαλλοντικές ρυθμίσεις και τον νέο ΚΜΛΕ, να εναρμονιστεί με την εκφρασμένη Εθνική Πολιτική Αξιοποίησης των ΟΠΥ και ιδιαίτερα με την εξειδίκευσή της για τα αδρανή, να περιοριστεί η δυνατότητα παράνομης λατόμευσης και αθέμιτου ανταγωνισμού στην παραγωγή και διάθεση αδρανών και τέλος να εκσυγχρονιστεί με την καθολική υποχρέωση τήρησης συγκεκριμένων ποιοτικών προδιαγραφών στα παραγόμενα προϊόντα και να εμπλουτιστεί με ειδικό κεφάλαιο για την εκμετάλλευση «ειδικών αδρανών». Οι απόψεις του ΣΜΕ διαβιβάστηκαν στο Υπουργείο αλλά λόγω άλλων προτεραιοτήτων, για μία ακόμη φορά η όλη προσπάθεια έμεινε ανολοκλήρωτη.

Σχέδιο Π.Δ. για τον χειρισμό και συντήρηση μηχανημάτων έργου και την εκτέλεση, επιτήρηση και επισκευή βιομηχανικών εγκαταστάσεων, σε αντικατάσταση του Π.Δ. του 1990

Ο ΣΜΕ μετείχε στη διαβούλευση εκφράζοντας τις παρατηρήσεις του επί του Π.Δ. οι κυριότερες των οποίων ήταν: πρέπει να διευκρινιστούν ποια μηχανήματα έργου ανήκουν σε κάθε ειδικότητα από τις εννιά που ορίζονται, το όριο ισχύος για ένταξη ενός μηχανήματος στο σύστημα αδειοδότησης είναι απαράδεκτα χαμηλό, χαμηλότερο και από αυτό του Π.Δ. του 1990 ως η τεχνολογία των μηχανημάτων να γύρισε πίσω πολλές δεκαετίες, είναι απαραίτητη η εποπτεία του εκπαιδευτού χειριστή προς τον εκπαιδευόμενο όχι όμως η υποχρέωση διατήρησης συνεχούς οπτικής επαφής η οποία εκτός των άλλων πολλές φορές είναι αδύνατος, η διαδικασία εκπαίδευσης ενός βοηθού χειριστή έχει για την κατοχύρωση της ιδιαίτερη, περιττή γραφειοκρατία, η απαίτηση άδειας οδήγησης τουλάχιστον κατηγορίας Β για άδεια χειρισμού απλών μηχανημάτων αποτελεί πρόσθετη δυσκολία που δεν προσφέρει τίποτε, είναι υπερβολική η υποχρέωση αντικατάστασης όλων των παλαιότερων αδειών που είναι σήμερα σε ισχύ μέσα σε 2 έτη από την έναρξη ισχύος του Π.Δ.

// ΣΜΕ και Ευρωπαϊκά θέματα

Resource Efficiency

Tackling the challenges in commodity markets and on raw materials

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη σε έκδοση επίσημης ανακοίνωσης (COM(2011)5, 2/2/2011) προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αφορούν τις αγορές εμπορευμάτων και τις πρώτες ύλες.

Στην ανακοίνωση αυτή γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην κρισιμότητα των πρώτων υλών για την ανάπτυξη της Ευρώπης όπως και για τα εμπορεύματα (commodities) όπου η παρατηρούμενη μεγάλη άνοδος των τιμών τους απειλεί σημαντικά το οικονομικό εποικοδόμημα της Ευρώπης.

Προτείνεται μία ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγισης των commodities και των πρώτων υλών από την Ε.Ε. με κύρια στοιχεία, εκτός των άλλων, το ιδιαίτερο βάρος που πρέπει να δοθεί για την παραγωγή τους εντός Ε.Ε.

Στην προσπάθεια αυτή προωθείται στενή συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και εμπλεκόμενων φορέων για να βελτιωθεί το κανονιστικό πλαίσιο με στόχο τη βιώσιμη εκμετάλλευση των πρώτων υλών εντός Ε.Ε., την προώθηση κατάλληλων μέτρων στα πλαίσια της οικοαποδοτικότητας των πρώτων υλών καθώς και την έρευνα και εκμετάλλευσή τους με εφαρμογή νεωτερισμών. Η προσπάθεια εφαρμογής νεωτερισμών πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλη την αλυσίδα, από την έρευνα και την εξόρυξη μέχρι την ανακύκλωση και την υποκατάσταση (Innovation Partnership).

Resource Efficiency

Η συνέχεια της προηγούμενης ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήταν η πρότασή της για τη χάραξη ενιαίας ευρωπαϊκής στρατηγικής για το εγγύς και το απώτερο μέλλον, εισηγούμενη στα άλλα ευρωπαϊκά όργανα μία διευρυμένη πολιτική για την αποδοτικότητα των πόρων συμπεριλαμβανομένων και των ΟΠΥ, με την ονομασία Resource Efficiency με απώτερο στόχο μία Ευρώπη απαλλαγμένη από την πειστική ανάγκη της εξεύρεσης τεράστιων ποσοτήτων πόρων (πρώτων υλών και άλλων υλικών), προκειμένου

να στηρίξει την αναπτυξιακή πορεία των κοινωνιών της.

Η πολιτική αυτή τέθηκε σε ευρεία διαβούλευση στην οποία μετείχαν όλοι οι Ευρωπαϊκοί Σύνδεσμοι του κλάδου και μέσω αυτών και ο ΣΜΕ. Η σύνθεση των απόψεων κατατέθηκε ως τελικό σχέδιο προς έγκριση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το βασικό συμπέρασμα αυτής της νέας προτεινόμενης πολιτικής είναι ότι η οικονομία πρέπει να βελτιστοποιήσει τις χρήσεις των πόρων και μέσω αυτού να επιτύχει την καθολική μείωση των αποβλήτων, την μείωση των αναγκών σε πρωτογενή παραγωγή πόρων (π.χ. πρώτων υλών) και την βελτιστοποίηση των συνθηκών διαβίωσης. Τα βασικά σημεία αυτής της πολιτικής που καθορίζουν τις βασικές προκλήσεις και ευκαιρίες του μέλλοντος είναι:

Εκτίμηση ελάχιστων απαιτήσεων πρώτων υλών και γενικότερα πόρων σε επίπεδο Ε.Ε. για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και εργασιών, περαιτέρω αποσύνδεση (decoupling) της οικονομικής ανάπτυξης

από τη χρήση πόρων και ενέργειας, αντιμετώπιση του αυξημένου ανταγωνισμού για πόρους που προκαλεί αυξημένη επικινδυνότητα εφοδιασμού - κάλυψης των αναγκών, αποδοτικότητα κανονιστικού πλαισίου (Regulation Efficiency) που αφορά τους πόρους και την εφαρμογή της πολιτικής της αποδοτικότητας των πόρων.

Για την εφαρμογή της πολιτικής της αποδοτικότητας πόρων είναι ανοικτό σε διάλογο το θέμα της ύπαρξης ή μη, σπανιότητας πόρων, σε μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη βάση. Ο κλάδος μας έχει εκφράσει την άποψη ότι δεν υπάρχει σπανιότητα ορυκτών πόρων ούτε πρόκειται να υπάρξει στο μέλλον παρά μόνο εμφανίζονται σημεία στραγγαλισμού, σε μικροπρόθεσμη βάση και σε αρκετές περιπτώσεις, απώλεια της δυνατότητας προσβασιμότητας στις ορυκτές πρώτες ύλες (ΟΠΥ). Με αυξημένες επενδύσεις σε έρευνα, μεγαλύτερου βάθους, με εφαρμογή νέων μεθόδων έρευνας και εκμετάλλευσης ΟΠΥ, με άρση των εμποδίων προσβασιμότητας, με εφαρμογή τεχνολογιών φιλικότερων προς το περιβάλλον μπορεί να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη και της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Η παρατηρούμενη παγκόσμια αύξηση ζήτησης πρώτων υλών δεν είναι αποτέλεσμα αυξανόμενης καταναλωτικής διάθεσης αλλά προϊόν της σημαντικής βελτίωσης του επιπέδου ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων.

Όσον αφορά τον προβληματισμό για τα εμπόδια που τίθενται

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

στο δρόμο για μία ευρωπαϊκή οικονομία που θα είναι αποδοτική στους πόρους, στα πλαίσια του διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς, ο κλάδος μας πρόβαλε ως κύρια εμπόδια τα εξής: τη στενότητα στη κάλυψη της ζήτησης πρώτων υλών και την εμφάνιση αύξησης των τιμών σε αρκετά προϊόντα που δεν αντιμετωπίζεται από τις σημερινές πολιτικές της Ε.Ε. τη μη ενίσχυση των επενδύσεων σε ΟΠΥ, την υπάρχουσα ευρωπαϊκή πολυσύνθετη κείμενη νομοθεσία, τους πολλαπλούς περιορισμούς που η ίδια η Ε.Ε. έχει θεσμοθετήσει εις βάρος της ανάπτυξης των ΟΠΥ, τα υπάρχοντα εμπόδια στην προσβασιμότητα των αποθεμάτων ΟΠΥ και την ελλιπή έρευνα, την έλλειψη πολιτικών στήριξης μακροπρόθεσμα με νέες τεχνολογίες της βιώσιμης ανάπτυξης της εξορυκτικής βιομηχανίας.

Resource Efficiency και Life Cycle Assessment

Η επίτευξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για Resource Efficiency (αποδοτικότητα πόρων) περνά μέσα από την συγκεκριμενοποίηση στην αρχή και στη συνέχεια παρακολούθηση συγκεκριμένων δεικτών.

Μέχρι σήμερα υπάρχουν δύο προτάσεις για τέτοιους δείκτες, η μία αναφέρεται στην καταγραφή του συνολικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος στα παραγόμενα προϊόντα και η άλλη στην συνολική αποτύπωση της κατανάλωσης υλικών στην παραγωγή προϊόντων, σταθμισμένης περιβαλλοντικά (Environmentally weighted Material Consumption (EMC)). Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη αναπτυχθεί μία βασική μέθοδος Life Cycle Thinking (LCT) και ένα βασικό εργαλείο ή Life Cycle Assessment.

Η LCT ορίζεται ως η επιχειρησιακή στρατηγική που σκοπεύει να συμπεριλάβει σε έναν ενιαίο υπολογισμό όλες τις επιπτώσεις (περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές) που μπορεί να προξενηθούν από την παραγωγή ενός προϊόντος ή υπηρεσίας και για όλη τη διάρκεια ζωής του (life cycle), από την αρχή παραγωγής του μέχρι την πλήρη του απόρριψη ως απόρρημα («from cradle to grave»).

Η LCA προσδιορίζει όλες τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αποδίδονται σε προϊόντα ή υπηρεσίες μέσα από την διάρκεια ζωής τους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιβαλλοντικά αποτυπώματα από την εισαγωγή των απαιτούμενων πρώτων υλών, υλικών και ενέργειας προς παραγωγή, μέχρι την έξοδο του προϊόντος ή μέχρι την τελική απόρριψή του ως τελικό κατάλοιπο.

Ιδιαίτερη προσπάθεια γίνεται να προσδιοριστούν στην LCA οι επιπτώσεις από τα εισερχόμενα δεδομένα (υλικά, ενέργεια, χημικά, πρώτες ύλες κλπ) ως έμμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον, οι επιπτώσεις από την παραγωγική διαδικασία και οι επιπτώσεις των εξερχόμενων από αυτήν (προϊόντα, εκλύσεις, υποπροϊόντα, απόβλητα) ως άμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η LCA εκτός από εργαλείο παρεμβάσεων ή βελτιωτικών επεμβάσεων στην παραγωγική διαδικασία σε σχέση πάντα με το

περιβάλλον, προσδιορίζει λίγο ως πολύ και την πολυσυζητημένη οικοαποδοτικότητα (eco-efficiency) ή πως αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της στάθμισης όλων των δεδομένων της παραγωγικής διαδικασίας.

Ο κλάδος μας πιστεύει ότι η LCA μέθοδος μπορεί να ωφελήσει στην καλύτερη χρησιμοποίηση των πρώτων υλών λαμβάνοντας όμως υπόψη την optimum ανάγκη σε πρώτες ύλες ανά προϊόν και όχι την ελαχιστοποίηση χρήσης τους, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε περιπέτειες την βιομηχανική παραγωγή.

Ιδιαίτερα η εφαρμογή των LCA στην εξορυκτική βιομηχανία, ο κλάδος θεωρεί ότι εκ των πραγμάτων είναι περιορισμένη λόγω της μεγάλης μεταβλητότητας και διαφοροποίησης της φύσης των ορυκτών πόρων, των διαδικασιών παραγωγής και κατεργασίας και των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων που εν πολλοίς εξαρτώνται από αντικειμενικούς παράγοντες. Παρ' όλα αυτά δεχόμαστε την μέθοδο LCA ως εργαλείο αξιολόγησης της παραγωγικής διαδικασίας και βελτίωσής της και όχι ως εργαλείο εφαρμογής κανονιστικών υποχρεώσεων.

Περισσότερες πληροφορίες www.sme.gr

RMI - εφαρμογή δεικτών παρακολούθησής της από τα κράτη μέλη

Από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνεται η υιοθέτηση δεικτών προκειμένου τα κράτη μέλη να αποτυπώσουν την πορεία υλοποίησης του δεύτερου πυλώνα της Raw Materials Initiative. Οι δείκτες αυτοί τίθενται σε διαβούλευση ώστε όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς που μετέχουν στο Raw Materials Supply Group (εκπρόσωποι Υπουργείων, φορέων της εξορυκτικής βιομηχανίας κλπ) να εκφράσουν τις απόψεις τους μέχρι 15-12-2011.

Τρεις είναι οι ενότητες που θεωρεί η DG Enterprise ως ιδιαίτερα σημαντικούς και για τους οποίους προτείνει δείκτες υλοποίησης:

Η ύπαρξη και υλοποίηση Εθνικής Μεταλλευτικής Πολιτικής, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή πολιτικής χωροταξικού σχεδιασμού για τις ορυκτές πρώτες ύλες και η αδειοδοτική διαδικασία για έργα έρευνας και εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων.

Ο Σύνδεσμος έθεσε υπόψη του ΥΠΕΚΑ τις απόψεις του επί των δεικτών, προκειμένου, εάν είναι δυνατόν, να υπάρξει σύγκλιση απόψεων.

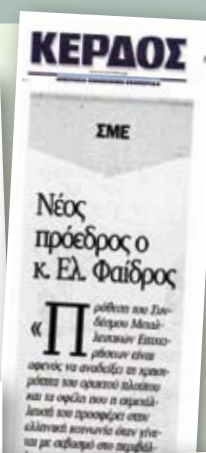
Η άποψη του ΣΜΕ είναι ότι οι προτεινόμενοι δείκτες, εκτός ελάχιστων περιπτώσεων δεν μπορούν να εκφράσουν ποσοτικά και ποιοτικά την σημερινή κατάσταση σε μία χώρα, από πλευράς εφαρμογής των καλών πρακτικών του δεύτερου πυλώνα της RMI και προπάντων να δώσουν την προοπτική αποτίμησης διαχρονικά μεταβολών ή βελτιώσεων.

// ΣΜΕ & ΜΜΕ

Υπήρξαν εκτεταμένα δημοσιεύματα για τις θέσεις του ΣΜΕ, τη δυναμική και τις προοπτικές του κλάδου. Συγκεκριμένα αναφέρουμε τα κυριότερα:

- Συνέντευξη του Προεδρείου του ΣΜΕ στην εφημερίδα «Κέρδος» σχετικά με τα προβλήματα του κλάδου, τις θέσεις και τα αιτήματά του.
- Δημοσίευση της απολογιστικής ομιλίας του απερχόμενου Προέδρου του ΣΜΕ κ. Σ. Μπαλτζή και των θέσεων του νέου Προέδρου κ. Ε. Φαίδρου όπως αναπτύχθηκαν στη Γ.Σ. του Συνδέσμου στις 11-5-2011.
- Άρθρο του Προέδρου του ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρου στην εφημερίδα «Εθνος» με θέμα «Ελληνική εξορυκτική βιομηχανία 2010-2011, προοπτικές, προβλήματα».
- Δημοσίευση θέσεων Προέδρου ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρου με θέμα «Ορυκτές πρώτες ύλες και βιώσιμη ανάπτυξη».
- Συνέντευξη Προέδρου ΣΜΕ κ. Ε. Φαίδρου στην εφημερίδα «Χρήμα» με θέμα «Η φυσιολογία του εξορυκτικού κλάδου σήμερα».
- Δελτίο τύπου για τον απολογισμό πεπραγμένων του ΣΜΕ το 2010.
- Δελτίο τύπου για τα προϊόντα των επιχειρήσεων μελών ΣΜΕ, αποτιμήσεις του 2010, εκτιμήσεις για το 2011.
- Δελτίο τύπου για το γεύμα εργασίας με τους δημοσιογράφους στις 14-7-2011.
- Δελτίο τύπου με το οποίο ο ΣΜΕ καιρτζίζει την προσπάθεια από το ΥΠΕΚΑ ανάδειξης Εθνικής Πολιτικής Αξιοποίησης του Ορυκτού Πλούτου της Χώρας.

Δραστηριότητες Επιχειρήσεων ΣΜΕ εκτός Ελλάδος

Ο ελληνικός εξορυκτικός κλάδος χαρακτηρίζεται από εξαιρετική δυναμική παρουσία σε διαχρονική βάση, στηριζόμενος στο σημαντικό μέγεθος των βέβαιων και πιθανών εκμεταλλεύσιμων αποθεμάτων ορυκτών και μεταλλευμάτων της χώρας, στις υποδομές και τα σημαντικά υπάρχοντα εξορυκτικά έργα, στις αξιόλογες για ευρωπαϊκά δεδομένα εμπειρίες και στην τεχνογνωσία εξορυκτικών διαδικασιών και μεθόδων εκμετάλλευσης αλλά και στο υπάρχον εξειδικευμένο προσωπικό και τον χρησιμοποιούμενο εξελιγμένο εξοπλισμό στα ήδη λειτουργούντα έργα.

Τα πλεονεκτήματα αυτά οδήγησαν τον κλάδο να είναι ιδιαίτερα εξωστρεφής με σημαντικό ύψος εξαγωγών, ισχυρές προσβάσεις στη διεθνή αγορά, δημιουργία θυγατρικών εταιρειών στο εξωτερικό, εγκαθίδρυση διεθνών δικτύων διανομής και συμμετοχή σε άλλες ξένες εταιρείες ώστε να διευρυνθεί σε διεθνές επίπεδο η εκμετάλλευση, καθετοποίηση και διάθεση ορυκτών προϊόντων.

S&B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά είναι ένας διεθνής Όμιλος διαφοροποιημένων ορυκτών και υλικών που ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1934 και εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1994. Είναι η μητρική εταιρεία του ομίλου S&B. Ο Όμιλος διαθέτει σήμερα 26 ορυχεία, 46 εργοστάσια και μονάδες επεξεργασίας και 26 κέντρα διανομής σε 21 χώρες ανά την υφήλιο. Πραγματοποιεί πωλήσεις σε 75 χώρες σε όλο τον κόσμο. Κύρια δραστηριότητά του αποτελούν η εξόρυξη και η επεξεργασία μπετονίτη, περλίτη, βωξίτη, βολλαστονίτη και η παραγωγή συλλιπασμάτων συνεχούς χύτευσης, καθώς και μεγάλης ποικιλίας εξειδικευμένων προϊόντων για ευρύ φάσμα βιομηχανικών εφαρμογών και αγορών. Οι βιομηχανικές λύσεις που παρέχει βασίζονται σε φυσικούς πόρους και απευθύνονται σε ευρύ φάσμα αγορών όπως είναι τα χυτήρια, ο κατασκευαστικός τομέας, η μεταλλουργία και άλλες αγορές ειδικών εφαρμογών. Πάνω από το 90% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από πωλήσεις εκτός Ελλάδος. Σήμερα απασχολούνται στον Όμιλο S&B 1.963 εργαζόμενοι εκ των οποίων οι 635 στην Ελλάδα.

Το 2011 η S&B προχώρησε σε οργανωτικές αλλαγές με στόχο την επίτευξη λειτουργικών συνεργιών, την ικανοποίηση των πελατών διεθνώς πέραν των προσδοκίων τους για πρόσθετες βιομηχανικές λύσεις στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και την αξιοποίηση ευκαιριών ανάπτυξης σε αναδυόμενες αγορές.

// Εργοστάσιο S&B στα Βούδια Μήλου

ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται διεθνώς στον εξορυκτικό τομέα εκμεταλλεύμενη λατομείο μαρμάρου στη Vratsa Βουλγαρίας και συμμετέχοντας με ποσοστό 50% στην εταιρεία Granicon, η οποία εκμεταλλεύεται τρία λατομεία γρανίτη (Baltic Brown) στη Φινλανδία. Τα προϊόντα, αμφοτέρων των εκμεταλλεύσεων της εταιρείας συγκεντρώνουν την προτίμηση πελατών με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης και κατά συνέπεια της παραγωγής.

// Εργοστάσιο της ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ

// Λατομείο ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

Η "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ" συνέχισε και το 2011 τις διερευνητικές επαφές και διαπραγματεύσεις με συγκεκριμένους οίκους του εξωτερικού για περαιτέρω εξαγορές/συμμετοχές για νέα ώθηση στην διάθεση και παραγωγή μαγνησιακών προϊόντων.

Πολύ ικανοποιητικά κινήθηκαν, κατά το 2011, τα οικονομικά μεγέθη των θυγατρικών -- συμμετοχών που διατηρεί η εταιρία στο εξωτερικό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και η Ισπανική Magnesitas Navarras S.A και η Ολλανδική Van Mannekus & Co B.V. παρουσίασαν αυξημένες πωλήσεις σε σχέση με το 2010 (περίπου 90 εκ€ συνολικά). Επίσης προέκυψαν σημαντικές συνέργειες, μεταξύ των εταιρειών του ομίλου τόσο σε εμπορικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο έρευνας και ανάπτυξης, με έμφαση κυρίως στους τομείς των πυρίμαχων μαζών αλλά και των ειδικών ποιοτήτων καυστικής μαγνησίας υψηλής ενεργότητας και καθαρότητας για εφαρμογές υψηλών απαιτήσεων (π.χ. παραγωγή ειδικών μαγνησιακών ενώσεων, καταλύτες, πολυμερή).

Τέλος συνεχίσθηκε η αναπτυξιακή πορεία της θυγατρικής εταιρίας στην Τουρκία, Akdeniz Mineral Kaynaklari A.S, που δραστηριοποιείται στη εξόρυξη, τον εμπλουτισμό και την φρύξη μαγνησίτη για την παραγωγή και προώθηση καυστικής μαγνησίας.

Η εταιρεία με την προσθήκη ενός νέου περιστροφικού κλιβάνου διπλασίασε την καμινευτική της δυναμικότητα.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΙΤΑΝ

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ είναι ένας ανεξάρτητος παραγωγός τσιμέντου και άλλων δομικών υλικών με πάνω από 100 χρόνια βιομηχανικής εμπειρίας. Έχοντας έδρα την Ελλάδα διαθέτει 14 εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου σε 9 χώρες και συγκεκριμένα στην Ελλάδα, την Αίγυπτο, της ΗΠΑ, την ΠΓΔΜ, τη Βουλγαρία, τη Σερβία, την Αλβανία, το Κόσσοβο και την Τουρκία.

Η επέκταση στο Κόσσοβο είναι η πλέον πρόσφατη που πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Εντός του 2010 λειτούργησε νέα γραμμή παραγωγής τσιμέντου στην Αλβανία, κοντά στα Τίρανα. Οι ανάγκες σε πρώτες ύλες καλύφθηκαν από λατομεία που αναπτύχθηκαν σε κοντινές αποστάσεις από το εργοστάσιο.

Επίσης το 2010 λειτούργησε η νέα γραμμή παραγωγής τσιμέντου στο εργοστάσιο Beni Suef της Αιγύπτου (νότια Καΐρου).

Το εργοστάσιο του Κόσσοβου ενσωματώθηκε πλήρως στις παραγωγικές δραστηριότητες του Ομίλου ενώ το 2011 ήταν η δεύτερη συνεχή χρονιά επιτυχούς λειτουργίας του νέου εργοστασίου στην Αλβανία και της νέας γραμμής παραγωγής στο εργοστάσιο της Αιγύπτου. Με τη λειτουργία αυτών των πρόσθετων μονάδων ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ αύξησε τις ετήσιες παραγωγικές του δυνατότητες σε τσιμέντο κατά 3,5 εκατ. τον.

Εντός του 2011 συνεχίστηκε η διαδικασία (έρευνα, σχεδιασμός, περιβαλλοντική αδειοδότηση) για την επέκταση των λατομείων της κυρίας τροφοδοσίας σε 4 ύλες των εργοστασίων του Ομίλου σε Σερβία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, και Κόσσοβο. Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε και η προσπάθεια για την αδειοδότηση και ανάπτυξη νέων λατομείων αδρανών υλικών σε χώρες της βαλκανικής.

Παράλληλα και μέσω της θυγατρικής Separation Technologies LLC (ST), ο Όμιλος έχει επεκταθεί και στον τομέα ηλεκτροστατικού διαχωρισμού ιπτάμενης τέφρας και ορυκτών (Calcite, Talc, Magnesite, Potash κ.λ.π.) στις ΗΠΑ, στον Καναδά, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Πολωνία. Η τεχνολογία της ST αποτελεί κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία, φιλική προς το περιβάλλον, καθώς δεν απαιτεί χημικά πρόσθετα και δε συμβάλλει στην παραγωγή ρύπων.

// Εργοστάσιο ΤΙΤΑΝ Πάτρας

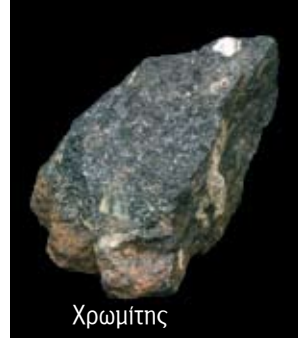
Άστριος

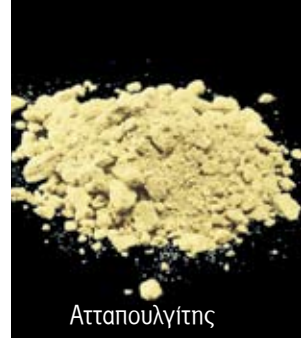
Γαληνίτης

Ανθρακικό ασβέστιο

Χρωμίτης

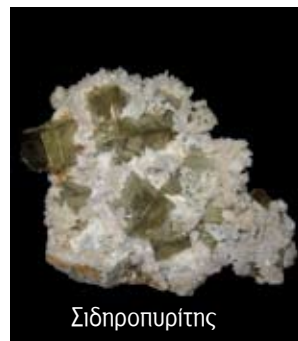

Ατταπουλίτης

Βωξίτης

Τα ορυκτά της Ελλάδας

Σιδηροπυρίτης

Καολίνης

Κίσπηρις

Λιγνίτης

Λευκόλιθος

Πυρολουσίτης

Μάρμαρο

Θειάφι

Μπεντονίτης

Νικελιούχα Σιδηρομεταλλεύματα

Ολιβίνης

Περλίτης

Χουντίτης

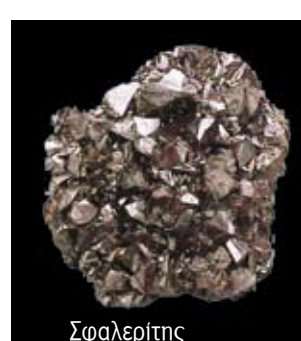
Τάλκης

Φθορίτης

Χαλαζίας

Σφαλερίτης

Χρυσός

Ασβεστόλιθος

Χαλκοπυρίτης

Ποζολάνη

Γύψος

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

Το 2011 οι εξαγωγές του κλάδου είχαν καλά αποτελέσματα. Πρέπει όμως να τονιστεί ότι υπάρχει μία σχετική συγκράτηση στις διεθνείς αγορές επηρεάζοντας και τη ζήτηση πρώτων υλών και τις τιμές. Αυτό αποτυπώνεται ιδιαίτερα στο τελευταίο τρίμηνο του έτους όπου παρατηρήθηκε αισθητή κάμψη σε πολλά προϊόντα σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο. Κύριες αιτίες αυτής της κατάστασης είναι η διαφαινόμενη ύφεση στην Ε.Ε., η οικονομική και δημοσιονομική κρίση που πλήττει μεγάλα βιομηχανικά κράτη όπως π.χ. η Ιταλία, τα μη εμφανή στοιχεία ανάκαμψης της οικονομίας των ΗΠΑ και η αποθέρμανση της οικονομίας της Κίνας.

Σε αντίθεση με την ικανοποιητική, παρά τους κλυδωνισμούς, εικόνα των εξαγωγών, τα προϊόντα του κλάδου που απευθύνονται στην εσωτερική αγορά, ιδιαίτερα δε τα δομικά υλικά, βρίσκονται από πλευράς ζήτησης σε ιστορικά χαμηλά, φέρνοντας τις εταιρείες σε δεινή θέση, λόγω της εμβάθυνσης της εσωτερικής οικονομικής κρίσης. Επίσης οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου ακόμη και για τα εξαγωγίμα προϊόντα που είχαν ικανοποιητική ζήτηση αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα προερχόμενα από τις αδυναμίες του ελληνικού τραπεζιτικού συστήματος όπου λόγω της μεγάλης εθνικής οικονομικής κρίσης οι απαιτούμενες για τις εξαγωγές τραπεζικές εγγυήσεις δεν είχαν ιδιαίτερα ευμενή απήχηση στη διεθνή αγορά.

ΑΛΟΥΜΙΝΑ - ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ - ΒΩΞΙΤΗΣ

Το 2011 η παραγωγή ένυδρης αλουμίνας έφτασε τους 809.000 τον., ξεπερνώντας οποιοδήποτε προηγούμενο στην ιστορία του εργοστασίου. Αυτό οφείλεται, παρά την σχετική συγκράτηση της διεθνούς αγοράς, σε καλύτερη διαχείριση των πωλήσεων.

Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής αυτής καλύφθηκε από ελληνικό βωξίτη ως πρώτη ύλη ενώ πλέον των 250.000 τον. παρήχθησαν από εισαγόμενο βωξίτη.

Το πρωτόχυτο αλουμίνιο εμφάνισε και αυτό σημαντική αύξηση έναντι του 2010 φτάνοντας τους 165.000 τον. λόγω αυξημένης ζήτησης στο εξωτερικό, ιδιαίτερα στο εννιάμηνο του 2011. Στο εσωτερικό η κατανάλωση μετάλλου μειώθηκε αισθητά λόγω της οικονομικής κρίσης που μαστίζει τη χώρα,

Στον τομέα του βωξίτη δραστηριοποιούνται οι εταιρείες S&B Βιομηχανικά Ορυκτά, ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟ ΑΜΕ και ΕΛΜΙΝ ΑΕ. Η συνολική παραγωγή του 2011 αυξήθηκε κατά 18% έναντι του

2010, φτάνοντας τους 2.300.000 τον. Αυτό οφείλεται στη μεγαλύτερη ανάπτυξη δραστηριοτήτων μετά από την απεμπλοκή πολλών νέων έργων από διάφορες αγκυλώσεις αδειοδότησης και στη σχετική αύξηση ζήτησης στη παγκόσμια αγορά, ιδιαίτερα στον τομέα των αλουμινούχων τσιμεντών.

Εκτός από την παραγωγή αλουμίνας ο ελληνικός βωξίτης απορροφήθηκε από τη διεθνή τσιμεντοβιομηχανία, τη χαλυβουργία, την παραγωγή πετροβάμβακα και λειαντικών.

Η εταιρεία S&B Βιομηχανικά Ορυκτά έχει τη δεσπόζουσα θέση στην παραγωγή του ορυκτού φθάνοντας τους 1.300.000 τον το 2011, ενώ η εταιρεία ΕΛΜΙΝ Α.Ε. διατηρεί την πρώτη θέση στις εξαγωγές.

ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ - ΤΑΛΚΗΣ - ΔΟΛΟΜΙΤΗΣ

Στον τομέα αυτό δραστηριοποιείται η εταιρεία μέλος του ΣΜΕ ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ αξιοποιώντας και καθετοποιώντας παραπροϊόντα της εκμετάλλευσης μαρμάρου τα οποία αποτελού-

νται κατά 96% από ανθρακικό ασβέστιο.

Τα παραπροϊόντα (λατύπες) οδηγούνται σε σπαστροτριβεία από τα οποία παράγεται μαρμαρόσκονη με κοκκομετρία 0-2 mm η οποία χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στην κατασκευή κονιαμάτων.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται από το 1999 στην βιομηχανία ετοιμών κονιαμάτων με την εμπορική ονομασία marmoline και alfamix, παράγοντας πλήθος προϊόντων όπως αδιάβροχοι σοβάδες, σοβάδες μίας στρώσης, παραδοσιακοί και επισκευαστικοί σοβάδες, στόκοι και στεγανωτικά υλικά.

Επίσης στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στο Διόνυσο λειτουργεί και μονάδα παραγωγής πληρωτικών υλικών (filler) εκμεταλλευόμενη τα υψηλής λευκότητας παραπροϊόντα της εξόρυξης μαρμάρου για την παραγωγή κρυσταλλικού ανθρακικού ασβεστίου 10, 20, 40, 60, 80 και 120 μm. Τα προϊόντα χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία χρωμάτων, πλαστικών, καλωδίων, ασφαλικών και ζωοτροφών.

Εκτός ΣΜΕ στο αντικείμενο αυτό δραστηριοποιούνται και άλλες εταιρείες όπως ΠΕΡΡΑΚΗΣ - ΤΖΙΩΝΑΣ, ΖΑΦΡΑΝΑΣ

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

και η IONIAN KALK η οποία παράγει προϊόντα ανθρακικού ασβεστίου προηγμένης τεχνολογίας όπως λεπτόκοκκα υδρόφιλα και υδρόφοβα προϊόντα από κρυσταλλικό και μικροκρυσταλλικό ανθρακικό ασβέστιο και νανοπροϊόντα πολύ μικρής διαμέτρου.

Συνολικά η εθνική παραγωγή προϊόντων ανθρακικού ασβεστίου το 2011 εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 400.000 τον. με αισθητή μείωση έναντι των προηγούμενων ετών λόγω της εσωτερικής οικονομικής κρίσης που πλήττει ιδιαίτερα τον κατασκευαστικό τομέα.

ΑΣΒΕΣΤΟΛΙΘΙΚΑ ΑΔΡΑΝΗ

Οι εταιρείες INTERMPETON ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε. και τα λατομεία τροφοδοσίας των εργοστασίων του ομίλου TITAN, ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΧΑΛΥΨ του ομίλου ITALCEMENTI, LAFARGE BETON, ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ. Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ και η Β. ΤΣΟΚΑΝΗ ΑΕ παράγουν ασβεστολιθικά προϊόντα είτε ως πρώτη ύλη για την παραγωγή τσιμεντών, είτε ως δομικά υλικά.

Η συνολική παραγωγή σε εθνικό επίπεδο εκτιμάται ότι ανήλθε σε 38.εκ τον. αγγίζοντας ιστορικά χαμηλά λόγω της μεγάλης οικονομικής κρίσης της χώρας που έχει φέρει σε δεινή θέση τον κατασκευαστικό τομέα. Δυστυχώς το 2012 προμηνύεται ακόμη χειρότερο, βγάζοντας εκτός ουσιαστικής λειτουργίας πολλές εταιρείες του κλάδου.

ΑΣΤΡΙΟΙ

Η εταιρεία ΜΕ.ΒΙ.ΟΡ. Α.Ε. είναι ο μοναδικός φορέας εκμετάλλευσης κοιτασμάτων αστρίων και χαλαζίων σήμερα στον Ελλαδικό χώρο. Από τα μέσα του 2006 το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της εταιρείας ανήκει στην Ολλανδική εταιρεία Mineral Plus, θυγατρική του ομίλου SIBELCO.

Όσον αφορά τους αστρίους, στο εργοστάσιο επεξεργασίας της εταιρείας παράγονται δύο ποιότητες: η ποιότητα Α με υψηλή περιεκτικότητα νατρίου και

χαμηλή περιεκτικότητα σιδήρου και η ποιότητα Β, η οποία σε σχέση με την Α έχει χαμηλότερη περιεκτικότητα νατρίου και υψηλότερη περιεκτικότητα σιδήρου.

Η παραγωγή συνεχίζει να καλύπτει τις ανάγκες της εγχώριας βιομηχανίας ειδών υγιεινής και του συνόλου σχεδόν της υαλουργίας, ενώ οι εξαγωγές κατευθύνονται κυρίως προς την Γερμανία. Το 2011 παρήχθησαν και διατέθηκαν συνολικά 10.250 τον. αστρίων, εκ των οποίων 7.350 τον. ποιότητα Α και 2.900 τον. ποιότητα Β. Οι εξαγωγές κυμάνθηκαν στους 1.550 τον. συνολικά.

Η μεγάλη εμφανιζόμενη πτώση στην παραγωγή οφείλεται ιδιαίτερα στην κρίση που μαστίζει τα τελευταία χρόνια την εγχώρια κεραμική βιομηχανία.

Η εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στην παραγωγή αστριάων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (πούδρας), συνεχίζοντας παράλληλα την έρευνα και αξιολόγηση νέων μεταλλευτικών περιοχών.

Στα τέλη του 2011, ξεκίνησε η εκμετάλλευση ενός νέου αστριάου κοιτάσματος στην προέκταση του παλαιού μεταλλείου με πολύ ελπιδοφόρες ενδείξεις.

ΑΤΤΑΠΟΥΛΓΙΤΗΣ

Κατά το έτος 2011, παρά την διεθνή και εγχώρια οικονομική κρίση, η ΓΕΩΕΛΛΑΣ Α.Μ.Μ.Α.Ε διατήρησε την ανοδική της πορεία, με την μεταφερόμενη από τα λατομεία προς το εργοστάσιο επεξεργασίας ποσότητα πρώτης ύλης να αυξάνεται εκ νέου κατά 10% σε σχέση με το έτος 2010 και να ανέρχεται σε περίπου 34.000 τον.

Κατά τη διάρκεια του έτους δόθηκε μεγάλη έμφαση και επενδύθηκαν πόροι στην έρευνα και ανάπτυξη, τόσο στον τομέα των κοιτασμάτων και λατομείων με πλήρη χαρακτηρισμό και χαρτογράφησή τους, όσο και στον τομέα της ανάπτυξης νέων, καινοτόμων προϊόντων και τεχνολογιών.

Για το έτος 2012, διαγράφονται αρκετά αισιόδοξες προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη των πωλήσεων και διεύρυνση της εταιρείας σε νέες αγορές, μέσω και

της ανάπτυξης καινούριων προϊόντων και δικτύων.

Τα κοιτάσματα ατταπουλγίτη και σαπωνίτη της ΓΕΩΕΛΛΑΣ είναι υψηλής ποιότητας, τα μοναδικά στην Ευρώπη και από τα μεγαλύτερα παγκοσμίως. Τα προϊόντα της εταιρείας προορίζονται κυρίως για χρήσεις που εκμεταλλεύονται τις απορροφητικές και θιξοτροπικές τους ιδιότητες. Το μεγαλύτερο τμήμα της παραγωγής προορίζεται για εξαγωγή, ενώ αξιόλογες είναι και οι ποσότητες που διατίθενται στην εγχώρια αγορά.

Ήδη τα επεξεργασμένα στη σύγχρονη μονάδα προϊόντα ατταπουλγίτη καλύπτουν ανάγκες της χημικής, κατασκευαστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας ζωοτροφών, ως συνεκτικό υλικό για χρήση σε μοριακά φίλτρα, βοηθητικό ροής/anti-caking agents και άλλες εφαρμογές. Επίσης επεξεργασμένα προϊόντα ατταπουλγίτη χρησιμοποιούνται ως αποχρωστικές γαίες σπορελαίων και λιπαντικών, καλύπτοντας ανάγκες ραφίναριών και διυλιστηρίων. Άλλες χρήσεις απορροφητικών προϊόντων ατταπουλγίτη της ΓΕΩΕΛΛΑΣ είναι ως φορείς αγροχημικών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ως βιομηχανικά απορροφητικά, άμμοι υγιεινής και άλλα.

ΓΥΨΟΣ

Η συνολική παραγωγή του κλάδου το 2011, παρά τη μεγάλη κρίση που πλήττει την οικοδομική δραστηριότητα, έφτασε σε ικανοποιητικά επίπεδα πλησιάζοντας τους 590.000 τον. Η παραγωγή αυτή κάλυψε κύρια τις ανάγκες της εγχώριας τσιμεντοβιομηχανίας και των μονάδων παραγωγής γυψοσανίδας και γυψοκονιαμάτων.

Πρέπει να τονιστεί ότι η αύξηση παραγωγής έναντι του 2010 οφείλεται στην αύξηση των εξαγωγών που πραγματοποιήθηκαν. Η εκτίμηση είναι ότι και το 2012 οι εξαγωγές του υλικού θα έχουν καλή πορεία.

Τα βασικά κέντρα παραγωγής της γύψου παραμένουν στην Κρήτη (νομό Λασιθίου, περιοχή Στειάς), στην Αμφιλοχία και το Αιτωλικό.

Οι εταιρείες μέλη του ΣΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό είναι η ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε. του ομίλου ΤΙΤΑΝ και η ΛΑΒΑ Μ.Λ. Α.Ε. του ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ στο Αλτσί της Σπείας.

ΚΙΣΣΗΡΙΣ

Η ελαφρόπετρα στην Ελλάδα παράγεται εξ ολοκλήρου στο ορυχείο της νησίδας Γυαλί. Εκεί δραστηριοποιείται η ΛΑΒΑ Μεταλλευτική & Λατομική, η οποία παραμένει επί σειρά ετών η πρώτη εξαγωγική εταιρία ελαφρόπετρας παγκοσμίως.

Η ελαφρόπετρα είναι χημικά αδρανές πορώδες φηαιστειογενές ορυκτό, το οποίο χρησιμοποιείται στις κατασκευές (παραγωγή ελαφροβαρών δομικών στοιχείων, ελαφροσκυροδέματος), σε γεωτεχνικά έργα (εξυγιάνση χαλαρών εδαφών, κατασκευή λιμένων κ.α.), στις καλλιέργειες (υπόστρωμα υδροπονικών καλλιεργειών, βελτιωτικό εδαφών, κ.α) και σε αρκετές βιομηχανικές εφαρμογές. Η εταιρία ανέπτυξε το 2011 σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ερευνητικά έργα που αφορούν τη χρήση του υλικού σε υδροπονικές καλλιέργειες και ως συστατικό υποστρωμάτων για φυτεμένα δώματα.

Η παραγωγή ελαφρόπετρας κατά το 2011 έφτασε τους 468.960 τόνους παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 2010. Ωστόσο εξακολουθεί να παραμένει σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με προηγούμενα έτη εξαιτίας της συνεχιζόμενης κάμψης της εγχώριας οικοδομικής δραστηριότητας και της επιβράδυνσης της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε δημόσια έργα υποδομής.

Στις αγορές του εξωτερικού καταγράφονται ιδιαίτερα αισιόδοξες προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη των πωλήσεων στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης ενώ η σημαντική αγορά των ΗΠΑ παρουσιάζει σταδιακή ανάκαμψη.

ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΣ - ΜΑΓΝΗΣΙΑ - ΠΥΡΙΜΑΧΕΣ ΜΑΖΕΣ

Στον τομέα του λευκολίθου και των μαγνησιακών προϊόντων δραστηριοποιούνται οι εταιρείες ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ και ΒΙΟΜΑΓΝ (η οποία προσπαθεί να επαναδραστηριοποιήσει την παραγωγή μαγνησιακών προϊόντων στην περιοχή της Β. Ευβοίας, ως διάδοχο σχήμα της FIMISCO και της παλιάς ΒΙΟΜΑΓΝ που λειτούργησε από το 1996 έως το 2000).

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ είναι η μοναδική παραγωγός μαγνησίας στην Ελλάδα η οποία αποτελεί την μεγαλύτερη εξαγωγική επιχείρηση λευκολίθου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την μεγαλύτερη σε πωλήσεις καυστικής μαγνησίας παγκοσμίως. Η εταιρεία έχει ετήσια παραγωγή της τάξεως των 400-450.000 τόνων λευκολίθου και 180-200.000 τόνων τελικών προϊόντων (καυστική & δίπυρη μαγνησία, πυρίμαχες μάζες) Η "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ" αποτελεί μια αμιγώς εξαγωγική επιχείρηση πραγματοποιώντας πωλήσεις στις αγορές και των πέντε ηπείρων με ένα ποσοστό εξαγωγών επί των συνολικών πωλήσεων της τάξεως του 93%.

Παρά την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, ιδιαίτερα κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2011, αλλά και τον έντονο ανταγωνισμό που παρουσιάζεται στον κλάδο, η "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ", κατάφερε να διευρύνει τόσο τις πωλήσεις της όσο και την κερδοφορία της.

Κατά το α' εξάμηνο του έτους η διεθνής αγορά μαγνησίας χαρακτηρίστηκε από σταθερή ζήτηση και τιμές ενώ κατά το β' εξάμηνο -ιδιαίτερα το τελευταίο τρίμηνο του έτους - από ελαφρώς μειωμένη ζήτηση με σημαντική συμπίεση των διεθνών τιμών. Την μεγαλύτερη μείωση παρουσίασαν οι τιμές σε διάφορες commodity αγορές, όπως αυτή των αγροτροφών και λιπασμάτων.

Κατά το 2011 "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ" έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην μείωση του κόστους παραγωγής, με την προσπάθεια να επικεντρώνεται σε τέσσερις βασικούς τομείς, στην πλήρη

αξιοποίηση των πρόσφατων παραγωγικών επενδύσεων (νέα γραμμή παραγωγής για την εκμετάλλευση των λεπτόκοκκων κλασμάτων που μέχρι πρόσφατα δεν ήταν τεχνολογικά δυνατή), στις νέες διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, στην μείωση της ειδικής κατανάλωσης καυσίμου και στον εξορθολογισμό του μεταφορικού έργου εντός του μεταλλείου. Παράλληλα η εταιρία συνέχισε να επενδύει στην ποιότητα και στην γενικότερη έννοια της "ολικής εξυπηρέτησης" προς τους πελάτες, στην ανάπτυξη νέων προϊόντων αλλά και στην συνεχή βελτίωση των υφισταμένων, στην προστασία του περιβάλλοντος, στον ανθρώπινο παράγοντα και στη συνεχή επέκταση των παραγωγικών και εμπορικών της δραστηριοτήτων στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Η εγχώρια παραγωγή λευκολίθου της ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ το 2011 πλησίασε τους 400.000 τον. Ο συνολικός όγκος και η αξία των πωλήσεων της εμφάνισαν άνοδο της τάξεως του 9% και 16% αντίστοιχα.

Η νέα εταιρία ΒΙΟΜΑΓΝ η οποία ανήκει πλέον στον Όμιλο Επιχειρήσεων ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ διαθέτει 14 κοιτάσματα λευκολίθου στη Β. Ευβοία με βέβαια αποθέματα υψηλής ποιότητας που ανέρχονται τους 15 εκ. τον. και στη Χαλκιδική 4 κοιτάσματα με βέβαια αποθέματα της τάξεως των 450.000 τον. Και στις δύο περιοχές έχει μεγάλες εκτάσεις που χρήζουν περαιτέρω έρευνας.

Έχουν ήδη υποβληθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ και της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και έχουν εγκριθεί Μ.Π.Ε. και τεχνικές μελέτες για έρευνα και υπόγεια εκμετάλλευση μαγνησίτη. Το 2011 πραγματοποιήθηκαν 43 ερευνητικές γεωτρήσεις για διερεύνηση επέκτασης υπαρχόντων κοιτασμάτων και αναζήτηση νέων. Η έρευνα θα συνεχιστεί και το 2012.

Έχει αποφασισθεί η επισκευή της εγκατάστασης εμπλουτισμού Γερορέματος και η επαναλειτουργία της υπόγειας εκμετάλλευσης Πλακαριάς - Μουρτίσας μέσα στο 2012 καθώς και της σκάλας φόρτωσης Δαφνοποτάμου.

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

Μέσα στο 2012 αναμένεται και η αδειοδότηση της υπόγειας εκμετάλλευσης Γερορέματος και η κατάθεση 2 ακόμα μελετών ΜΠΕ για υπόγεια εκμετάλλευση στην περιοχή Κακάβου.

Η εταιρεία η οποία τελεί υπό νέα μετοχική σύνθεση και νέα Διοίκηση, εκτιμώντας την συμβολή της Ελληνικής μεταλλείας στην Εθνική Οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη, προγραμματίζει την αξιοποίηση όλων των περιοχών στις οποίες έχει μεταλλευτικά δικαιώματα και υπάρχουν σημαντικά κοιτάσματα λευκολίθου. Επίσης σκοπεύει να επεκταθεί στη παραγωγή καυστικής και διπύρου μαγνησίας παράλληλα με την επαναλειτουργία υποστηρικτικών έργων όπως οι λιμενικές εγκαταστάσεις φόρτωσης στο Δαφνόποταμο Κυμασίου (φόρτωσης- εκφόρτωσης μεταλλευμάτων και καυσίμων) και τη δημιουργία νέων αποθηκευτικών χώρων, δεξαμενών καυσίμων και όλων των συναφών εγκαταστάσεων υποστήριξης της παραγωγής και της διακίνησης των προϊόντων.

ΛΙΓΝΙΤΗΣ

Σε ό,τι αφορά τη Γενική Διεύθυνση Ορυχείων της ΔΕΗ Α.Ε., η οποία μετέχει στο ΣΜΕ, η παραγωγή λιγνίτη το 2011 αυξήθηκε σε σχέση με αυτήν του 2010 κατά 6%. Συγκεκριμένα, στο Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας, στο οποίο ανήκουν τα Ορυχεία Μαυροπηγής (Κύριο Πεδίο), Νοτίου Πεδίου (Νότιο Πεδίο), Νοτιοδυτικού Πεδίου-Υψηλάντη (Πεδίο Καρδιάς) και Αμυνταίου (Πεδίο Αμυνταίου) εξορύχθηκαν 47,4 εκ. τόνοι λιγνίτη έναντι των 43,2 εκ. τόνων του 2010, ενώ στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης, στο οποίο ανήκει το συγκρότημα Ορυχείων Μεγαλόπολης παράχθηκαν 9,4 εκ. τόνοι λιγνίτη έναντι των 10,4 εκ. τόνων του 2009.

Επίσης από το ορυχείο των Αχλάδων και της ΛΑΡΚΟ στα Σέρβια Κοζάνης παρήχθησαν 1,6 εκ. τον. που διατέθηκαν στις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής της Δ. Μακεδονίας.

Η ΔΕΗ Α.Ε. συνεχίζει να διατηρεί τις υψηλές θέσεις που κατέχει τα τελευταία

χρόνια μεταξύ των λιγνιτοπαραγωγών χωρών (2η θέση στην Ε.Ε. και 6η παγκόσμια).

Το 2011, η συμμετοχή του λιγνίτη στο ενεργειακό μίγμα καυσίμου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα της χώρας, ήταν 55%, ενώ η αντίστοιχη συμμετοχή στο σύνολο της Επικράτειας (συμπεριλαμβανομένων και των νησιών) ήταν 49,5 %.

Στα αμέσως επόμενα χρόνια, λόγω της ανάπτυξης του Νοτιοδυτικού Πεδίου, πρόκειται να υλοποιηθούν από τη ΔΕΗ Α.Ε. μια σειρά από έργα, τα οποία σχετίζονται με την αντικατάσταση έργων υποδομής που θίγονται από την ανάπτυξη του ως άνω ορυχείου. Τα έργα αυτά είναι αντικατάσταση τμήματος της Εθνικής Οδού Πτολεμαΐδας - Κοζάνης, αντικατάσταση τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής από τον κόμβο Μαυροδενδρίου μέχρι την Πτολεμαΐδα, μετατόπιση τμήματος της κοίτης της τεχνητής αποστραγγιστικής τάφρου Σουλίου και αντικατάσταση του αγωγού τροφοδοσίας νερού των ΑΗΣ Πτολεμαΐδας και Αμυνταίου.

Για τα έργα αυτά έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές οριστικές μελέτες και βρίσκονται σε φάση αδειοδότησης.

ΜΑΡΜΑΡΑ

Παρά τη μεγάλη οικονομική κρίση στο εσωτερικό και την συντηρητική δραστηριότητα του οικοδομικού τομέα διεθνώς, το ελληνικό μάρμαρο δίνοντας βάρος στις εξαγωγές, κατόρθωσε όχι μόνο να εξισορροπήσει την πολύ μικρή ζήτηση τη ελληνικής αγοράς αλλά και να αυξήσει την παραγωγή του έναντι του 2010 κατά 10% φτάνοντας τους 1.100.000 τον. μαρμαρικών προϊόντων εξόρυξης.

Οι συνολικές εξαγωγές του κλάδου το 2011 σημείωσαν σημαντικές αυξήσεις κατά 10,2% σε ποσότητα και κατά 31,7% σε αξία σε σύγκριση με το 2010, ξεπερνώντας τα φράγμα των 200 εκ. ευρώ. Ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις εξαγωγές στην Κίνα (πρώτη χώρα σε απορρόφηση ελληνικών ογκομαρμάρων) σημειώθηκε αύξηση κατά 66,2%. Αντίθετα οι εξαγωγές

προς την Ε.Ε. μειώθηκαν κατά 11% έναντι του 2010.

Οι προοπτικές για τις ελληνικές εξαγωγές μαρμάρου θα μπορούσαν να είναι καλύτερες εάν η πολιτεία εκσυγχρόνιζε το θεσμικό πλαίσιο για τα λατομεία μαρμάρου και εξειδίκευε αναπτυξιακές πολιτικές σχετικά με αυτό (τα στατιστικά στοιχεία είναι από την ιστοσελίδα marmaronet.com).

Ο ΣΜΕ έχει ως μέλη τις εταιρείες Α.Ε.Β.Ε. ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ η οποία δραστηριοποιείται εντός της μαρμαροφόρου ζώνης Πεντελικού όρους, στα νησιά του Αιγαίου, στη Β. Ελλάδα (Βάλακας Δράμας) και στο εξωτερικό και ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ που δραστηριοποιείται στις μαρμαροφόρες περιοχές της Δράμας και της Καβάλας όπως και στο εξωτερικό.

Η εταιρεία Α.Ε.Β.Ε. ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ εξορύσσει το διεθνούς φήμης μάρμαρο Διονύσου στο λατομείο της όπου βρίσκεται στο Διόνυσο Αττικής όπου εκεί από το 1990 εφαρμόζει και υπόγεια εξόρυξη μαρμάρου. Τα τελευταία χρόνια έχει ενισχύει τις εξαγωγές της προς την Κίνα.

Η εταιρεία ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α.Ε. ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ το 2011 είχε το 90% των πωληθέντων προϊόντων της από εξαγωγές με κυριότερους προορισμούς την Κίνα, Σιγκαπούρη, Χόνγκ Κονγκ, Βραζιλία και Αραβικές χώρες. Η εταιρεία το τελευταίο διάστημα έχει δώσει ιδιαίτερο βάρος στην έρευνα νέων κοιτασμάτων, στην εκμετάλλευση παραπροϊόντων και στείρων, στην εκμετάλλευση αποβλήτων κατεργασίας, στην ανάπτυξη νέων αγορών σε υπο ανάπτυξη χώρες, και στην εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού.

ΜΙΚΤΑ ΘΕΙΟΥΧΑ

Η παραγωγή μικτών θειούχων από το μεταλλείο των Μαύρων Πετρών ανήλθε το 2011 σε 222.000 υγρούς τόνους μεταλλεύματος έναντι 236.000 το 2010. Από την παραπάνω παραγωγή πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις 42.000 τον. συμπυκνώματος ψευδαργύρου (έναντι 41.000

το 2010) και 16.000 τον. συμπυκνώματος μολύβδου (έναντι 17.000 τόνους το 2010). Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας για το 2011 ανήλθε σε €38 εκ. και κινήθηκε σε ίδια επίπεδα με το 2010.

Πιστή στη βασική της αρχή, ότι «π περιβαλλοντικά βέλτιστη λύση είναι και οικονομικά και τεχνικά η βέλτιστη», η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ υλοποίησε μία σειρά έργων αναβάθμισης του περιβαλλοντικού υπόβαθρου της ευρύτερης περιοχής όπου δραστηριοποιείται.

Σ' αυτά ανήκει και η διευθέτηση των ρεμάτων Γιάνναβος και Βαθύλακας συνολικού κόστους 2,6 εκ. ευρώ, καθώς και η αποκατάσταση του παλιού και ξοφλημένου μεταλλείου του Μαντέμ Λάκκου. Από τις αρχές του 2006 μέχρι το τέλος του 2011 «έκλεισαν» συνολικά 170.000 κυβικά μέτρα παλιών στοών. Το κόστος αυτής της παρέμβασης ανέρχεται συνολικά στα 11 εκ. ευρώ μέχρι σήμερα. Οι εργασίες κλεισίματος του μεταλλείου του Μαντέμ Λάκκου συνεχίζονται και η εταιρεία ευελπιστεί ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα το ζήτημα της όξινης απορροής στην περιοχή του Στρατωνίου θα έχει διευθετηθεί πλήρως.

Μαζί με το λειτουργικό κόστος της διαχείρισης των νερών μεταλλείου και του προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης, οι περιβαλλοντικές επενδύσεις που υλοποιήθηκαν μέχρι σήμερα ανέρχονται σε €40 εκ.

ΜΠΕΝΤΟΝΙΤΗΣ

Η συνολική ετήσια παραγωγή εξορυγμένου ορυκτού στον κλάδο του μπεντονίτη είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2010 (περί τους 1.250.000 τον.).

Η εξόρυξη πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στα ορυχεία της νήσου Μήλου (S&B Βιομηχανικά Ορυκτά) και σε μικρότερες ποσότητες στη νήσο Κίμωλο (ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ Α.Ε.). Η ελληνική παραγωγή μπεντονίτη κατατάσσεται πρώτη σε μέγεθος πανευρωπαϊκά και δεύτερη παγκόσμια.

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., ο σημαντικότερος παραγωγός ελληνικού

Μπεντονίτη, δραστηριοποιείται εξορυκτικά και σε άλλες χώρες (ΗΠΑ, Γερμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Μαρόκο και Γεωργία), και αποτελεί επίσης σήμερα την μεγαλύτερη παραγωγό μπεντονίτη στην Ευρώπη, καθώς και την μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρία μπεντονίτη στον κόσμο.

Κατά το 2011, η εξόρυξη μπεντονίτη από τα ορυχεία της στη Μήλο ξεπέρασαν τους 1 εκατ. τόνους. Οι πωλήσεις μπεντονίτη κατευθύνονται κυρίως στο εξωτερικό καλύπτοντας όλη την Ευρωπαϊκή αγορά καθώς και σημαντικές αγορές της Αμερικής (ΗΠΑ, Καναδάς). Άλλες αγορές μπεντονίτη, στις οποίες η S&B έχει σημαντική παρουσία, είναι εκείνες της Ανατολικής Μεσογείου, της Ρωσίας και φυσικά της Ελλάδας.

Στις παραπάνω αγορές, ο μπεντονίτης βρίσκει ευρεία χρήση στα κυτήρια, στα έργα πολιτικού μηχανικού, στην σφαιροποίηση σιδηρομεταλλεύματος, στις γεωτρήσεις πετρελαίου, στην παραγωγή προσροφητικών υλικών, στη βιομηχανία χάρτου και σε ειδικές εφαρμογές στη χημική βιομηχανία, τα κεραμικά και τις ζωοτροφές.

Έντονη προσπάθεια γίνεται για περαιτέρω γεωγραφική επέκταση όχι μόνο νέων προϊόντων αλλά και νέων εφαρμογών του μπεντονίτη που προσελκύουν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον στη διεθνή αγορά. Παραδείγματα τέτοιων εφαρμογών είναι ο εμπλουτισμός των εδαφών στη γεωργία, ο καθαρισμός υδάτων και η μείωση των αερίων ρύπων (π.χ. στα κυτήρια).

ΝΙΚΕΛΙΟ

Κατά το 2011 η Γ.Μ.Μ.Α.Ε. ΛΑΡΚΟ παράγαγε 18.527 τόνους Νικελίου έναντι 13.957 τόνων το 2010, σημειώνοντας αύξηση παραγωγής κατά 32,70% και σημαντική μείωση του κόστους. Η παραγωγή του 2011 αποτελεί μία από τις καλύτερες αποδόσεις στην ιστορία της Εταιρείας και καταγράφεται ως η 4η υψηλότερη από συστάσεως ΛΑΡΚΟ.

Οι εξαγωγές ανήλθαν σε 19.398 τόνους και αποτελούν νέο ετήσιο ρεκόρ πωλήσεων.

Η δραστηριότητα αυτή επετεύχθη σε συνθήκες μειωμένης ζήτησης και πτώσης των τιμών κατά 24% στη διάρκεια του έτους. Παρ' όλα αυτά η ΛΑΡΚΟ διατήρησε τη θέση της στην αγορά, έχοντας καταστεί μοναδικός προμηθευτής σιδηρονικελίου πολλών Ευρωπαϊκών βιομηχανιών. Μολονότι η κρίση χρέους στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει περιστείλει περαιτέρω τη ζήτηση, η εταιρεία προγραμμάτισε ακόμα υψηλότερη δραστηριότητα για το 2012 προκειμένου να διατηρήσει τη δεσπόζουσα θέση της στον κλάδο.

Οι αυξημένες ανάγκες της Μεταλλουργικής μονάδας σε πρώτη ύλη (ιστορικά 7η υψηλότερη τροφοδοσία μεταλλεύματος) καλύφθηκαν αποκλειστικά με μετάλλευμα που προήλθε από τα μεταλλεία Ευβοίας, Αγίου Ιωάννη και Καστοριάς, η συνολική παραγωγή νικελιούχου μεταλλεύματος ανήλθε σε 2.236.000 τόνους.

Παράλληλα η ΛΑΡΚΟ παράγαγε 350.000 τόνους λιγνίτη στο Λιγνιτωρυχείο της στα Σέρβια Κοζάνης, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου διατέθηκε στη ΔΕΗ για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατά το 2011 η ΛΑΡΚΟ πρόεβη, μετά από συστηματικές δοκιμές, στην αλλαγή του μίγματος των ορυκτών καυσίμων που χρησιμοποιεί στην μεταλλουργική διαδικασία. Αποτέλεσμα της αλλαγής αυτής ήταν η σημαντικότερη μείωση της ειδικής κατανάλωσης καυσίμων ανά τόνο επεξεργασμένου μεταλλεύματος και παράλληλα η μείωση σε χαμηλότερο επίπεδο του δείκτη εκπομπής CO₂.

ΟΛΙΒΙΝΗΣ

Ο Ολιβίνης είναι άνυδρη πυριτική ένωση Fe^{**} και Mg^{**} με πολλές βιομηχανικές εφαρμογές όπως στους κλάδους των πυριμάχων, των λειαντικών/αποξεστικών, της χαλυβουργίας, της διαχείρισης οξείων αποβλήτων κ.ά. Αποτελεί ένα από τα πλέον φιλικά υλικά προς το περιβάλλον.

Στο αντικείμενο αυτό δραστηριοποιείται η εταιρεία ΘΕΡΜΟΛΙΘ Α.Ε. το 70% της οποίας πωλήθηκε πρόσφατα στον ΑΕΙΦΟΡΟ Α.Ε. του Ομίλου Στασινόπουλου.

Η δραστηριότητα της εταιρείας

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

αναπτύσσεται στην περιοχή της Σκούμτσας Γρεβενών όπου πραγματοποιεί εξόρυξη και επεξεργασία. Το 2011 η παραγωγή έφτασε στους 32.000 τον. πρωτογενούς υλικού.

ΠΕΡΛΙΤΗΣ

Κατά το 2011 η ελληνική παραγωγή ορυκτού περλίτη κρατήθηκε στα ίδια επίπεδα με το 2010 (περί τους 720.000 τον.). Η παραγωγή κατεργασμένου αδιόγκωτου περλίτη (μοναδική παραγωγός εταιρεία η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά) ανήλθε τους 420.000 τον, αυξημένη κατά 5% σε σχέση με το 2010 παρά τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που πλήττει κύρια την οικονομική δραστηριότητα σε χώρες κλειδιά όπως οι ΗΠΑ, η Ισπανία και οι υπόλοιπες χώρες της Ν. Ευρώπης.

Η ελληνική παραγωγή περλίτη κατατάσσεται πρώτη παγκόσμια. Η κατανομή των πωλήσεων ανά τομέα τελικών χρήσεων διαμορφώθηκε ως εξής: το 64% κατευθύνθηκε στις οικοδομικές εφαρμογές, το 26% στις γεωργικές χρήσεις και το υπόλοιπο σε άλλες εφαρμογές όπως κρουγενικές μονώσεις, χυτήρια και ως διηθητικά μέσα.

Στον τομέα αυτόν δραστηριοποιείται η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. η οποία αποτελεί τον μεγαλύτερο προμηθευτή αδιόγκωτου διαβαθμισμένου περλίτη παγκόσμια, με κέντρο παραγωγής τη Μήλο και η ΠΕΡΛΙΤΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. που δραστηριοποιείται στη νησίδα Γυαλί πλησίον της Νισσύρου.

ΠΟΖΟΛΑΝΗ

Συνεχίζεται η πτώση ζήτησης του υλικού λόγω της τεράστιας μείωσης της οικοδομικής δραστηριότητας. Η παραγωγή το 2011 έφτασε τους 300.000 τον. η χαμηλότερη της τελευταίας δεκαετίας.

Τα ενεργά ορυχεία ποζολάνης βρίσκονται στη Μήλο, την Κίμωλο και στην ευρύτερη περιοχή των Δήμων Μεναιδός και Αριδαίας της Περιφερειακής Ενότητας της Πέλλας.

Στον κλάδο αυτό δραστηριοποιούνται οι εταιρείες ΛΑΒΑ Μ.Λ. Α.Ε., ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΝΟΥ, ΚΥΒΟΣ Α.Ε. και ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΖΟΛΑΝΕΣ Α.Ε.

ΧΑΛАЗΙΑΣ

Τα υπό εκμετάλλευση κοιτάσματα βρίσκονται στους Νομούς Θεσσαλονίκης, Κιλκίς και Χαλκιδικής.

Η πτώση των πωλήσεων στην Ελληνική αγορά είναι μεγάλη, λόγω της γενικής οικονομικής κρίσης και της τεράστιας κάμψης των οικονομικών δραστηριοτήτων, όπου τα συγκεκριμένα προϊόντα κυρίως απευθύνονται.

Το 2011 παρήχθησαν και διατέθηκαν συνολικά χαλαζιακά προϊόντα 8.210 τον. όλα για εσωτερική κατανάλωση.

ΧΟΥΝΤΙΤΗΣ

Το υλικό που διατίθεται στην αγορά είναι μίγμα χουντίτη – υδρομαγνησίτου σε ποσοστό 60% και 40% αντίστοιχα, με κύριες χρήσεις ως πληρωτικό (filler) στα πολυμερή, ως επιβραδυντικό πυρός (flame retarded), ως εκτατικό (extender) του TiO_2 στις βιομηχανίες χρωμάτων και ως υλικό επικάλυψης στη χαρτοποιία.

Στην παραγωγή ορυκτού χουντίτη δραστηριοποιείται η μοναδική εταιρεία και μέλος του ΣΜΕ, ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε. θυγατρική του ομίλου Ankerpoort.

Η εταιρεία επεξεργάζεται και παράγει αργό και τελικό προϊόν το μεγαλύτερο μέρος των οποίων εξάγονται. Η εξόρυξη πρωτογενούς υλικού ανήλθε το 2011 σε 23.800 τον.

Η εταιρία ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ για το έτος 2011 και παρά την συνεχιζόμενη δυσμενή οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα παρουσιάζει μια σταθερά ανοδική τάση στις πωλήσεις επεξεργασμένου όσο και αργού υλικού σε σχέση με το προηγούμενο έτος 2010. Στις πωλήσεις αργού υλικού παρουσιάζεται μια αύξηση της τάξης του 15,65%. Ο κύκλος εργασιών της εταιρίας παρουσιάζει μια αύξηση (3,96%).

Οι εκτιμήσεις για το 2012 προβλέπουν μια σημαντική αύξηση των πωλήσεων των προϊόντων της εταιρίας στην παγκόσμια αγορά λόγω κυρίως νέων πελατών που δείχνουν εμπιστοσύνη στα

προϊόντα της εταιρίας. Ήδη ο ολλανδικός όμιλος Ankerpoort NV – μέτοχος 100% της Λευκά Ορυκτά Α.Ε. – έχει μετονομαστεί σε Minerals Plus και έχει απορροφηθεί κατά 100% από τον βελγικό όμιλο SIBELCO.

ΧΡΥΣΟΣ ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Μεταλλεία Κασσάνδρας στη Β.Α. Χαλκιδικής της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.»

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.» για την αξιοποίηση του πορφυριτικού κοιτάσματος των Σκουριών και του κοιτάσματος μικτών θειούχων της Ολυμπιάδας εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2011. Το συνολικό ύψος της επένδυσης θα ανέλθει σε 1,3 δις ευρώ.

Το κοιτάσμα χαλκού/χρυσού των Σκουριών αποτελείται από 138 εκ. τόνους μεταλλεύματος με 0,8 γρ./τον. χρυσό και 0,5% χαλκό. Η παραγωγή υπολογίζεται να αρχίσει το 2015 μετά την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων του εργοστασίου εμπλουτισμού. Παράλληλα θα ξεκινήσουν το 2012 έργα ανάπτυξης του υπόγειου μεταλλείου. Η συνολική ζωή του μεταλλείου υπολογίζεται σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα διαπιστωμένα αποθέματα σε 27 χρόνια.

Χρυσός θα εξορύσσεται και από το μεταλλείο της Ολυμπιάδας. Το κοιτάσμα μεικτών θειούχων υπολογίζεται με τα σημερινά δεδομένα ότι περιέχει 13,6 εκ. τον. μεταλλεύματος με 8,7 γρ/τον. χρυσό, 132 γρ/τον. άργυρο, 5,1% μόλυβδο και 6,7% ψευδάργυρο. Η παραγωγή θα ξεκινήσει το 2015 μετά το πέρας των εργασιών εκσυγχρονισμού του μεταλλείου. Μέχρι το 2015 θα περάσουν από τη διαδικασία εμπλουτισμού οι 2,4 εκ. τον. τεμάχων στα πλαίσια της αποκατάστασης της λίμνης τεμάτων της Ολυμπιάδας. Συνολικά θα παραχθούν 300.000 τον. συμπυκνώματος χρυσοφόρου πυρίτη με μία περιεκτικότητα χρυσού 20 γρ/τον.

Το Δεκέμβριο του 2011, η μητρική της Ελληνικός Χρυσός European Goldfields

δέχτηκε πρόταση εξαγοράς από την Καναδική μεταλλευτική εταιρεία Eldorado Gold. Η συγχώνευση των δύο εταιρειών πραγματοποιήθηκε δύο μήνες αργότερα με μία διαδικασία ανταλλαγής μετοχών, όπου οι μέτοχοι της European Goldfields πήραν για κάθε μετοχή της εταιρείας τους 0,85 μετοχές της Eldorado. Στο νέο σχήμα κατέχουν οι μέτοχοι της Eldorado το 78% των μετοχών και οι μέτοχοι της European Goldfields το 22%.

2. Επενδυτικό σχέδιο της «ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΜΒΕ» στο Πέραμα Θράκης

Η εταιρεία «Χρυσωρυχεία Θράκης ΑΜΒΕ» είναι φορέας της επένδυσης του Έργου Χρυσού Περάματος στη Θράκη με κεφάλαιο επένδυσης 150 εκατ. ευρώ, ενώ σε βάθος δεκαετίας θα επενδυθούν στην περιοχή ακόμη 190 εκατ. €. Οι άμεσες θέσεις εργασίας ανέρχονται σε 200, και η έμμεση απασχόληση θα ανέλθει σ' επιπλέον 800 θέσεις εργασίας.

Τα έσοδα από το Έργο Χρυσού Περάματος υπολογίζονται σε 660 εκατ. €. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι φόροι (40%) από την λειτουργία του Έργου υπολογίζονται σε 260 εκ.€ και αποτελούν εύλογα σημαντική συμβολή του Έργου στην εθνική οικονομία (οι υπολογισμοί έγιναν με τιμή χρυσού 1400 δολάρια ανά ουγκιά). Είναι πολύ σημαντικό επίσης να σημειωθεί ότι περίπου το 70% της επένδυσης κεφαλαίου και 100% του κόστους λειτουργίας προβλέπεται να παραμείνουν στην Ελλάδα, και ειδικότερα στην περιοχή της Θράκης, με την μορφή μισθών, υπηρεσιών, προμηθειών, έργων μηχανικού, μεταφορών, ενέργειας, κλπ.

Το Έργο Χρυσού Περάματος θα αποτελέσει μια από τις σημαντικότερες μέχρι σήμερα παραγωγικές επενδύσεις στην περιοχή της Θράκης με ιδιαίτερα θετική συνεισφορά στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής, ενώ παράλληλα θα εξασφαλίζει τα αυστηρότερα περιβαλλοντικά πρότυπα λειτουργίας και κοινωνικής υπευθυνότητας.

Μέχρι σήμερα έχουν δαπανηθεί:

40.000.000€ περίπου για την έρευνα και πιστοποίηση του κοιτάσματος, την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών για την αποτίμηση της υφιστάμενης περιβαλλοντικής κατάστασης, τον σχεδιασμό του Έργου και των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών ανάπτυξης, κατασκευής και λειτουργίας του έργου χρυσού στο Πέραμα.

Το έργο, σύμφωνα με μελέτες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου αλλά και του Δημοκρίτειου Οικονομικού Πανεπιστημίου της Θράκης, κρίθηκε ως κοινωνικά επωφελές και απολύτως θετικό για την ανάπτυξη της περιοχής και την βελτίωση της ευημερίας της τοπικής κοινωνίας, σε πλήρη συμβατότητα με το περιβάλλον. Σημειώνεται πως η τοπική κοινωνία, σε πρόσφατη έρευνα γνώμης, τάσσεται υπέρ της υλοποίησης του Έργου.

Ως προς την αδειοδότηση τον Φεβρουάριο του 2012, εγκρίθηκε από το ΥΠΕΚΑ η Προκαταρκτική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου στο Πέραμα και μέχρι το τέλος Μαρτίου 2012 θα κατατεθεί η πλήρης Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο ΥΠΕΚΑ για εξέταση, ενώ παράλληλα θα ξεκινήσει και η διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Παράλληλα, στις 6 Μαρτίου το έργο του Περάματος εντάχθηκε στην Διαδικασία για την Επιτάχυνση και Διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων (FAST TRACK) του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ο Νόμος στοχεύει στην ανάπτυξη επενδυτικών σχεδίων, τα οποία δημιουργούν μακροχρόνια θετικά αποτελέσματα ευρέως φάσματος και σημαντικής έντασης στην Εθνική Οικονομία.

Η Μέτοχος Εταιρεία (100%) της ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ είναι η «Eldorado Gold Corporation» (www.eldoradogold.com), σημαντική διεθνής μεταλλευτική εταιρεία με εγκαταστάσεις στην Κίνα, Βραζιλία και Τουρκία, η οποία εδρεύει στο Βανκούβερ του Καναδά. Η εταιρεία από τις διεθνείς δραστηριότητες της έχει κερδίσει πολλά βραβεία για την περιβαλλοντική συμβατότητα των μεταλλείων της

και τις υψηλές περιβαλλοντικές προδιαγραφές λειτουργίας τους.

3. Επενδυτικό σχέδιο της «ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.» στις Σάπες Ροδόπης

Η ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε. είναι κάτοχος του δημοσίου μεταλλευτικού χώρου των Σαπών Ροδόπης συνολικής έκτασης 20,1 τετ. χιλιομέτρων

Το Δεκέμβριο του 2011 η εταιρεία Glory Resources Limited απέκτησε το 100% της Μεταλλευτικής Θράκης. Η Glory Resources Limited είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Perth.

Μέχρι σήμερα έχουν εκτελεσθεί πάνω από 35,000 μέτρα γεωτρήσεων για τον εντοπισμό και τεχνικό-οικονομική αξιολόγηση των κοιτασμάτων της Οχιάς και του Αγ. Δημητρίου. Με βάση τα γνωστά βεβαιωμένα μεταλλευτικά αποθέματα, το έργο θα παράξει συνολικά 510,000 ουγκιές χρυσού, 250,000 ουγκιές αργύρου και 3,000 τόνους χαλκού. Οι επενδύσεις στην έρευνα κατά την παραγωγική διαδικασία για ανεύρεση νέων κοιτασμάτων στην περιοχή θα αυξήσει την συνολική παραγωγή και θα επιμηκύνει την περίοδο λειτουργίας του μεταλλευτικού χώρου.

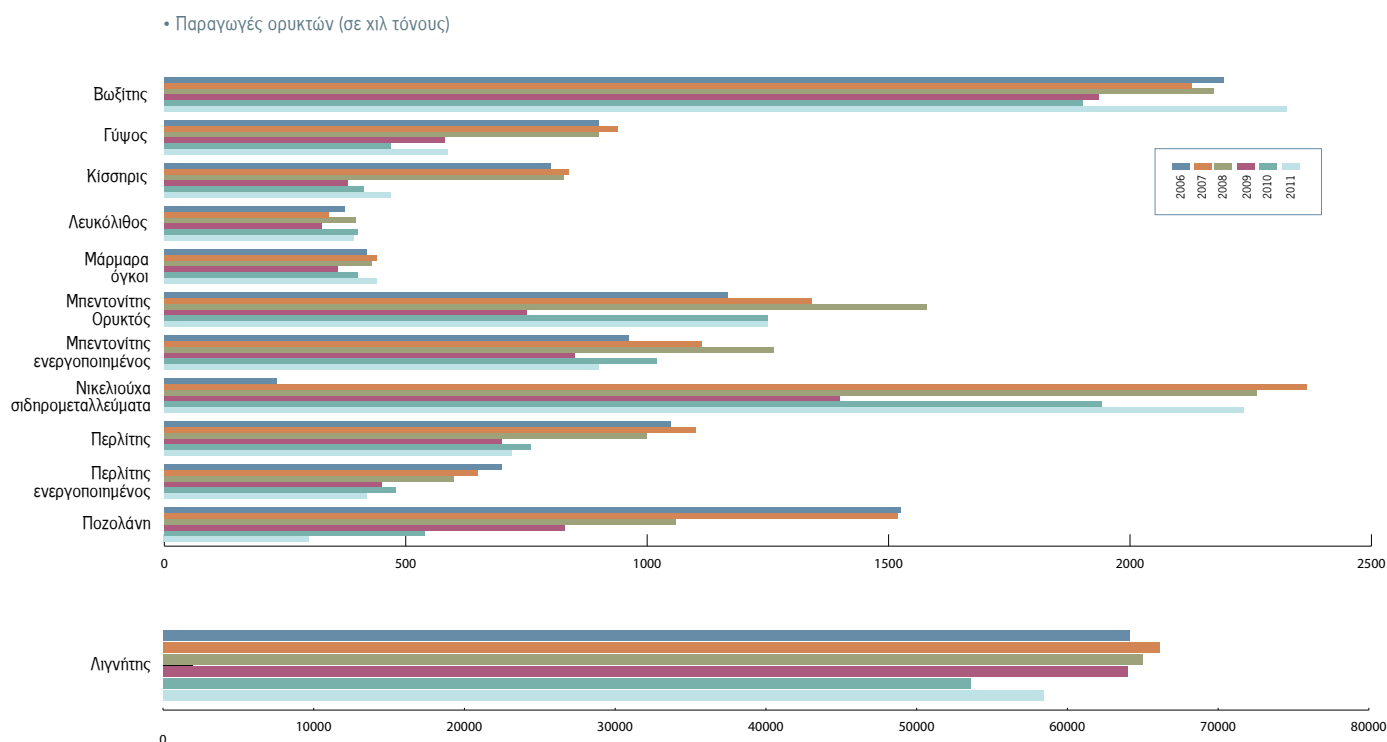
Κατά τη διάρκεια της παραγωγής αλλά και μετά το πέρας των εργασιών η ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε. θα προχωρήσει σε έργα αποκατάστασης του περιβάλλοντος με βάση διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα. Η Προκαταρκτική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου είναι ήδη υπό αξιολόγηση από την αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Παραγωγές

Μεταλλευμάτων, Βιομηχανικών Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας – Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλ. τόνους)

ΠΡΟΪΟΝ	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Αλουμίνα ένυδρη	780	789	807,5	796	785	809,7
2. Αλουμίνιο	164,5	168	162,3	129	137	165,15
3. Ανθρακικό ασβέστιο	400	500	600	600	450	400
4. Ασβεστολιθικά αδρανή μελών ΣΜΕ	30.500	33.000	32.700	27.000	21.000	15.100
5. Άστριοι (Τελικά προϊόντα)	56	38	35,7	27,12	23,05	10,2
6. Ατταπουλίτης	7	7	25	28	30	34
7. Βωξίτης	2.194	2.128	2.174	1.935	1.902	2.324
8. Γύψος	900	940	900	580	470	587
9. Δίπυρος μαγνησία	51	42	46,7	51,8	63,9	39
10. Καολίνη	40	40	-	-	-	-
11. Καυστική μαγνησία	69	72	70,5	57,5	67	58
12. Κίσπηρις	801	838	828	381	413	469
13. Λευκόλιθος	373	340	396,5	326,3	400	392
14. Λιγνίτης	64.100	66.100	65.000	64.000	53.600	58.400
15. Μάρμαρα προϊόντα από εξόρυξη	1.790	1.690	1.500*	950*	1.000*	1.100
16. Μάρμαρα όγκοι	420	440	430	360	400	440
17. Μικτά θειούχα	180	214	272	231	236	220
18. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα	69	144	82	60	58	58
19. Μπεντονίτης (ορυκτός)	1.166	1.342	1.580	750	1.250	1.250
20. Μπεντονίτης κατεργασμένος	962	1.113	1.262,8	850	1.020	900
21. Νικέλιο (περιεχ. σε κράμα)	18	18,67	16,6	8,3	13,96	18,53
22. Νικελιούχα σιδ/τα	2.320	2.367	2.262	1.398	1.942	2.236
23. Ολιβίνης	35	40	40	33,3	25	32
24. Περλίτης (ορυκτός)	1.049	1.100	1.000	700	760	720
25. Περλίτης κατεργασμένος	700	650	600	450	480	420
26. Ποζολάνη	1.525	1.520	1.059	830	540	300
27. Πυρίμαχες μάζες	30	31	35,6	31,6	36,3	45
28. Πυριτικό	110	52	52,5	38	6	1,7
29. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	14	15	16,2	14,3	12,130	8.210
30. Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	25,7	15	19,6	10	16,35	23,8

* Στοιχείο κατ' εκτίμηση

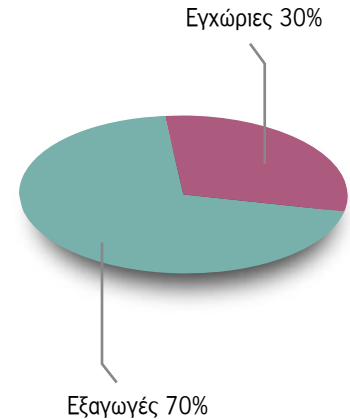
Πωλήσεις

Μεταλλευμάτων, Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας, Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλιάδες €)

ΠΡΟΪΟΝ	2006	2007	2008	2009	2010
1. Αλουμίνα	123.000	106.754	106.199	91.408	113.039
2. Αλουμίνιο	348.000	376.061	328.464	193.017	256.536
3. Ανθρακικό ασβέστιο	36.800	43.142	46.440	43.000	38.000
4. Άστριοι (Τελικά Προϊόντα)	1.373	1.500	1.455	1.339	872
5. Ατταπουλγίτης	800	1.000	1.500	1.688	2.000
6. Βωξίτης	74.832	79.978	84.059	59.517	66.191
7. Γύψος	4.550	4.770	4.800	3.480	2.791
8. Δίπυρος μαγνησία	11.811	12.966	13.805	7.265	10.608
9. Καολίνη	640	335	-	-	-
10. Καυστική μαγνησία	8.759	11.104	13.084	11.583	13.002
11. Κίσπηρις	6.613	7.626	6.898	4.250	5.234
12. Λευκόλιθος	1.394	1.301	1.485	892	1.043
13. Λιγνίτης (ξηρός & λιγνιτόπλιθοι)	5.100	978	1.000	-	-
14. Μάρμαρα όγκοι	50.700	59.300	58.200	61.700	62.000*
15. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα	41.125	58.000	45.800	38.000	38.000
16. Μπεντονίτης (ορυκτός)	800	800	900	600	600
17. Μπεντονίτης κατεργασμένος	60.900	67.000	76.900	51.907	70.100
18. Νικέλιο (περιεκ. σε κράμα)	324.717	502.375	255.000	230.127	229.545
19. Ολιβίνη	1.157	1.225	1.230	1.080	910
20. Περίλιθ (ορυκτός)	2.100	2.700	3.000	2.400	2.232
21. Περίλιθ κατεργασμένος	35.500	35.200	39.400	33.250	33.500
22. Ποζολάνη	5.293	5.353	5.189	3.340	2.700
23. Πυρίμαχες μάζες	7.346	7.975	9.561	7.989	9.259
24. Πυριτικό	1.000	472	752	511	77
25. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	1.207	1.440	1.382	1.271	822
26. Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	3.181	3.058	1.761	1.626	1.665
ΣΥΝΟΛΟ	1.158.698	1.392.413	1.108.264	851.240	960.726

* Τάξη μεγέθους

• Πωλήσεις ορυκτών (σε χιλ. ευρώ)

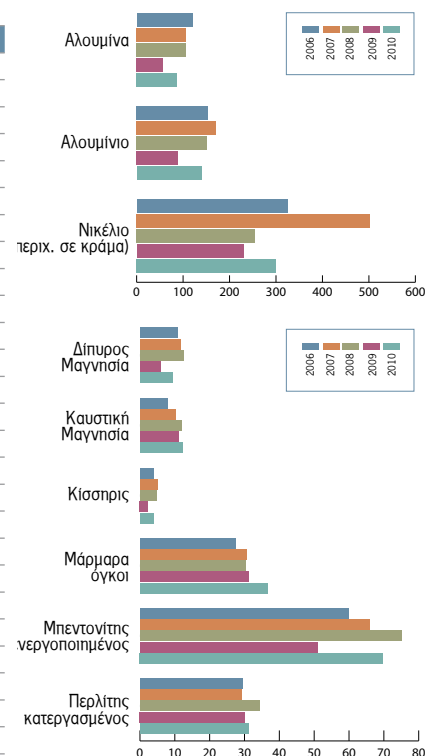
Εξαγωγές

Μεταλλευμάτων Βιομηχανικών Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας - Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλιάδες €)

ΠΡΟΪΟΝ	2006	2007	2008	2009	2010
1. Αλουμίνα	120.000	106.497	105.675	57.309	87.286
2. Αλουμίνιο	153.000	171.302	151.284	89.114	139.579
3. Ανθρακικό ασβέστιο	22.400	29.742	22.400	25.800	23.000*
4. Άστριοι	189	270	254	254	103
5. Ατταπουλγίτης	640	800	1.300	1.463	1.720
6. Βωξίτης	36.872	42.595	45.400	23.649	28.257
7. Γύψος	660	416	400*	300*	361
8. Δίπυρος μαγνησία	10.674	11.696	12.465	5.762	9.295
9. Καολίνη	-	-	-	-	-
10. Καυστική μαγνησία	8.019	10.165	11.837	11.014	12.108
11. Κίσπηρις	3.839	5.079	4.758	2.307	3.767
12. Λευκόλιθος	1.006	887	1.002	482	632
13. Λιγνίτης (ξηρός & λιγνιτόπλιθοι)	2.500	-	-	-	-
14. Μάρμαρα όγκοι	27.470	30.498	30.222	31.263	36.500*
15. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα	41.125	58.000	45.800	38.000	38.000
16. Μπεντονίτης (ορυκτός)	700	700	800	500	500
17. Μπεντονίτης κατεργασμένος	59.800	66.000	75.100	50.818	69.750
18. Νικέλιο (περιεκ. σε κράμα)	324.717	502.373	255.000	230.127	299.545
19. Ολιβίνη	-	-	-	540	550
20. Περίλιθ (ορυκτός)	2.100	2.700	3.000	2.400	2.232
21. Περίλιθ κατεργασμένος	29.500	29.200	34.200	30.140	31.150
22. Ποζολάνη	-	-	-	-	-
23. Πυρίμαχες μάζες	6.812	7.362	8.865	7.657	8.740
24. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	262	165	155	155	54
25. Χουντίτης- Υδρομαγνησίτης	1.960	2.481	1.278	1.620	1.541
ΣΥΝΟΛΟ	854.245	1.078.928	811.195	610.674	794.670

* Στοιχείο κατ' εκτίμηση

• Εξαγωγές Μεταλλουργικών προϊόντων & ορυκτών (σε χιλ. ευρώ)

Επιχειρήσεις - μέλη του ΣΜΕ

ΑΓΕΤ

19,3 χιλ. Λ. Μαρκοπούλου, 19002 Παιανία
Τ. 210-289811, F. 210-2817778
info@lafarge.gr
http://www.lafarge.com
Ασβεστόλιθος

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε.

Αρτέμιδος 8, Μαρούσι 151 25
Τ. 210-3693000, F. 210-3693115
contactas@alhellas.gr
http://www.alhellas.gr
Αλουμίνιο, Αλουμίνα

ΒΙΟΜΑΓΝ ΑΕ

Λ. Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2, 115 26 Αθήνα
Τ. 210-6968700, F. 210-6968791
arvas43@yahoo.gr
Λευκόλιθος

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Α. Μεταξά 15, 145 64 Κηφισιά, Αθήνα 14564
Τ. 210-6296000, F. 210-6296080
postmaster@sandb.com
http://www.sandb.com
Μπεντονίτης, Περίλιθος, Καολίνης, Βαρύτης, Βωξίτης

ΓΕΩΕΛΛΑΣ

Πεντέλης 8Α, Αθήνα 175 64
Τ. 210-9490100, F. 210-9490283
nsyrio@geohellas.com
http://www.geoellas.com
Ατταπουλίτης, Σαπωνίτης

Δ.Ε.Η. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΥΧΕΙΩΝ

Λενόρμαν 195 & Αμφιαράου 10442, Αθήνα
Τ. 210-5109622, F. 210-5125999
mbu@hellasnet.gr
http://www.dei.gr
Λιγνίτης

ΔΕΛΦΟΙ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ Α.Μ.Ε.

Λ.Κηφισίας 16, Μαρούσι, 15125
Τ. 210-3693320, F. 210-3693315
manthos.Konstantinidis@alhellas.gr
http://www.alhellas.gr
Βωξίτης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ Α.Ε.

Ερμού 25 Ν.Κηφισιά 14 564
Τ. 210-8184350, F. 210-8184351
vlambos@aktor.gr
http://www.aktor.gr
Δομικά Υλικά

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε

Ερμού 25, Κηφισιά 145 64
Τ. 210-8184550, F. 210-8184551
pstratoudakis@aktor.gr
http://www.aktro.gr
Μικτά Θειούχα, Έρευνα Χρυσού

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

Μιχαλακοπούλου 45, Αθήνα 115 28
Τ. 210-7240446, F. 210-7249711
info@grecianmagnesite.com
http://www.grecianmagnesite.com
Λευκόλιθος, Δίπυρος & Καυστική
Μαγνησία, Πυρίμαχα

ΕΛΜΙΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οπύλου 11, Αθήνα 115 23
Τ. 210-6985340, F. 210-6981509
elmin.admin@elmin.gr
http://www.elmin.gr
Βωξίτης

ΘΕΡΜΟΛΙΘ Α.Ε.

Καλύβες Πολυγύρου 63100
Τ. 23710-54137, F. 23710-54185
therlith@otenet.gr
Βιομηχανικά Ορυκτά

ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.

Χαλκίδος 22α, Αθήνα 111 43
Τ. 210-2591111, F. 210-2591574
info@titan.gr
http://www.titan-cement.com
Ποζολάνη, Γύψος, Καολίνης, Δομικά Υλικά

ΚΥΒΟΣ Α.Ε.

Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 54622
Τ. 2310-224133, F. 2310-232504
g-george@ath.forthnet.gr
Ποζολάνη

ΛΑΒΑ Μ.Λ.Α.Ε.

19,3 χιλ. Λεωφ. Μαρκοπούλου,
19002 Παιανία
Τ. 210-2898111, F. 210-2817778
chanisd@lafarge.gr
http://www.lava.gr
Κίσηρη, Ποζολάνη, Γύψος

ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε.

Λ.Κηφισίας 81-83, Μαρούσι 151 24
Τ. 210-6170100, F. 210-6170200
larco@larco.gr
http://www.larco.gr
Νικέλιο, Λιγνίτης

ΛΑFARGE BETON

19,3 χιλ. Λ. Μαρκοπούλου, 19002 Παιανία
Τ. 210-2885500, F. 210-2885561
NicolaouP@lafarge.gr
http://www.lafarge.gr
Δομικά Υλικά

ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.

Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 54622
Τ. 2310-224133, F. 2310-232504
whiteminerals@ankerpoort.com
http://www.ankerpoort.com
Χουντίτης, Υδρομαγνησίτη

ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ-ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

Κηφισίας 364 & Δελφών 1, Αθήνα 152 33
Τ. 210-6211400, F. 210-6211408
info@dionyssomarble.gr
http://www.dionyssomarble.gr
Μάρμαρα

ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.

Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 546 22
Τ. 2310-224133, F. 2310-232504
info@ankerpoort.com
http://www.ankerpoort.com
Άστριοι, Χαλαζιάς

ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΘΡΑΚΗΣ Α.Ε.

Ομήρου 34, Αθήνα
Τ. 210-3641908, F. 210-3612510
info@thraceminerals.com
www.thraceminerals.com
Χρυσός

ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ

Αγίου Σπυριδωνος 23, Πειραιάς 185 35
Τ. 210-4134152, F. 210-4112177
bke@shipmine.gr
http://www.bentomine.gr
Μπεντονίτη, Ποζολάνη

ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΕ ΜΑΡΜΑΡΑ-ΓΡΑΝΙΤΕΣ

28χιλ. Αθηνών Λαμίας, Αφίδνες 190 14
Τ. 22950-23334, F. 22950-23335
apostolopoulos@pavlidismg.gr
www.pavlidismg.gr
Μάρμαρα

ΤΣΙΜΕΝΤΑ ΤΙΤΑΝ Α.Ε.

Χαλκίδος 22Α, Αθήνα 11143
Τ. 210-2591111, F. 210-2591479
main@titan.gr
www.titan-cement.com
Δομικά Υλικά

ΧΑΛΥΨ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΑΕ

Κεραμιδέζα Μάνδρα Αττική 196 00
Τ. 210-5556221, F. 210-5556224
main@halyps.gr
http://www.halyps.gr
Δομικά Υλικά

ΧΡΥΣΙΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ Α.Μ.Β.Ε.

Ομήρου 27, Αθήνα 106 72
Τ. 210 -3633930, F. 210-3633383
tgm@tgm.gr
http://www.tgm.gr
Έρευνα Χρυσού

www.sme.gr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Βασ. Γεωργίου Β' 10 & Ρηγίλλης, 106 74 Αθήνα
10th Vassileos Georgiou & Rigillis Str., 106 74 Athens, Greece

T: (+30) 210 7215900-902 | F: T: (+30) 210 7215950
e-mail: info@sme.gr